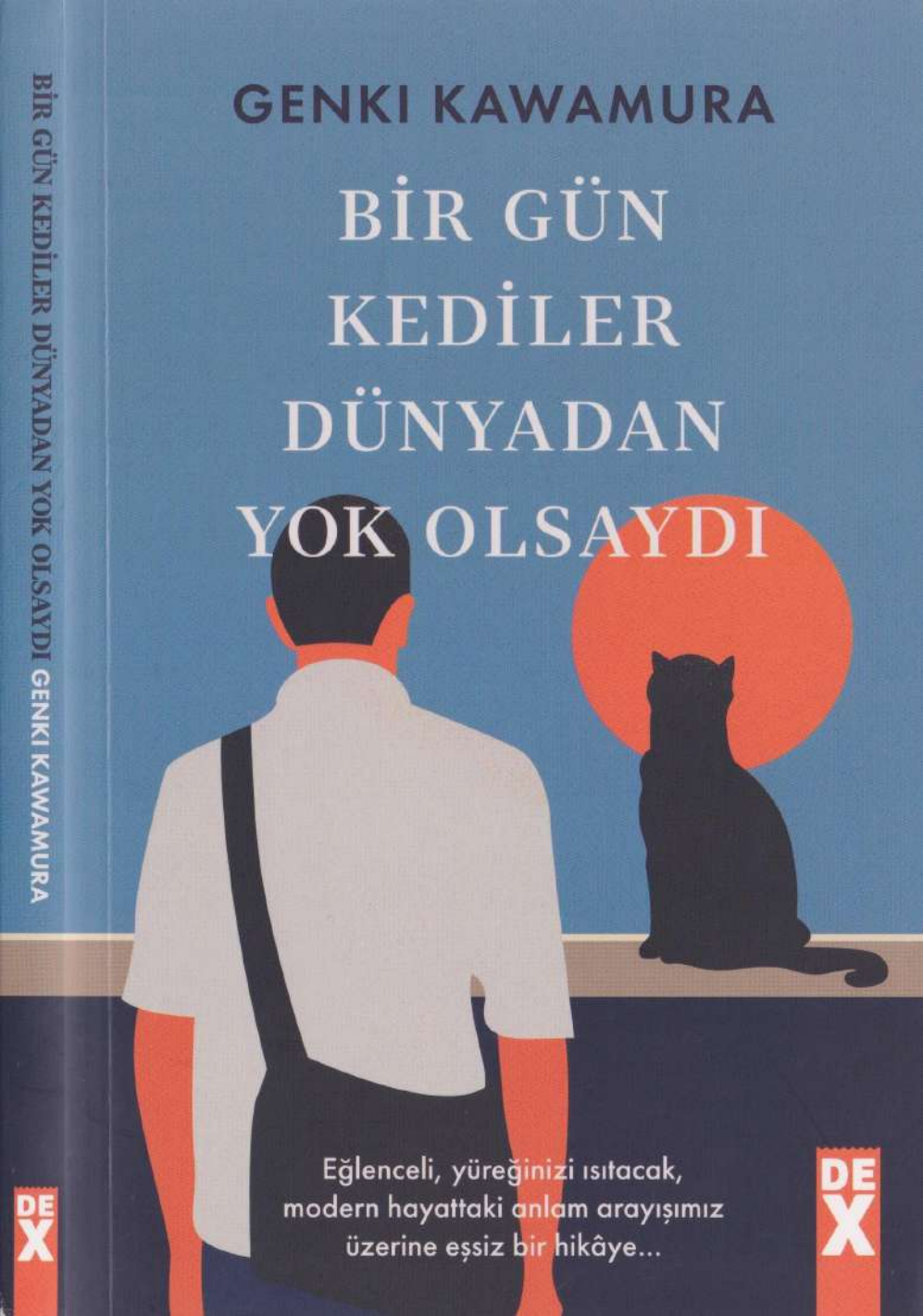
GENKI KAWAMURA

BİR GÜN KEDİLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI

Eğlenceli, yüreğinizi ısıtacak,
modern hayattaki anlam arayışımız
üzerine eşsiz bir hikâye...

DEX

BİR GÜN KEDİLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI GENKI KAWAMURA

DEX

"Kazanmak için kaybetmek zorundasın."

Kedisi Lahana ile yalnız yaşayan ve postacı olarak çalışan anlatıcımız hastalanır ve doktora gider; günlerinin sayılı olduğunu öğrenir. Umutsuzluğa kapılmış halde evine döner. Tam yapılacaklar listesine başlayacaktır ki, Hawaii gömleği ve şortuyla Şeytan ortaya çıkıp ona özel bir teklifte bulunur: dünyadaki bir şeyi yeryüzünden silme karşılığında yaşayacak ekstradan bir gün. Böylece oldukça tuhaf bir hafta başlar... Ve de sorular... Hayatı yaşamaya değer kılan şeyin ne olduğuna nasıl karar verirsiniz? Onsuz yapamayacağınız ve değerli bulduğunuz şeyi nasıl ayırt edersiniz?

Bir Gün Kediler Dünyadan Yok Olsaydı, genç bir adamın kendini keşfetme ve modern hayattaki anlam arayışının olağanüstü hikâyesi.

Hiçbir zaman kendimi gerçekleştirememiş ya da hayatımı istediğim gibi yaşayamamıştım. "Kendim olmak" ne demek, onu da tam anladığımdan emin değildim. Ben de işte bütün bu hatalarla ve pişmanlıklarla, bütün gerçekleşmemiş hayallerle, tanışmadığım insanlarla, tatmadığım yemeklerle, gitmediğim yerlerle ölecektim. Ama beni asıl rahatsız eden bunlar değildi. Olduğum kişiden ve yaşadığım hayattan tatmin olmuştum. Yaşamış olmaktan bile mutluydum. Burası dışında nereye varabilirdim ki zaten?

DEX
www.dexkitap.com
/DEXpub

ISBN 978-605-09-8153-7
9 786050 981537
sertifika no: 11940
Tavsiye Edilen Satış Fiyatı
₺ 29

GENKI KAWAMURA

BİR GÜN KEDİLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI

BİR GÜN KEDİLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI

Orijinal adı: Sekai kara neko ga kieta nara
© 2012, Genki Kawamura
Yazan: Genki Kawamura
İngilizceden çeviren: Deniz Topaktaş
Yayına hazırlayan: Sema Çubukçu

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.
Bu kitabın yayın hakları Kodansha Ltd. aracılığıyla yayımlanmıştır.

1. baskı / Mart 2021 / ISBN 978-605-09-8153-7
Sertifika no: 11940

Kapak uygulama: Feyza Filiz
Grafik uygulama: Taylan Polat
Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL
Tel: (212) 446 05 99
Sertifika no: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dexkitap.com / satis@dogankitap.com.tr

Toplu sipariş için tel: (0212) 373 77 44 / **e-posta:** satis@de.com.tr

GENKI KAWAMURA

BİR GÜN KEDİLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI

KISA BİR GİRİŞ

Eğer kediler dünyadan yok olsaydı, dünya nasıl değişirdi? Peki, benim hayatım nasıl değişirdi?

Ya da ben dünyadan yok olsaydım? Bence hiçbir değişiklik olmazdı. Hayat aynen devam ederdi... Her zaman olduğu gibi.

Evet tamam, belki biraz salakça olduğunu düşünüyorsun ama lütfen bana inan.

Sana anlatmak üzere olduğum şeyler son yedi günde gerçekleşti.

İşte tuhaf bir hafta diye buna derim.

Peki, bütün bunlar nasıl oldu?

Mektubum hepsini açıklayacak.

O yüzden biraz uzun olabilir.

Ama sonuna kadar bana katlanmanı istiyorum.

Çünkü bu sana ilk ve son mektubum olacak.

Bu mektup benim hem vasiyetim hem de mirasım.

PAZARTESİ:
ŞEYTAN GÖRÜNÜR

Ölmeden önce yapmak istediğim on şey bile yoktu.

Bir filmde ölmek üzere olan kadın kahramanın, göçüp gitmeden önce yapmak istediği on şeyin listesini yaptığını görmüştüm.

Saçmalığa bak.

Tamam. Belki bu kadar sert olmamalıydım. Ama sahiden de böyle bir listeye ne girebilirdi ki? Olsa olsa bir çuval zırva.

"Böyle bir şeyi nasıl söylersin?" diye sorabilirsin.

Evet, nedenini tam anlamasam da liste yapmayı denedim ve çok utanç verici oldu.

Hepsi yedi gün önce başladı.

Bir türlü kurtulamadığım bir nezlem vardı, yine de her gün çalışmayı, postaları teslim etmeyi sürdürdüm. Ateşim hafif de olsa düşmüyordu ve başımın sağ tarafı ağrıyordu. Birkaç reçetesiz ilacın yardımıyla (doktora gitmekten nef-

ret ederim) ayakta zor duruyordum. Ancak iki hafta sonra pes ettim ve doktora gittim, bir türlü iyileşemiyordum.

İşte o zaman nezle olmadığımı öğrendim.
Aslında beynimde tümör vardı. Dördüncü evre.

Doktor bana öyle demişti yani. Altı aylık ömrüm kaldığını da söylemişti; en fazla. Bir haftayı daha çıkarırsam şanslıydım. Sonra da bana seçeneklerimi açıkladı; kemoterapi, kanser ilaçları, palyatif bakım... Ama onu dinlemiyordum.

Küçükken yüzmeye giderdim. Soğuk mavi sulara cup diye atlar, sonra dibe batardım, yavaşça.

"Dalmadan önce doğru düzgün ısınma hareketleri yap!" Bu, annemin sesiydi. Ama su altında boğuk geliyor, güçlükle duyuluyordu. Bu tuhaf, gürültülü hatıra nedense birden aklıma gelmişti. Şu ana kadar tamamen unuttuğum bir anıydı.

Nihayet görüşme sona erdi.

Çantamı yere koyduktan sonra muayene odasından fırlarken doktorun kelimeleri hâlâ kulağımdaydı. Doktorun bağırışlarını, durmamı söylemesini umursamadan çığlıklar atarak hastaneden dışarı koştum. Koştum, koştum, yanından geçtiğim insanlara çarptım, düştüm, yerlerde yuvarlandım, tekrar ayağa kalktım, kollarımı savurarak

koştum. Nihayet bir köprünün ayağına vardığımda artık hareket edemeyeceğimi anladım ve dizlerimin üzerine kapanıp hıçkırarak ağladım.

...Şey, hayır, bu doğru değil. Tam da böyle olmadı.

Aslında insanlar bu tür haberler duyduğunda, şaşırtıcı biçimde sakin olma eğilimindeydiler.

Haberi öğrendiğimde, aklıma ilk gelen, bedava masaj hakkı için promosyon kartımda sadece bir mühür eksiğim kaldığıydı, bir de tuvalet kâğıdı ve deterjan almayı pek de kafaya takmamam gerektiğini düşündüm.

Sonunda da içim dipsiz bir hüzünle doldu. Daha otuz yaşındaydım. Evet, tamam, Hendrix ya da Basquiat'den uzun yaşayacağım anlamına gelecekti ama niyeyse bir sürü bitmemiş işim var gibi hissediyordum. Bu dünya üzerinde, ne bileyim, sadece benim başarabileceğim bir iş olmalıydı.

Ama bu düşüncelerin üzerinde fazla durmadım. Onun yerine istasyona varana dek sersemlemiş halde dolaştım. İki genç adam akustik gitar çalıp şarkı söylüyordu.

"Bu yaşam bir gün bitmek zorunda, o son gün gelene dek,
Ne istiyorsan yap, elinden geleni yap,
Yarınla böyle yüzleşirsin."

* * *

Aptallar. İşte hayal gücü eksikliği diye ben buna derdim. Hadi devam edin; hadi, bu lanet olası istasyonun önünde şarkı söyleyerek hayatınızı harcayın.

O kadar öfkeliydim ki kaldıramıyordum. Bu kadarı fazlaydı ve ne yapacağıma dair hiçbir fikrim yoktu. Fazla acele etmeden evime döndüm. Merdivenleri sürünerek çıktım ve evim dediğim sıkış tepiş, küçücük odayı saklayan derme çatma kapıyı açtım. İşte o zaman umutsuzluk beni ele geçirdi. Görüşüm kötüydü. Gerçek anlamıyla söylüyorum, göremiyordum, oracıkta yere yığıldım.

Uyandığımda hâlâ kapının yanında yatıyordum. Tanrı bilir ne zamandır oradaydım. Önümde gri yamalı siyah-beyaz bir topu seçebildim. Sonra top bir ses çıkardı: "Miyav." O zaman onun kedi olduğunu anladım.

Dört yıldır birlikteydik. Yaklaştı ve bir "miyav" daha çıkardı. Bunu benim için endişelendiğine dair bir işaret gibi algıladım. Ama dur, daha ölmemiştim, o yüzden ayağa kalktım. Hâlâ ateşim vardı ve başım beni öldürüyordu: Gerçekten çok hastaydım.

Derken aniden biri odanın karşı tarafından seslendi.
"Tanıştığımıza çok memnun oldum!"

İşte oradaydım. Yani orada durup bana bakan, bendim. Ya da tıpkı bana benzeyen birisiydi. Zihnimde *doppelgänger** kelimesi belirdi. Yıllar önce bir kitapta buna dair bir şey okumuştum. Ölmek üzereyken beliren diğer sen... Nihayet delirmiş miydim, yoksa zamanım şimdiden mi dolmuştu? Başım dönmeye başladı ama kendimi toparlamayı becerdim. Karşımda dikilen her neyse, ona doğrudan kafa tutmaya karar verdim.

"Şey, kimsiniz?"
"Sence kimim?"
"Hımm, siz... Ölüm Meleği misiniz?"
"Yaklaştın!"
"Yaklaştım mı?"
"Ben Şeytan'ım."
"Şeytan mı?"
"Evet, Şeytan'ın ta kendisi."

İşte Şeytan hafif şaşırtarak da olsa hayatıma böyle girdi.

Şeytan'ı hiç gördünüz mü? Ben gördüm ve şunu söylemeliyim ki kendisinin korkunç kırmızı bir suratı ya da sivri kuyruğu yok. Ve kesinlikle dirgeni de yok! Şeytan

* Yaşayan bir kişiye birebir benzeyen bir ruha ya da aralarında hiçbir bağlantı olmadığı halde birebir benzeyen bir kişiye verilen ad. (ç.n.)

tıpkı size benziyor. Demek asıl *doppelgänger* Şeytan'ın ta kendisiydi!

Hepsini sindirmem zor olsa da başka çarem var mıydı? Ayrıca iyi bir adama benziyordu. Ben de ona uymaya karar verdim.

Daha yakından incelediğimde, fark ettim ki, Şeytan her ne kadar bana benzese de tarzımız bundan daha farklı olamazdı. Ben düz, siyah-beyaz giyinirdim. Mesela, siyah kumaş pantolon üzerine beyaz gömlek ve siyah süveter giyerdim. Evet sıkıcı ama ben buydum; şu monoton tip. Yıllar önce annemin benden bıktığını hatırlıyordum, "Al işte yine aynı sıkıcı kıyafetleri alıyor..." derdi, ama ne zaman alışverişe gitsem, bir de bakıyordum ki elim aynı kıyafetlere yönelmiş.

Ama Şeytan'ın giyinişi, nasıl desem... Evet, alışılmadık doğru kelime olurdu. Üzerinde palmiye ya da klasik Amerikan arabası resimleri olan şu canlı renkli Hawaii gömleklerinden, altında da şort vardı; sanki her an tatildeymiş gibi. Elbette güneş gözlüklerini atlamamak gerekiyordu (herhalde Ray-Ban). Dışarısı buz gibi soğuk olduğu halde yaz aylarındaymış gibi giyinmişti. Artık sabrım taşmak üzereydi ki Şeytan konuştu.

"Ee yarın ne yapıyorsun?"

"Nasıl?"

"Yani fazla vaktin kalmadı ya... Ortalama ömür meselesi filan."

"Aa evet, doğru..."

"İşte yarın ne yapacaksın?"

"Ne bileyim belki şu yapılacaklar listesine kafa yorarım."

"Hani şu eski filmdeki gibi mi?"

"Evet, öyle sayılır."

"Yani sen şimdi bu kadar aptalca ve klişe bir işe mi kalkışacaksın?"

"Sence de saçma bir hareket mi?"

"Tabii pek çok insan yapılacaklar listesi hazırlar, her bir maddeyi gerçekleştirme kararı alır. Öyle kararlı insanları sen de bilirsin. Bu aşamadan herkes en az bir kere geçer... Ama listeni tamamlayamazsan ikinci şansın yok!"

Şeytan karnını tuta tuta kahkahalarla güldü.

"Kusura bakma ama ben espriyi göremedim."

"Evet evet... Sonuçta denemeden bilemezsin, değil mi? Hadi hızlıca bir liste yapalım gitsin."

Böylece boş bir kâğıt çıkardım ve en başına "Ölmeden Önce Yapmak İstediğim On Şey" yazdım.

Şimdiden daha depresif hissediyordum. Yakında ölecektim ve zamanımı liste yapmaya mı harcıyordum? Şaka

mıydı bu? Yazdıkça sinirleniyordum. Yine de maddeleri doldurmayı başardım, tabii bu sırada omzumun üzerinden kafasını uzatan Şeytan'a göstermemeyi de becerdim. Bir yandan da bütün kedilerin huy edindiği üzere çalıştığın ya da okuduğun her şeyin üzerine oturmanın iyi bir fikir olduğunu düşünen kedimi zorla kenara ittiriyordum.

Evet, işte maddelerim:

Paraşütle atlamak.

Everest Dağı'na tırmanmak.

Ferrari'yle otobanda hız yapmak.

Gurme Çin yemekleriyle üç günlük ziyafet çekmek.

Transformer'ın sırtında bir tur atmak.

"Days of Our Lives"ın şu son günlerinde aşkı bulmak.*

Prenses Leia ile çıkmak.

Bir köşeyi döndüğün an elinde kahve olan güzel bir kadınla karşılaşmak ve tutkulu ilişkinin oracıkta filizlendiğini görmek.

Yağmurdan saklanırken öğrenciyken âşık olduğum kızla karşılaşmak.

Âşık olmayı çok sevdiğimi söylemiş miydim? Bir kerecik...

"Bu ne böyle?"

"Yapılacak filan işte..."

*** 1965'ten beri yayınlanan Amerikan dizisidir, aynı zamanda "Hayatımızın Günleri" gibi Türkçeleştirilebilir. (ç.n.)**

"Olur mu hiç? Artık çocuk değilsin. Açıkçası, senin adına utandım."

"...Üzüldüm."

Evet, umutsuz vaka olduğumu biliyordum. Beynimi yedim ama aklıma gelen en iyi yapılacaklar listesi bu oldu. Kedi bile iğrenmiş gibi bakıyor, mesafesini koruyarak oturuyordu.

Şeytan yanıma gelip omzumu tuttu, beni neşelendirmeye çalışıyordu.

"Üzülme canım... Ne yapalım biliyor musun? Paraşüt seyahatine bir bakalım. ATM'ye uğradığımız gibi istikamet havaalanı!"

İki saat sonra üç bin metre irtifadaki jet uçağındaydım.

"Evet, hazır mısın? Geronimo!"

Şeytan her zamanki neşeli tavrıyla beni dürttü ve bir baktım düşüyordum.

Evet. İşte hep hayalini kurduğum manzara buydu: önümde yükselen mavi gökyüzü, kat kat bulutlar ve sonsuz ufka uzanan yeryüzü... Hep, dünyayı bu yükseklikten gördükten sonra hayatımın aynı kalmayacağın düşünmüşümdür. Bütün küçük dertlerimi unutacak, hayatın dümenini elime alacaktım.

Eminim ünlü birisinin böyle bir sözü vardı ama olaylar

hiç de öyle gelişmedi. Daha atlamayı gerçekleştirmeden yıldım. Yani düşünün, hava soğuk, ta oradasınız... Çok korkutucuydu. İnsan niye kendi iradesiyle uçaktan atlardı ki? Neden *bunu* istemiştim? Yeryüzüne düşerken aklımdan bunlar geçiyordu ve bir kez daha kelimenin tam anlamıyla her yer kapkaranlık oldu.

Kendime geldiğimde küçücük dairemdeki yatağımda uzanıyordum. Beni uyandıran yine kedinin "miyav" sesiydi. Sürünerek kalktığımda öldürücü baş ağrısı devam ediyordu. Kafamdaki darbe hissiyle ağrının geri geldiğini anlamıştım.

"Dostum yeter ama, azıcık huzur ver!.." Yatakta yanımda oturan Aloha'ya (Hawaii gömlekli Şeytan'ın bu isimle tanındığına karar vermiştim) yalvarıyordum.

"Verdiğim rahatsızlıktan dolayı özür diliyorum."

"Orada ölebilirdim... Yani tamam, öleceğimi biliyorum ama yine de..."

Aloha yine katılarak gülüyordu.

Ben de sessizliğimi korudum ve kediyi kucağıma aldım. Kollarımda yumuşak ve tüylü bir top gibi sıcak ve sakindi. Eskiden kediyi kucaklayıp severken üzerine düşünmezdim ama ilk kez hayatın bundan ibaret olduğunu fark ettim.

* * *

"Şöyle bir sorun var... Ölmeden önce yapmak istediğim pek fazla şey yok."

"Gerçekten mi?"

"En azından on tane düşünemiyorum. Aklıma gelenler de çok sıkıcı."

"Hayat da böyle değil mi zaten?"

"Bu arada sana bir sorum var."

"Kime, bana mı?"

"Evet, merak ettim. Niye geldin? Yani... burada ne işin var?"

Aloha kahkahayla güldü. Kesin musibetler kapıdaydı.

"*Gerçekten* bilmek istiyor musun? Peki madem, sana anlatayım."

"Beni korkutmaya başladın ama."

Aloha'nın ses tonundaki ani değişimden ürkmüştüm. İçimde kötü bir his vardı. Belanın yaklaştığını hissediyordum.

"Sorun ne?" diye sordu Aloha.

Derin bir nefes aldım ve kendimi hazırladım. Soru sormanın yanlış bir tarafı yoktu.

"Sorun yok. Her şey yolunda. Öyle merak ettim. O yüzden gönder gelsin."

"Görünüşe bakılırsa... yarın öleceksin."

"Ne!"

"Yarın öleceksin. Sana bunu söylemek için geldim."

Dilim tutulmuştu. Şokun peşinden derin bir çaresizlik hissi geldi. Bütün vücudum zayıf düştü, dizlerim titriyordu.

Halimi gören Aloha her zamanki gibi neşeyle çene çalmaya başladı.

"Aa, hemen moralini bozma. Bak ben sana yardıma geldim! Senin çıkış biletin benim. Sana bir teklifim var."

"...Çıkış bileti mi? O ne demek?"

"*Şimdi* ölmek istemiyorsun, haksız mıyım? Bu malum durumda?"

"Hayır, yaşamak istiyorum... mümkünse."

Aloha hemen cevabı yapıştırdı.

"Yapabileceğimiz bir şey var."

"Yapmak mı? Nasıl yani?"

"Yani büyü gibi düşünebilirsin. Ömrünü uzatabilir."

"Gerçekten mi?"

"Bir şartla: Evrenin bir yerleşik kanununu kabul edeceksin."

"Hangi kanun bu?"

"Kazanmak için kaybetmek zorundasın."

"Tam olarak ne yapmam gerekiyor?"

"Kolay canım... Senden basit bir takas isteyeceğim."

"Takas mı?"

"Tabii ki... Tek yapman gereken, dünyadan bir varlığı silmen, karşılığında da hayatın için bir gün kazanacaksın."

"Şaka yapıyorsun. Bu kadar mı?"

Ölmek üzere olabilirdim evet ama daha aklımı kaçırmamıştım. Her şeyi geçtim, Aloha'ya bu teklifi yapma hakkını ne veriyordu?

"Herhalde bana bunu yapma hakkını neyin verdiğini merak ediyorsundur."

"Yani, şey... Hayır, nereden çıkardın?"

Ciddi miydi bu? Altıncı hissi filan mı vardı?

"Zihin okumak kolay. Selam, hatırladın mı, ben Şeytan?"

"Haa..."

"Neyse, fazla vaktimiz yok, bir an önce bana katılman gerekiyor. Bu işte benimle misin? Burada gerçek bir takastan bahsediyoruz."

"Sana göre."

"Peki. Madem bana inanmıyorsun, bu takas işinin nasıl çıktığını anlatayım."

Aloha yatağa iyice yerleşti.

"Yaratılış Kitabı'nı duydun mu?"

"Kitabı Mukaddes'i mi diyorsun? Duydum tabii ama hiç okumadım."

"Vay be, peki... Okusaydın çok daha hızlı anlardın."

"Üzgünüm..."

"Neyse... Sana hızlandırılmış versiyonunu anlatıyorum. Öncelikle Tanrı dünyayı yedi günde yarattı."

"Evet, o kadarını duydum."

"İlk gün dünya karanlıkla kaplıydı ve Tanrı dedi ki 'Işık olsun!' Böylece akşam ile sabah oldu. Tanrı ikinci gün gökyüzünü, üçüncü gün yeryüzünü yarattı. İşte Yaratılış diye buna derler! Ardından okyanuslar yaratıldı ve bitkiler kök saldı."

"Bayağı etkileyici."

"Tabii! Dördüncü gün Tanrı güneşi, ayı ve gökyüzündeki yıldızları yarattı, yani evren doğdu! Beşinci gün balıkları, kuşları ve altıncı gün hayvanları yarattı, insanı ise kendi suretinden yaptı. İşte sana ipucu!"

"Tamam şimdi hatırladım, gökyüzünün ve yeryüzünün, kozmosun yaratılması ve nihayet insanoğlunun sahneye çıkışı. Peki, yedinci gün... O gün ne oluyor?"

"Yedinci günde dinlendi. Tanrı'nın bile ara sıra molaya ihtiyacı var."

"Bu da pazar gününe denk geliyor, doğru mu?"

"Aynen öyle. Sence de inanılmaz değil mi? Hepsini yedi günde yaptı. Tanrı harika! Biliyorsun, ona saygım büyüktür."

Anlattıklarını düşününce, tek başına saygının hakkını veren bir kelime olduğuna emin değildim ama Aloha'nın sözleriyle yetinmeye karar verdim.

"İlk insanın adı Âdem'di. Sonra Tanrı tek insan olduğu için Âdem'in sıkılacağını düşündü, bu yüzden de Âdem'in kaburgasından kadını yarattı. Ama bu ikisi yapacak işleri olmadan boş boş takılıyorlardı, ben de –onlar için biraz

heyecan olsun diye– dedim ki bunlara elmayı yedirme işini Tanrı'ya bir önereyim."

"Meşhur elma mı?"

"Tabii. Bak şimdi, bu ikisi istediklerini yapabilecekleri, canları çekeni yiyebilecekleri Cennet Bahçesi'nde yaşıyorlardı. Hem de ne yaşlanma ne ölüm vardı. Yapmalarına izin *verilmeyen* tek bir şey vardı: iyi ve kötü bilginin ağacından yemek. İşte elma burada sahneye çıkıyor... yasak meyve."

"Anladım."

"Ben de elmayı yemelerini önerdim, onlar da yaptı."

"Hayır! Sen gerçekten zalimsin."

"Alkışları sonraya saklayalım lütfen. Evet, bu ikisi cennetten sürüldü. Bunun anlamı, insanların yaşlılık ve ölümü deneyimlemeye mahkûm olduğuydu. İşte böylece kargaşa ve mücadelenin uzun tarihi de başladı."

"Dostum, sen gerçekten de Şeytan'ın ta kendisisin."

"Hayranlığını takdir ettim ama öyle büyük bir mesele sayılmaz. Arada Tanrı bizzat öz oğlu İsa Mesih'i yeryüzüne indirdi ama bu bile insanoğlunu dönüp de kendisine ben ne yapıyorum diye bakmaya ikna etmedi. Yetmezmiş gibi bizim İsa'yı bile öldürdüler."

"Evet evet, bu kısmı duydum."

"Bundan sonra zaten insanlar gitgide daha bencil oldular. Başladılar bir sürü yeni model ıvır zıvır yaratmaya. Neye yaradığı belirsiz zımbırtılar doldu taştı."

"Anlamaya başlıyorum."

"Ben de işte Tanrı'ya yeni bir öneri sundum. Dedim ki bak, neden ben yeryüzüne gidip de insanların neye gerçekten ihtiyacı olup neye olmadığına karar vermelerine yardım etmiyorum? Sonra Tanrı'ya bir söz verdim. Dedim ki, insanlar bir varlıktan her kurtulmaya karar verdiğinde, ödül olarak ömürlerine bir gün ekleyeyim. Sonra çok araştırma yaptım tabii. Birlikte iş yapabileceğim insanlar aradım. Benimle böylece tanışmış oldun. Her çeşit insanla anlaşma yaptım. Hatta sen 108 numarasın."

"108 numara mı?"

"Aynen öyle! Çok sayılmaz, haksız mıyım? Koca dünyada sadece 108 kişi. Çok şanslısın. Sadece dünyadan bir şeyi silerek ömrünü günbegün uzatabilirsin. Harika değil mi?"

Durduk yere ortaya çıkan saçma sapan bir teklifti. Aloha televizyondaki bir alışveriş kanalının sunucusu gibi konuşuyordu. Böyle basit bir değiş tokuşla ömür uzatılır mıydı hiç? Ama inanıp inanmadığım sorusunu bir kenara bırakırsam, reddedecek pozisyonda değildim. Her türlü ölecektim. Seçme şansım yoktu.

Şöyle özetleyebilirdim: Dünyadan bir varlığı silerek bir gün daha yaşayabilirdim. Bakınca, ayda otuz, yılda üç yüz altmış beş kalem ederdi.

İşte bu kadar basitti. Zaten dünya küçük, aptal, işe yaramaz çerçöp doluydu. Mesela, omlete koydukları may-

danoz ya da tren istasyonlarının girişine dağıttıkları promosyon mendiller. Yeni buzdolabı ya da çamaşır makinesi alınca yanında gelen upuzun kullanım kılavuzlarına ne demeliydi? Peki ya karpuz çekirdekleri? Şöyle bir düşününce bile insanın aklına sayısız gereksiz çeşit geliyordu. Tartıya koysan, dünyada olmasa olacak en az bir iki milyon öğe olmalıydı.

Eğer yetmişime dek yaşayacaksam, önümde kırk yıl daha var demekti. Yani eğer on dört bin altı yüz kalemden kurtulursam, yetmişimi görecektim. Hatta devam edersem yüz yaşıma ulaşabilirdim, hatta iki yüz!

Aloha'nın dediği gibi insanoğlu binlerce yıl gereksiz eşyalar üretip durmuştu. Eğer biri kaybolsa kimsenin dikkatini bile çekmezdi. Hatta dünya daha sade bir yer olurdu. İnsanlar bana teşekkür edecekti!

Ayrıca benim işime bir bakar mısınız: postacı, mektup taşıyıcısı. Çok yakında postacıların soyu tükenecekti, çünkü mektuplar ile kartpostalların yok olacağı gün yakındı, her geçen gün daha lüzumsuz hale geliyorlardı. Düşününce, dünyada gereksizliğin sınırında birikmiş sayısız eşya vardı. Belki bütün insan ırkı gereksizdi. Yaşadığımız dünyanın hiç anlamı yoktu.

"Peki tamam. Takası kabul ediyorum. Hadi bir şeyleri kaybet. Daha uzun yaşamak istiyorum." Şartları kabul et-

tim. Hayatımdaki bazı şeylerden vazgeçmeye karar verdiğimde aniden çok daha cesur hissetmeye başladım.

"Aa gerçekten mi? Harika! Şimdi oldu işte!"

Aloha kararım karşısında şaşkına dönmüştü.

"Sonuçta senin fikrin. Neyse canım. Neyi silsem? Hımm, bir bakayım... Öncelikle, duvardaki şu lekelerden kurtulsak mı?"

Aloha bana boş boş baktı ve tek kelime söylemedi.

"Tamam o zaman, kitaplıktaki tozlara ne dersin?"

Tekrar sessizlik.

"Buldum, banyo karolarında büyüyen küften kurtulalım."

"Sen beni ne sandın, hizmetçi mi? Anlaşma yaptığın kişinin Şeytan olduğunu unutma istersen."

"Yanlış yolda mıyım yani?"

"Beklentin yanlış. Kararı verecek olan benim."

"Peki, nasıl bir yol izleyeceksin?"

"Nasıl mı? Şimdi sen sorunca düşündüm de sanırım o anki hislerime, ruh halime göre seçiyorum."

"Ruh hali mi?"

"Tabii. Neyi seçsem acaba..."

Aloha odada göz gezdirdi. Ben de bakışlarını takip ederken içimden, "O bibloya dokunma, hayır o sınırlı üretim spor ayakkabılarım olmasın filan" diye yalvarıyordum.

Belli ki hayatım karşılığında Aloha istediği herhangi bir şeyi alabilecekti. Şeytan'la anlaşma yapmak derken insanlar

tam da bunu kastediyordu, kolay olacak hali yoktu. Yani kaybetmek için yapacağım seçim ciddi mi olmalıydı? Güneş ya da ay mıydı mesela? Okyanusu, hatta dünyayı mı seçmeliydim? Bunlar Şeytan için yeterli miydi? Tam anlaşmanın ciddiyetini anladığım sırada Aloha'nın bakışları sehpada durdu.

"Bu nedir?"

Aloha küçük paketi eline alıp salladı. Kutudan hışırtı sesi geldi.

"Çikolatalı bisküvi. Mantar kurabiye diye geçer."

"Mantar mı?"

"Hayır, mantar kurabiye."

Başını yana eğen Aloha hiç anlamamış gibi görünüyordu.

"Peki bu nedir?"

Aloha yanda duran benzer görünümlü kutuyu alıp salladı. Benzer bir hışırtı sesi yükseldi.

"Onlar da bambu filizi kurabiyesi."

"Bambu filizi mi?"

"Hayır, bambu filizinin kendisi değil, kurabiyesi."

"Ne kadar anlamsız."

"Kusura bakma. İkisi de çikolatalı bisküvi."

"Çikolata mı yani?"

"Evet, öyle."

Bu kutu çikolataları birkaç gün önce alışveriş merkezindeki çekilişte kazanmıştım (daha çok büyük ödülü kazanamayanlara mansiyon ödülü gibiydi) ve o zamandan

beri de masanın üzerinde öylece duruyorlardı. Aslında çikolata için isimleri tuhaftı, Şeytan'ın kafasının karışmasına şaşmamak lazımdı.

"Evet evet. İnsanların çikolatayı çok sevdiğini duymuştum ama bu kadar ileri gittiklerini bilmiyordum. Neden mantar ve bambu filizi şeklini seçtiniz?"

"Güzel soru. Bunu hiç düşünmemiştim."

"Tamam... Öyle olsun. Çikolataları halledelim mi?"

"Nasıl?"

"Dünyadan neyi kaybedeceğimize karar veriyoruz ya! Unuttun mu hemen?"

"Böyle rasgele mi seçeceğiz?"

"Senin ilk denemen olduğu için..."

Eğer çikolatalar dünyadan yok olsaydı...

Dünya nasıl değişirdi? Bunu hayal etmeye çalıştım.

Bir bakalım... Dünya üzerindeki çikolata bağımlıları acı çeker, ağlar, bağırır ve bu kaybın altında ezilirdi. Sonra kan şekeri değerleri düşerdi ve ömürlerinin kalanını rehavet içinde geçirirlerdi.

Çikolatasız bir dünyada şeker ya da karamel aynı işi görür müydü? Herhalde hayır, çikolata kadar cazip olacaklarını sanmıyordum. Zaten insanlar hemen çikolatanın yerini alacak yeni bir tatlı için kolları sıvardı.

Söz konusu yemek olunca ne kadar doyumsuz olduğumuz bir kere daha ortaya çıkardı.

Kedi yanımda oturmuş, verdiğim pirinç lapasının artıklarını yiyordu. Japonya'da evcil hayvanların yemekleri için bambaşka bir kelime kullanılırdı. İnsan yemeğine hiç benzemiyordu çünkü. Malum, biz insanlar yaygaraya bayılırdık.

İnsanlar ne yiyeceğine çok fazla zaman ve çaba harcar, doğru baharatları bulur, pişirir, hatta şeklini şemailini bile düzeltirdi. İşte çikolata da bu alışkanlıkların parçasıydı. Bazı çikolataların içinde fındık olurdu, bazıları bisküvi ya da gofretle birlikte gelirdi. Hatta mantar ya da bambu filizi şeklinde bile yapmıştık. Çikolata biz insanlara yeni fikirler geliştirmek için epey ilham vermişti demek. Belki insanlığın bütün gelişimini yönlendiren de yenilikler için doyumsuz bir arzuydu.

Niyeyse bunları düşünmek, bu zamana kadar yaşadığım için şanslı olduğumu hissettiriyordu.

Ama şimdi kalkıp da "Çikolata için hayatımı feda ederim!" demek için deli olmak lazımdı. Dünya üzerinde bu kadar aptal biri olduğunu sanmıyordum. Eğer çikolatadan vazgeçmek hayatımı kurtaracaksa, elbette yapardım. İşte buna talih kuşu denirdi. Madem gereken buydu, hadi yapalım der geçerdim. Daha fazla zaman kazanmak için kolayca vazgeçebileceğim bir sürü şey kesinlikle olmalıydı.

Tam Şeytan'la anlaşmamın bana sahiden de umut verebileceğini hissetmeye başlamıştım ki Aloha konuştu.

"Tadı güzel mi bunların?" dedi iki çikolata paketine bakarak.

"Fena değil" diye yanıtladım.

"Peki..."

"Hiç denedin mi?"

"Hayır."

"Al bir tane."

"Hayır, teşekkürler. İnsan yemeği bana göre değil. Hepsinin tadı... Ne bileyim..."

Ona iblislerin ne yediğini sormak üzereydim ki merakımı dizginlemeye karar verdim. Derken Aloha'nın merakı galip gelmiş olacak ki mantar kurabiye paketini eline aldı, kokladı ve küçük bisküvilere dikkatle baktı. Tekrar kokladı ve yavaş hareketlerle bisküviyi dudaklarına götürdü, gözlerini sımsıkı kapattıktan sonra da yavaşça ağzına attı.

Sessizlik. Boğuk bir çıtırtı sesi. Odada Aloha'nın hapur hupur yediği çikolatalı bisküvi sesi yankılanıyordu.

"Nasıl?" diye sordum nazikçe ama Aloha gözleri kapalı ve sessiz kalmayı sürdürdü.

"Ee... nasıllar? Pek iyi değil mi?"

Aloha'nın nefesi kesilmiş gibiydi, boğuk bir çiğneme sesi duyuluyordu.

"İyi misin sen?"

Yine o boğuk çiğneme sesi.

"Ambulans çağırayım mı?"

"Ohhhh... Vay be ne güzeldi!"

"Gerçekten mi?"

"Bunlara ne koyuyorlar? Çok güzeller! Onları kaybetmek istediğine emin misin? Yazık günah!"

"Bir dakika, asıl senin onlardan kurtulmak istediğini sandım."

"Onu bilemiyorum aslında. Yaptıysam da yanlış olmuş. Ne kadar lezzetli olduklarını fark etmemişim."

"Ama bir şey yapmazsam öleceğim! Sen öyle demedin mi?"

"Hımm, evet öyle de ifade edilebilir."

"O zaman evet, çikolatalardan kurtulacağım."

"...Ciddi misin?"

Aloha üzgün görünüyordu, omuzları bile çökmüştü.

"Evet, ciddiyim."

Aloha'ya üzülmeye başlamıştım ama son kararımdı.

"Tamam. Ama bir tanecik daha!" diye bağırdı Aloha.

"Ne?"

"Bir tane daha alabilir miyim? Bu son, söz."

Aloha yalvarırken içler acısı görünüyordu. Gözlerine yaşlar dolmaya başlamıştı. Çikolataya kanı kaynamış gibiydi. Bakmadığımı düşündüğü anda sinsice bir avuç çikolatalı kurabiyeyi ağzına doldurup zevkle çiğnedi. İşini bitirince de tekrar konuşmaya başladı.

"Hımm, evet, bunu yapamam."

"Ne?"

"Bu kadar lezzetli bir yiyeceği dünyadan silmek suç sayılmalı."

"Sen ne..."

Kararını nasıl bu kadar hızlı değiştirebilirdi? Burada hayatım söz konusuydu!

Yakında öleceğim fikriyle barıştığımı düşünüyordum ama sonra bana bir çıkış yolu teklif edildi ve bir baktım, ne gerekiyorsa yapmaya hazırdım. Nihayet öldüğümde ise sessizce, huzurla ve onurla giderim diye düşünürdüm hep. Ancak aniden ölümle yüz yüze gelince hayatta kalmak için herkesten, hatta bizzat Şeytan'dan bile gelen yardım elini kabul etmeye istekli oluyordun. Bu temel insan içgüdüsüydü. Onur ve saygıdeğerlik o noktada pencereden uçup gidiyordu.

"Ben bunu kabul edemiyorum."

"Ne bu şimdi? Vicdan azabı çekmiyoruz, değil mi?"

"Tabii ki azap çekiyorum! Bu benim hayatım ve sen kalkmış kendi zevklerine göre yaşamım ile ölümüm arasında karar verebileceğini düşünüyorsun!"

"Niye olmasın? Yani *ben* Şeytan'ım."

Bu kadarı da fazlaydı. Dilim tutuldu.

Aloha ise konuşmayı sürdürüyordu.

"Ay abartma! O kadar üzgün de durma. Başka bir şey düşünürüm şimdi. Hemen aklıma yeni bir parça gelir, *tout de suite!*"

Aloha sözünü bitirir bitirmez odayı taramaya başladı. İlk

seferindeki korkunç hatasını telafi etmeye çalıştığı belliydi.

Bir iblise göre pek de etkileyici değil, diye düşündüm. Aloha tarama işini sürdürürken onu ölümcül bakışlarla izliyordum ki aniden telefonum çaldı. Çalıştığım postaneden birileri arıyordu. Saate baktım. Mesai başlangıç saatimi epey geçmişti.

Telefonun diğer ucundaki ses, patronum olan postane müdürüne aitti. Rahatsız olmuştu ve geç kaldığımı vurguladı. Dün de iyi hissetmediğim için hastaneye gitmek üzere erken çıkmıştım ve patronum aslında benim için endişelenmiş gibiydi.

"İyiyim ama ayaklanmak için biraz daha izin kullansam fena olmaz. Hafta sonuna kadar istirahat alabilir miyim?"

Böylece haftalık izin almayı başararak telefonu kapattım.

"*İşte* bu..."

"Ne?"

"İşte tam oradaki."

Sonunda Aloha'nın telefonumu işaret ettiğini anladım.

"Buna ihtiyacın var gibi durmuyor."

"Nasıl? Telefonumu mu diyorsun?"

"Tabii! Hadi kurtulalım ondan."

Aloha kahkahayla güldü.

"Ne dersin, telefonun karşılığından ömrüne bir gün?"

* * *

Eğer telefonlar dünyadan yok olsaydı...

Ne kazanır, ne kaybederdim?

Hayal gücüm dümene geçmek üzereyken Aloha dibime girdi.

"Evet, ne yapacaksın?"

Kafamda bu fikri ölçüp tarttım.

Ömrüme bir gün ya da telefon. Hımm, acaba...

"Kullan ya da kaybet!"

"Du... Dur bir dakika!"

"Peki, yirmi saniyen var... On saniye, dokuz, sekiz, yedi..."

"Keser misin şu geri sayımı? Tamam hadi kaybet şunu! Kurtul gitsin!"

Elim ayağım titrediğinden bu kararı vermediğime, tersine doğru olanı yaptığıma kendimi ikna etmekte zorlanıyordum.

Hayatım ya da telefonum. Elbette hayatımı seçecektim.

"Tamam, işte başlıyoruz!"

Şeytan'ın sesi her zamanki gibi keyifliydi.

Aniden epeydir babamı aramadığımı hatırladım.

Ne yapalım... Demek ki bu işler böyleydi. Babamı, annemin dört yıl önceki ölümünden beri aramamıştım, yüz yüze de görüşmemiştik. Hâlâ o tarihi mahalledeki küçük saat tamircisini işlettiğini duymuştum, yaşadığım yere pek uzak değildi ama ziyaret etmeyi hiç düşünmemiştim.

Bir kere bile. Babana iki satır yazma zahmetine girmemenin biraz tuhaf olduğunu kabul etmeliydim; yakında ölmeyi beklesen bile.

Artık Aloha kararsızlığımı mı sezdi, bilmiyorum ama o kocaman sırıtışı suratında, yanıma geldi.

"Tamam tamam, anlıyorum. Herkeste böyle oluyor. Konu hayatından parçaları sahiden silmeye gelince, düşünmeye başlıyorsun. O yüzden her zaman özel bir teklif eklerim."

"Teklif mi?"

"Tabii. Silmek üzere olduğumuz parçayı son bir defa kullanma hakkın var."

"Anladım."

"Yani son bir telefon görüşmesi yapma iznin var. İstediğin kişiyi arayabilirsin."

Bu sefer işler iyice karışmıştı.

Elbette akla gelen ilk kişi babamdı. Ama suratını gözümün önüne getirince dört yıl önce yaşananları hatırlamadan edemedim. Hem üzerinden bu kadar zaman geçmişken ne konuşacaktık? Onunla konuşamazdım, hayır.

Peki kimi arayacaktım? Benden son telefonu kim alacaktı?

Mesela, K. gibi yakın bir arkadaşım olur muydu?

Kesinlikle çok iyi adamdı ve keşke bunca yıl sonra buluşup iki sohbet edebilseydik, eminim çok iyi anlaşırdık. Gelgelelim, hiçbir zaman derin, anlamlı ya da ciddi bir

muhabbetimiz olmamıştı. Ona ölmek üzere olduğumu, telefonumun az sonra ortadan kaybolacağını, o yüzden en iyisi bu diye düşünüp de kendisini aradığımı söylediğimde K. nasıl tepki verecekti? Delirdiğimi düşünecekti. Ya da şaka yaptığıma inanacaktı ve aramam boşa gidecekti. Son telefon görüşmenizi böyle kullanamazdınız.

İşin yoksa dön başa.

Peki, işyerinden W. gibi bir yakın arkadaşım olmaz mıydı?

Hep sosyal bir adam olmuştu, bana da çok yardımı dokunmuştu. Benden biraz yaşlıydı, bana her zaman işle ilgili ya da hayata dair tavsiyeler verirdi.

İşyerindeki büyük ağabeyim gibiydi. Ama bilemiyordum... mesainin ortasında olmalıydı filan... Hem onu rahatsız etmek de istemiyordum.

W.'yi arama konusundaki endişem bana dünya üzerindeki son telefon görüşmem için belki de başka türlü bir insan seçmem gerektiğine dair bir uyarı gibi gelmişti. Baktığında, W. ile hiçbir zaman çok önemli konulara girmezdik. Ben sarhoşken ve işyerinden arkadaşlarla eğlenirken (bir birada sarhoş olurum, masrafsız randevuların insanıyım) sahiden bağ kurduğumuzu düşünmüşümdür ama gerçek böyle değildi. İkimiz de önemli konulardan konuştuğumuzu zannetmişsek de neticede birbirimize sahiden açıldığımızı sanmıyordum.

İşte yine kalakalmış, acı sona yaklaşıyordum.

Telefon listemde baştan sona hızlıca dolaşmaya başladım. Arkadaşların ve tanıdıkların isimleri peş peşe belirip kayboldu. Her isim gizli bir anlam taşıyor gibiydi. Bir zamanlar belli bir ilişkim varmış gibi görünen sayısız insan akıp geçiyordu ama şimdi mecburiyet baş gösterince, hiçbiriyle sahiden paylaşımımız yoktu. Kişi listem bu tür insanlarla doluydu.

Hayatım bitiyordu ve arayacak kadar önemsediğim kimsem yoktu. İnsanlar arasında yaşamış, bir sürü bağ kurmuştum ama nihayetinde hepsi incecikti. Hayatının sonunda böyle bir algıya varmak gerçekten çok –gereğinden fazla– bunaltıcı bir histi.

Hislerim hakkında Aloha'yla konuşma isteğim yoktu, o yüzden odadan çıktım ve merdivenlere oturdum. Telefonumu sımsıkı tutarken aniden zihnimin derinlerinden bir numara gözümün önüne geldi. Nasıl unuttum bilmiyordum ama sanki bedenime kazınmıştı. Kadının numarası kişi listemde bile yoktu. Yavaşça tuşlamaya başladım...

Birkaç dakika sonra görüşmeyi bitirdim ve odaya geri döndüm. Aloha kediyle oynuyordu. Aslında buna boğuşmak demek daha doğru olurdu, ikisi de yerde sağa sola yuvarlanıyorlardı. Aloha beni tamamen unutmuş gibiydi, o yüzden bir süre sessizce izledim.

Dakikalar geçip gitti, sonra...

"Aa, dönmüşsün."

Aloha sonunda ters bakışlarımı fark etti ve gariptir, utanmış bir tavırla yerden kalktı. Bana döndü, ciddi bir ifade takınmak için epey uğraşması gerekti.

"Hallettin mi?"

Yok artık! Bana Şeytan'ın kedileri sevdiğini mi söylüyordu? Havalı hallerinin ve hiçbir şey olmamış gibi davranmasının faydası yoktu!

Cevap vermedim ama zihnimde ona bir tane patlattım. Sonunda kendimi toparlayıp sakince cevap verdim.

"Evet, hallettim."

"Tamam hadi. Yok edelim şu telefonu!"

Aloha çok keyifli görünüyordu ve bana göz kırptı (acınası bir göz kırpmaydı, belli ki tek gözünü kapatamıyordu).

Aniden, bir dakika önce elimde olan telefon ortadan kayboluverdi.

"Tamamdır. Oldu. Yarın görüşürüz."

Kafamı kaldırdığımda Şeytan gitmişti.

"Miyav."

Kedinin miyavlaması evin içinde hüzünle yankılandı.

Az önce aradığım kişiyi görmeye gitmeliydim. O kadını.

Ancak bu düşünce zihnimden geçtiği an derin bir uykuya daldım.

İşte yedi günlük destanım böyle başladı.

SALI: EĞER TELEFONLAR DÜNYADAN YOK OLSAYDI

Ev arkadaşım bir kediydi.

Natsume Soseki'nin meşhur *Ben Bir Kediyim* hikâyesini bilir miydin? Ona benziyordu ama tam da değil; ismi Lahana'ydı.

Belki şimdiye kadar bunları unutmuşsundur, o yüzden hafızanı tazelemeye çalışayım.

Annem terk edilmiş kediyi bulup da eve getirdiğinde beş yaşındaydım. Dışarıyı sel götürüyordu, kediyi yol kenarında bir kutunun içine bırakmışlardı. Annem kediyi marketten eve gelirken yolda bulmuştu. Zavallıcık sırılsıklamdı. Kutunun üzerine "Nagano Marulları" logosu basılmıştı ve annem kediyi eve getirip havluyla kuruladıktan sonra, "Bu ufak oğlanın ismi Marul" diye ilan etmişti.

Bütün bunlar normal değildi çünkü annem hiçbir zaman hayvanları pek de sevmemişti. Marul'u okşamaya başlaması biraz zaman aldı, annem bu konuda acemiydi. O yüzden ilk günlerde, tam alışana kadar kediye bakması-

na ben yardım ettim. Üzerine bir de annem kedilere alerjisi olduğunu öğrendi. Hapşırması bir türlü durmuyordu. Bir ay boyunca gözyaşları ve hapşırıklar durmak bilmedi ama annem kediyi vermeyi bir kere bile düşünmedi.

"Onu bırakamam... Beni o seçti" diyor ve kızarıp şişmiş suratıyla kediye bakmayı sürdürüyordu.

Derken bir ay kadar sonra bir gün annemin kedi alerjisi aniden yok oldu. Bu bir mucizeydi, belki de annemin vücudu duruma alışmıştı. Neyse işte, bir gün aniden alerji kayboldu ve annem bütün semptomlardan, hapşırıktan, gözyaşlarından ve burun akıntısından kurtuldu.

O günü çok iyi hatırlıyordum. Marul annemin dibinden hiç ayrılmamış, ona yanaşıp durmuştu.

"Kazanmak için kaybetmek zorundasın."

Annem bu fikre çok inanırdı. İnsanlar hep bedelini ödemeden kazanç elde etmeye çalışırdı. Bu resmen hırsızlıktı. Eğer sen kazandıysan, demek ki bir yerlerde başkası da kaybetmişti. Mutluluk bile başkalarının talihsizliği üzerine kuruluydu. Annem genelde böyle konuşur, bunu evrenin kanunlarından sayardı.

Marul on bir yıl yaşadı. Sonlara doğru tümör gelişti ve epey kilo kaybetti. Artık çok uyuyordu ve bir gün uykusunda huzur içinde öldü.

Marul öldükten sonraki gün annem yerinden bile kıpır-

damadı. Her zaman canlı ve neşeli bir insan olmuştu, hatta yemek ve temizlik işlerini severek yapardı. Ancak aniden bütün keyfi kaçtı. Evde oturup durmadan ağlıyordu. O yüzden çamaşırı yıkayıp annemi zorla akşam yemeği için dışarıya sürüklemeye başladım. Zamanla sanırım mönüdeki her şeyi denedik.

Bir ayımız böyle geçti, derken bir gün annem yine eve kollarında sokaktan bulduğu bir kediyle geldi, sanki her gün sokağa kedi atılıyormuş gibi.

Kedi tıpkı Marul'a benziyordu. Tombul, gri kırçıllı, siyah-beyaz bir kütleydi. Çok güzel bir kediydi. Marul'a o kadar çok benziyordu ki adını Lahana koymaya karar verdik.

Kıvrılmış yatan kediyi izleyen annem kahkahayla güldü ve "Sahiden Marul'a benziyor" dedi. Bir aydan sonra ilk kez gülümsüyordu. Yeniden kahkaha attığını görmek gözlerimi yaşartmıştı.

Azıcık ağlamış da olabilirdim, evet. Galiba annemin öylece solup gideceğinden, asla dönemeyeceği bir diyarda kaybolacağından korkmuştum.

Dört yıl sonra annem bizi sahiden terk etti.

"Tesadüfe bak. Bende de Marul'un hastalığından çıktı" demişti kuru bir kahkahayla.

Tıpkı Marul gibi annem de çok kilo verdi, sonunda da

uykuya daldı ve hiç uyanmadı. Huzur içinde öldü.

"Lahana'ya iyi bak" diye tembihledi ölmeden.

Belli ki kaderin de bir mizah anlayışı vardı, ben de annem gibi Lahana'dan önce ölecektim. Annem şüphesiz, bu yaptığımı hiç hoş karşılamazdı. Keşke Lahana'yı başkasına emanet etseydim, dediğini duyar gibi oluyordum.

Bir baktım sabah olmuştu.

Uzunca bir zamandır ilk kez rüyamda annemi görmüştüm.

Lahana yakınlarda miyavladı. Kediyi kendime çekip o yumuşak tüylü topa sımsıkı sarıldım. İpeksi, tüylü ve sıcak bedeni insanı canlandırıyordu.

Dünkü olayların ne kadarını uydurduğumu merak ettim. Belki hepsi yaşanmıştı, gayet tabii rüya da olabilirdi. Ancak normal şartlar altında komodinime bıraktığım telefonum ortalıkta yoktu. Ayrıca uzunca bir zamandır hissettiğim ateş ve beraberindeki baş ağrım da geçmişti. Şeytan'la yaptığım anlaşmanın gerçek olduğu anlamına mı geliyordu bu?

Telefonlar dünyadan kayboldular.

Aslında düşününce, o kadar da kötü bir olay değildi, özellikle söz konusu cep telefonlarıysa!

* * *

Son zamanlarda aptal telefonumla sabahtan akşama, hatta yatağa girene dek oynuyordum. Artık ne kitap ne gazete okuyordum. DVD'lerim izlenmeden sehpamda yığılıyordu.

İşe giderken trende sürekli telefonuma bakıyordum. Film izlerken bile sık sık elim telefonuma gidiyordu. Tabii yemek yerken de. Öğle molası geldiğinde telefonuma bakmak için berbat bir dürtü hissediyordum. Hatta Lahana'nın yanındayken de onunla oynamak yerine telefonumla ilgileniyordum. Telefonun kölesi olduğum için kendimden nefret ediyordum.

Cep telefonları henüz yirmi yıldır hayatımızdaydı ama bu kadar kısa bir sürede bile bütün kontrolü ele geçirmişlerdi. Sadece yirmi kısa yılda, aslında ihtiyacımız olmayan bu alet hayatlarımızın hâkimi olmuş, bizi onlarsız yaşayamayacağımıza inandırmıştı. İnsanoğlu cep telefonunu icat etmekle kalmamış, bir de telefonsuz kalma endişesini doğurmuştu.

Kim bilir, belki insanlar mektup göndermeye başladığında da aynı yollardan geçmişti. İnternet için de geçerliydi. İnsanlık tarihi boyunca yeniliklere can vermiş, karşılığında eskileri kaybetmiştik. Şimdi böyle düşününce, Tanrı'nın Şeytan'ın teklifini kabul ederken başka bir niyeti olabilir gibi geliyordu.

* * *

Biliyorum, en son kimi aradığımı merak ediyorsun.

Biraz şahsi bir mesele ama tamam tamam, anlatacağım.

Âşık olduğum ilk kadını aradım. İlk sevgilimi.

Ama lütfen, bana aşk budalası deme.

İnsan ölürken aklına gelen ilk isim ilk aşkıdır derler. Demek ki bu konuda insanlıkla ortak paydada buluşmuşum.

Sabah güneşi altında uzandığım yatağımdan kalkmak için acele etmedim. Sonra kahvaltımı hazırlarken radyo dinledim. Kahve yaptım, yumurta haşladım ve bir dilim ekmek kızarttım. Ardından domates doğrayıp tabağıma koydum. Kahvaltıdan sonra bir fincan kahve daha içerken kitabımı okudum. Ah, telefonsuz yaşam... Harikaydı! Sanki zaman aniden uzamış, geniş bir alan açılıp önüme serilmişti.

Öğle vakti yaklaşıyordu. Kitabı kapatıp banyoya gittim. Güzelce sıcak bir duş aldıktan sonra düzgünce katlanmış bekleyen (klasik siyah-beyaz) kıyafetlerimi giydim. Sonra da o kadını görmek için yola koyuldum.

Evden çıktıktan sonra ilk iş berbere gittim (müdavimi olduğum berber). Ölmek üzereyken saç kestirmenin saçmalığını fark etsem de eski sevgilime iyi görünmek istiyordum, o yüzden gülme.

Saçımı hallettikten sonra yeni gözlük almak için sokağın karşısındaki gözlükçüye uğradım, ardından da treni yakaladım. İstasyona vardığımda tren henüz yanaşıyordu, ben de koştum ve yeşil vagonlardan birine atladım.

Mesai günü olduğu için tren sıkış tepişti. Normalde bütün yolcular telefonlarına bakardı ama bugün farklıydı. Aksine insanlar kitap okuyor, müzik dinliyor, dışarıdaki manzarayı seyrediyorlardı. Boş vakitlerini doldurmakta hiç de zorlanmış gibi görünmüyorlardı. Hatta yüz ifadeleri neşeliydi.

İnsanlar telefonlarına bakarken neden öyle ciddi görünüyorlardı ki? O zımbırtılar yokken trenin içi inanılmaz sakindi. Görünüşe bakılırsa, kendime fazladan bir gün kazanmakla kalmamış, dünyaya da büyük bir iyilik yapmıştım.

Ama telefonlar sahiden de dünyadan tamamen silinmiş miydi?

Trenin penceresinden noodle restoranı tabelasına baktım, yeri çarşının köşesindeydi. (Lahana, kızarmış palamut artıklarının peşinde geceleri gizlice buraya gelirdi.) Restoranın telefon numarası her zamanki gibi tabelasında yazılı duruyordu. Ayrıca trenin içine göz gezdirdiğimde hâlâ asılı cep telefonu reklamlarını görebiliyordum. Ancak trende kimsenin cep telefonu yoktu. Neydi bütün bunların anlamı?

İşte o an aniden hatırladım. Çocukken okuduğum bir çizgi roman serisinde de benzer bir olay yaşanmıştı. *Doraemon*, Tentomushi Comics, sayı 4. Bu sayıda Doraemon'un gizli icatları, taş şapkası tanıtılıyordu.

Hikâye şöyleydi:

Her zamanki gibi Nobita Nobi (serideki başkarakter çocuk) ailesi tarafından azarlanıyordu. Nobita sakinleşmek için Doraemon'a gidiyor, "Beni sürekli bu kadar yakından takip etmelerine gerek yok. Sadece yalnız kalmak istiyorum" diye şikâyet ediyordu. Bunun üzerine Doraemon dört boyutlu cebinden bir icat çıkarıyordu: Taş Şapka.

Doraemon, "Bu şapkayı taktığında kaldırım taşı gibi, dikkat çekmeyecek, görünmez olacaksın" diye açıklıyordu. Bir başka deyişle, varlığını kimse fark etmeyecekti.

Nobita heyecanla şapkayı takıyordu. Bir süre yalnızlığın keyfini sürüyordu. Ancak fazla yalnız hissetmeye başlıyordu. Şapkayı çıkarmaya çalışsa da başaramıyordu. Şapka kafasına yapışmıştı, bunu fark eden Nobita ağlamaya başlıyordu. Şapkayı çıkartan da işte bu gözyaşlarıydı, böylece annesi ile babası onu tekrar fark ediyordu. Nobita, "İnsanlar beni umursadığı için çok mutluyum" diyordu hikâyenin sonunda.

Konuyu biraz dağıttım ama dediklerime dönecek olur-

sak, Aloha'nın sisteminin de Doraemon'un Taş Şapkası gibi işlediğini tahmin ediyordum. Yani, telefonlar dünyadan kaybolmamıştı. Sadece artık kimse onları fark etmiyordu. İnsanlar kolektif transa geçmişti. Aslında Şeytan "Doraemonluk taslıyordu".

Uzun aylar ve yıllar geçerken telefonlar tamamen yok olacaktı. Yol kenarındaki kaldırım taşları gibi tamamen gözden kaybolana dek fark edilmeyeceklerdi.

Düşününce, Aloha'yla benden önce tanışan 107 kişi de kayıplara neden olmuştu ama geri kalanımız hiç fark etmemiştik. Sanki günlük hayatında sürekli kullandığın kahve fincanı ya da bir çift çorabın, sen farkına bile varmadan kaybolması gibiydi. Zaten fark etsen de istediğin kadar ara, bulamazdın. Belki de hep sahip olacağımızı sandığımız türlü türlü varlıklarımız biz hiç fark etmeden kaybolup gitmişti.

Yeşil tren iki tepe tırmandıktan sonra nihayet komşu kasabaya ulaştı. İndiğim istasyon geniş bir meydana çıkıyordu. Meydanın buluşmak için sözleştiğimiz tarafına yürüdüm.

Meydanın ortasında bir saat kulesi yükseliyordu. Üniversitedeyken de hep burada buluşurduk. Saat kulesini çevreleyen bir meydan ve yakınlarda da bir sürü restoran, kitapçı ve ıvır zıvır satan dükkân vardı.

On beş dakika erken gelmiştim. Normalde bu noktada telefonumla uğraşırdım ama onun yerine cep boy kitabımı çıkardım ve beklerken okumaya başladım.

Randevu saati geldi ama o görünürde yoktu. Yarım saat geçti, hâlâ yoktu.

Kahretsin.

Hiç düşünmeden elimi cebime götürüp telefonumu aradım. Orada değildi. Telefonlar dünyadan kaybolmuştu.

Acaba yanlış yere mi gelmiştim? Yoksa başka bir saatte mi buluşacaktık? Çaresizlik içindeydim. İhtiyaç duyduğum bütün bu bilgiler Şeytan'la anlaşma için kullandığım telefonumun içindeydi. Kesin saati yanlış hatırlıyordum.

"Kahretsin. Şimdi uğraş dur" diye mırıldandım.

Güya telefonumdan özgürleşecektim ama bak, ona ihtiyacım vardı. Elimden hiçbir şey gelmiyordu. Ben de saat kulesinin altında sinirden titreyerek bekledim.

Şöyle bir düşününce eskiden de bu lafları çok mırıldandığımı hatırladım. Üniversitede görüştüğümüz zaman yani. O büyükşehirde büyümüş ama okumak için bu küçük kasabaya gelmişti. Felsefe alanında uzmanlık eğitimi görüyordu. Yalnız yaşadığı evi, vantilatörünü ve elektrikli sobasını hatırlıyordum. Tabii bütün kitaplarını da... Bir sürü kitabı vardı. O zamanlar bile artık herkes cep tele-

fonu kullanıyordu, herkes bu şekilde iletişim kuruyordu; tabii o kadın dışında. Kiraladığı evde bile sabit hat yoktu. Beni her zaman paralı telefondan arardı.

Telefonu ekranımın "telefon kabini" numarasının ışığıyla aydınlandığını ne zaman görsem mutluluktan kendimden geçerdim. İster derste ister yarı zamanlı işimde olayım, onunla konuşmak için anında telefonu açardım.

En kötüsü kaçırdığım aramalarıydı. Elimden sadece arama geçmişine çaresizce bakmak gelirdi. Geri arayamazdım bile, çünkü aramayı ankesörlü telefondan yapardı. Telefonun sonsuza dek çaldığı ama kimsenin cevap vermediği boş telefon kulübesi kâbusları görürdüm.

Bir süre sonra, ondan gelen hiçbir aramayı kaçırmamak için telefonuma sarılarak uyumaya başladım. Sımsıkı tuttuğum telefonun ısısı bana onun bedeninin sıcaklığını hatırlatırdı.

Artık altı aydır görüştüğümüz sırada evine sabit hat bağlatmaya onu ikna edebildim. Böylece nostaljik, siyah renkli çevirmeli telefonlardan ayarladı.

Bir yandan gürültülü numara çevirme hareketini göstererek "Bedavaya buldum!" diye övünüyordu.

O eski telefonu o kadar çok aradım ki numarası beynime kazınmıştı. Sanki parçam olmuştu.

Halbuki şimdi ne kadar farklıydı. Cep telefonumdaki tüm o numaraların birini bile ezberleyemiyordum. Yakın

dostlarımın, iş arkadaşlarımın, hatta anne babamın numarasını bile hatırlayamıyordum. Hatırlama işini, diğer insanlarla bağlarımı telefonumun ellerine bırakmıştım. Artık hiçbir şeyi hatırlama zahmetine girmiyordum. Böyle düşününce, cep telefonlarının insan beynine korkunç bir zarar verdiğini anladım.

Dün merdivenlerde oturmuş, hafızamda parçam haline gelmiş bir numara düşünmeye çalışmıştım. Doğal olarak aklıma onun numarası gelmişti. Demek ki içgüdüsel olarak kendi hafızama güvenmiştim.

Ayrılığımızın üzerinden yedi yıl geçmişti ama hâlâ yanıtlaması gereken bir soru vardı.

Telefonu açmıştı ve ben aynı numarayı kullandığına inanamamıştım. Büyüdüğü şehirde bir sinema salonunda çalışıyordu ve şansa bak ki ertesi gün izinliydi. Bu tesadüf için Tanrı'ya şükrettim ve onunla buluşma ayarladım.

"Tamam, yarın görüşürüz."

Sesi üniversiteden beri hiç değişmemişti. Kendimi zamanda yolculuk yapmış gibi hissettim.

Saat kulesinin altında bir saat bekledim, artık ayaklarım o kadar üşüyordu ki sanki kaldırımla bütünleşmiştim. Ama sonunda bana doğru geliyordu.

Hiç değişmemişti. Giyinişi, yürüyüşü... Hepsi aynıydı. Tek fark, omuzlarına gelen saçları artık kısaydı.

Suratımdaki solukluğu fark ederek endişelendi.

"Sorun ne? İyi misin sen?"

Özellikle bunca zamandır görüşmemişken "Nasıl gidiyor" ya da "Ne zamandır görüşemedik" yerine sorunumu sorması biraz üzücüydü. Biraz yürüdük, meğer bir saat erken gelmişim. "Kahretsin, şimdi uğraş dur" dediğimde, "Öyle mi? Niye?" diye yanıtladı.

"Büyük ihtimalle yakında öleceğim."

Yakındaki bir kafede ona vaziyetimi anlattım.

Bir süre sessiz kaldı, sıcak çikolatasından alelade yudumlar içti. Sonra bana baktı ve "Demek öyle" dedi.

Şaşırdım, yanıtı en hafif tabirle üstünkörüydü.

Üç farklı tepki hayal etmiştim. Tercih sırasıyla şöyle olabilirdi:

"Niye? Ne oldu?"

"Senin için ne yapabilirim? Söylemen yeter. İstediğini yaparım."

Bir süre sessiz kalıp gözyaşlarına boğulacaktı.

Ancak verdiği tepki arzularımı kursağımda bıraktı.

Gerçi düşününce, yaşayacak zamanımın iyice kısaldığı bilgisini ben de bayağı sakin karşılamıştım. Bütün olanlar bana bile gerçekdışı geliyorken diğerlerinin şaşkın, kırgın ya da üzgün görünmemesine niye şaşırıyordum?

İnsanların kendi beceremediği ya da bilerek yapma-

dıklarını başkalarından beklemesine hep şaşırmışımdır. Onun şaşırmasını ya da üzülmesini mi istemiştim?

"Niye bu kadar ani?"

"Yeni öğrendim. Kanser olmuşum."

"Aa, çok fena... ama senin üzgün bir halin yok. Herhalde insanlar yakında ölebilecekleri haberini epey sakin karşılıyorlar, öyle mi?"

Elbette ona Şeytan'ın bana zaman kazanmakta yardımcı olduğunu söyleyemezdim. Bence ilk aşkının kendisi hakkında hem gözü toprağa bakıyor hem delirmiş, diye düşünmesini kimse istemezdi. Ayrıca onunla bunları konuşmaya gelmemiştim.

"Yani..."

"Ne?"

"Yakında ölebileceğim için kendim hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak istiyorum. Yani... belli bir anlayışa ulaşmak gibi."

"Öyle mi?"

"Yani... Sanırım yaşamamın bir anlamı var mıydı, bunu bilmeliyim."

"Evet, herhalde insan bunu merak eder..."

"Evet işte. O yüzden seninle bizi konuşmak istedim. Geçmişimizi mesela. Bizimle ilgili bir sürü hatıram var ama sana küçük bir an bile olsa ne hatırlıyorsun diye sormak istedim."

Fazla hızlı konuştuğumu fark ettim, bir baktım kahvem soğumuş, o yüzden kalanını bir yudumda içtim.

Sorum hoşuna gitmemişti. "Ama o zaman bana önceden haber vermeliydin."

Duraksayıp düşüncelere daldı. Aniden kendimi tuhaf hissettim, o yüzden tuvalete gittim ve dönmeden önce iyice oyalandım.

"Bak bu anıyı iyi hatırlıyorum."

"Hangisini?"

"Hep çok sık tuvalete giderdin."

Bana ilk takdimi bu bilgi oldu.

"Ve de hep fazla uzun kalırdın... bir erkek için yani."

Nasıl? Böyle mi olacaktı? Gelişine vurarak...

Hem daha önce bundan bahsetmemişti. Gerçi düşününce evet, sık tuvalete giderdim ve uzun kalırdım. Çünkü tuvaletteyken düşünmeye başlardım, hatta içim geçerdi. Sonra ellerimi yıkamak için de epey zaman harcar, ancak ondan sonra geri dönerdim. Halbuki *o* sanki hiç tuvalete gitmiyordu. Ne zaman aynı anda umumi tuvalet kullansak, ilk çıkıp da bekleyen hep o olurdu.

"Aa bir de çok iç çekerdin. Kim bilir hayatın ne kadar korkunç diye düşünürdüm."

"Sen ciddi misin..."

"Bir de içkiyle aran kötüydü. Kaldıramıyordun."

"Yok artık, o kadar da..."

"Tabii öyle, ayrıca her restorana gidişimizde ne yiyeceğine bir türlü karar veremezdin... Bir de erkek olacaksın. Sonunda aynı yemeği sipariş verirdin, körili pilav. Ben sinirlendiğimde ise sen suratını asar, uzun süre de kendine gelemezdin."

Bu lafları yumurtlayınca kendinden pek memnun göründü ve öylece sıcak çikolatasını yudumlamaya devam etti.

Vay be. Sonum yaklaşırken bunları mı duyacaktım? Hayatımın bir anlamı var mıydı? Bu çabaya değer miydi?

Sözleri çok ağırdı. Bir zamanlar âşık olduğun adama dair bunları mı hatırlıyordun? Belki çok da şaşırmamak lazımdı. Kadınlar geçmişlerindeki erkekler konusunda her zaman merhametsiz ve duygusuz davranırdı. Herhalde tavrının sebebi buydu. En azından ben kendimi öyle kandırdım.

"Ha evet, bir anım daha var. Ne zaman arasan çok konuşurdun ama yüz yüze buluştuğumuzda sanki söyleyeceklerin tükenirdi."

Bu konuda hakkını vermeliydim.

O zamanlar telefonda iki üç saat konuşurduk. Hem de evlerimiz birbirine yarım saat mesafedeydi. Hatta bazen aralıksız sekiz saat konuştuğumuz olurdu, sonra kahkahalarla güler, "Madem bu kadar uzun konuşacaktık, günü birlikte geçirseydik" derdik.

Fakat benimle ilgili kanaati olumsuz gibiydi. Sonum yaklaşmışken daha iyisini hak etmiyor muydum? Kalbim kırılsa da konuşmayı sürdürdüm.

"Ama üç yıl yanımda kaldın ve hepsine katlandın mı yani?"

"Kesinlikle doğru! Ama..."

"Ama ne?"

"Aramalarını seviyordum. Müzik ve romanlar hakkında büyük bir tutkuyla konuşuyordun... sanki dünya aniden değişiyordu. Senden hoşlanıyordum. Hatta belki âşıktım. Hem de yan yanayken konuşma yeteneğini kaybettiğin halde."

"Evet, haklısın, biliyorum. Telefonlar. Benim için de aynıydı. Senin de filmler hakkında konuştuğunu ve sanki sırf sesini dinliyorum diye bütün dünya değişmiş gibi geldiğini hatırlıyorum."

Böylece buzlar kırıldı ve başladık gelişigüzel konuşmaya. Daha çok eski günlerden, o zamanlar tanıdığımız insanlardan, mesela sonradan çok kilo alan çırpı gibi zayıf çocuktan ya da üniversiteden sonra hemen evlenen ve şimdi dört çocuğu olan Safinaz tipli kızdan konuştuk.

Laf lafı açınca bir baktık hava kararmış, o yüzden kalktık ve ona evine kadar eşlik ettim. Çalıştığı sinema salonunun üst katındaki küçük dairede yaşıyordu.

"Demek sonunda başardın... Filmlerle yuva kurdun."

Bana kahkahayla güldü. "Orada dur, böyle şakalar yapmaya hakkın yok."

Taş kaldırımlı sokak boyunca yürüdüğümüz sırada, "Baban nasıl?" diye sordu.

"Şey... Bilmem ki..."

"Hâlâ barışmadınız mı?"

"Annem öldüğünden beri görmedim onu."

"Annen hep iyi geçinmenizi istediğini söylerdi."

"Sanırım annemin beklentilerini karşılayamadık."

Birlikteliğimizin altıncı ayında, ailemle tanıştırmak için onu eve götürmüştüm. Babam selam vermek için bile dükkânından çıkmamıştı ama annem ona bayılmıştı. Önüne kek koymuş, yemek pişirmiş, sonra tekrar kek ikram etmişti. Bir türlü bırakmıyordu ki gitsin!

Annem ona, "Hep kızım olsun istemiştim" demişti. Annemin kardeşleri de erkekti. Hatta kedilerimiz Marul ve Lahana bile erkekti.

Hatta o günden sonra benden habersiz buluşmaya başladılar.

"Annen çok özel bir insandı" dedi gülümseyerek.

"Nasıl yani?"

"Mesela yeni bir restoran açıldığında çok heyecanlanır, hemen beni yemeğe davet ederdi. Bana yemek pişirmeyi öğretti. Birlikte güzellik salonuna bile gittik."

"Ne? Birlikte güzellik salonuna mı gittiniz? Hiç haberim yoktu."

Annem biz ayrıldıktan üç yıl sonra öldü ama kız arkadaşım yine de cenazeye geldi. Titredi, ağladı ve bütün gün Lahana'ya sarıldı. Herhalde Lahana'nın şaşkınlığını ve ne kadar üzgün olduğunu sezmişti, çünkü kedi evde yukarı aşağı yürüyüp duruyordu.

Biz ayrıldıktan sonra annem hep, "O kız büyük şanstı" der, bu sözleri de her fırsatta tekrarlardı. Kız arkadaşımı cenazede kucağında Lahana'yla görünce annemin ne demek istediğini sonunda anlamıştım.

"Lahana nasıl?"

"Keyfi yerinde."

"Ama onu ne yapacaksın? Sen ölünce ona kim bakacak?"

"Ne bileyim, birini bulurum herhalde."

"Bulamazsan haberim olsun."

"Teşekkürler."

Sokağın tepesine vardığımızda sinemanın ışıklı tabelasını görebiliyordum. Burayı görmeyeli yıllar olmuştu ve şimdi gözüme çok küçük görünüyordu. Bu sinemayı ilk kez, öğrenciyken görmüştüm, bana çok büyük ve renkli gelmişti. Meydandaki saat kulesi için de aynı şeyi hissetmiştim. Mahalle neredeyse değişmemişti. Emlak ofisi, restoranlar,

anaokulu ve çiçekçi... Tek fark, yenilenen süpermarketti. Ama eskiden iyi bildiğim bu kasaba sanki kendinin minyatür modeli gibi küçülüp çekmişti. Yoksa benim bakış açım mı genişlemişti?

"Aslında sana sormak istediğim bir soru var..." diye konuyu değiştirdim.

"Neymiş?"

"Sence neden ayrıldık?"

"Neden aniden bunu bilmek istedin?"

"Bence belli bir sebep olmalı ama niyeyse hatırlayamıyorum."

Aslında bunca yıldır hep bu soruyu sormayı planlamıştım. Neden ayrılmıştık? Belki sadece sıkılmıştık ya da hislerimiz yıpranmıştı ama bir türlü bizi en sonunda neyin ayırdığını hatırlayamıyordum.

"Sen hatırlıyor musun?"

Bir süre cevap vermedi, sonra aniden bana döndü ve soru yağmuruna başladı.

"Peki, en sevdiğim yemek hangisi?"

Ne kadar da gelişigüzel bir soruydu. Saniyeler akıyordu.

"Şey, bir düşüneyim. Acaba kızarmış karides mi?"

"Yanlış! Mısır tempura!"

Aslında yaklaşmış sayılırdım. İkisi de kızarmış yemeklerdi. Bir saniye ama, nereye varmaya çalışıyordu?

"Peki o zaman, en sevdiğim hayvan hangisi?"

"Ne? Bir bakayım..."

"Japon şebeği."

Doğru, tabii...

"Peki en sevdiğim içecek ne?"

Ne oluyordu böyle? Hiçbiri hafızamda yoktu.

"Özür dilerim... Pes ediyorum."

"Sıcak çikolata. Hani az önce kafede içiyordum. Şimdiden unuttun mu?"

Doğru. Şimdi hatırlıyordum. Mısır tempurayı çok sever ve her zaman baharatlı sipariş ederdi. Dünya üzerindeki en sevdiği yemek olduğunu söylerdi. Hayvanat bahçesine gittiğimizde de maymun kafesinden pek uzaklaşmazdı. Tabii sürekli de sıcak çikolata içerdi, yazın bile.

Tamamen unutmuş değildim. Sadece o an hatırlayamamıştım. Herhalde ayrıldığımızda onunla ilgili bütün anılarımı sandıklara kaldırmıştım.

Bir yerlerde insanların yeni anılar oluşturmak için eskilerini unuttuğunu duymuştum. Hayatına devam etmek için unutmak zorundaydın. Ama düşünmeye başlayınca... Ölümün gözünün içine baktığım için olacak, en basit hatıralarım bile gözümde canlanıyordu.

"Herhalde insan unutur. Aşağı yukarı beklentim de buydu. Ayrılığımız da aynı. Unuttuğumuz hatıralar gibi. Detayları hatırlamaya değmez."

"Bu kadar mıydı... Sahiden mi?"

"İlle de bilmek istiyorsan, bence mezuniyetten önce çıktığımız seyahat, sonun başlangıcıydı."

"Yani... Buenos Aires'i mi diyorsun? Ooo, bu beni maziye götürdü."

Bütün buluşmalarımız bu küçük kasabanın sınırları içindeydi, hiç daha uzağa gitmemiştik. Sanki sonsuz bir Monopoly oyunu oynarmış gibi sadece bu kasabada tur atardık. Yine de asla sıkılmazdık.

Dersten sonra kütüphanede buluşup sinemaya giderdik. Sonra müdavimi olduğumuz kafeye gidip sohbet ederdik. Oradan da evine gidip sevişirdik. Ara sıra öğle yemeğini yanımıza alıp teleferikle kasabadaki en güzel manzaralı yere gider, piknik yapardık. Fazla bir şeyimiz yoktu ama mutluyduk. Tek ihtiyacımız da buydu.

Şimdi düşününce inanması zor geliyordu ama sanırım o zaman için kasabanın büyüklüğü tam bize göreydi.

Üç yıldan uzun süre birlikteydik ve sadece bir defa yurtdışına çıktık. Arjantin... Buenos Aires. Birlikte ilk ve son tatilimizdi.

O zamanlar ikimiz de Hong Konglu bir yönetmenin Buenos Aires'te geçen filmine bayılıyorduk.

Böylece öğrenci olarak son uzun tatilimizde oraya gitmeye karar vermiştik.

Ucuz bir Amerikan havayolundan bilet aldık, aktarma da yapmamız gerekecekti. Yol boyunca üşüdük, yemekler de berbattı. Yirmi altı saatlik seyahat sonunda nihayet Buenos Aires'e vardık.

Ezeiza Uluslararası Havaalanı'ndan eski püskü bir taksiyle El Centro'ya gittik. Otele giriş yaptığımız gibi odamıza, yatağa gittik ama uyuyamadık. Ne kadar yorgun olsak da biyolojik saatimiz hâlâ Japonya'ya ayarlıydı. Aslında dünyanın diğer ucunda, farklı bir yarımküredeydik.

O yüzden dışarı çıkıp şehri keşfetmeye karar verdik. Birinin çaldığı *bandoneon*'un muhteşem sesi sokaklarda yankılanıyor, dansçılar taşlı kaldırımlarda tango yapıyordu. Etrafta dolaştıkça Buenos Aires'in gökyüzü daha yakın görünüyordu. Meşhur ve yaşlı Recoleta Mezarlığı'na gidip labirent gibi yollarında biraz dolaştıktan sonra Eva Peron'un mezarını bulmuştuk. Daha sonra da bir kafede öğle yemeği yerken yaşlıca, beyaz saçlı bir gitaristin çaldığı tango melodilerini dinlemiştik.

İlerleyen saatlerde La Boca'ya gitmek üzere otobüse binmiştik. İnsanlar renkli evleri, sokak müzisyenleri ve daha bir sürü cazibesiyle bu tarihi işçi sınıfı mahallesini dilinden düşürmüyordu. Yol yarım saat sürdü ve otobüs dar sokaklar boyunca ilerledi. Sonunda mahallenin renkleri görünür oldu; gök mavisi ve hardal sarısı, zümrüt yeşili ve somon pembesi boyanmış ahşap evler... Etrafta yü-

rüdükçe evlerin renkleri batan güneşte parıldıyordu, hepsi oyuncak evler gibi görünüyordu. Gece olduğunda San Telmo'daki La Ventana'da tango şovu izlemeye gittik ve dansın ateşi bizi bambaşka bir dünyaya götürdü.

Birkaç günümüzü daha şehri turlayarak geçirdik, sanki sürekli havadaki tutkudan çakırkeyif geziyorduk. İşte bu sıralarda bizimle aynı ucuz otelde konaklayan Tom'la tanıştık.

Kendisini Tom diye tanıtıyordu ama aslında Japon'du. Yirmi dokuz yaşında genç bir adamdı, dünyayı gezmek için medya şirketindeki işinden ayrılmıştı. Akşamları onunla yerel süpermarkete gidip şarap, et ve peynir alıyor, sonra da otelin yemek salonunda beraber yiyorduk. Her akşam geç saatlere kadar konuşuyor, yiyip içiyorduk.

Tom bize seyahatlerinden hikâyeler anlatıyordu. Hindistan'daki kutsal inekleri, Tibet'teki küçük erkek çocuğu Budist rahipleri, İstanbul'daki mavi Sultanahmet Camii'ni ve Helsinki'deki beyaz geceleri anlatıyordu. Biz Lizbon'da sonsuza uzanan okyanusu görüşünü anlatıyordu.

Tom, Arjantin kırmızı şarabını çekinmeden içiyor, hemen sarhoş oluyordu ama yine de konuşmaya devam ediyordu.

"Dünyada çok fazla zulüm var ama bir sürü güzellik de var."

Her gün aynı şeyleri yaptığımız küçük kasabadaki

yaşamımızdan sonra, anlattıkları bizim için çok yeni ve heyecan vericiydi. Hatta tarif ettiklerini gözünün önüne getirmek imkânsız sayılırdı. Yine de Tom bizimle bağ kurmakta hiç sorun yaşamıyordu; onu bazen gözyaşları, bazen de kahkahalarla dinliyorduk. İşte dünyanın diğer ucunda üçümüz oturmuş, durmadan konuşuyorduk.

Ancak Japonya'ya geri dönmek üzereyken Tom ortadan kayboldu. Her zamanki gibi gezmeye çıktığı bir gün otele dönmedi. Biz de yine şarabımızı içip bekledik ama o gelmedi.

Ertesi gün Tom'un öldüğünü öğrendik. İsa heykelinin bulunduğu Arjantin ile Şili sınırındaki tarihi bölgeye gitmek için yola çıkmıştı ve bindiği otobüs uçuruma yuvarlanmıştı.

Sanki rüya gibiydi. Hiç gerçek bir his değildi. Hâlâ Tom'u elinde şarabı yemek salonuna gelip de "Hadi bakalım, içki saati" derken hayal edebiliyordum ama Tom gelmiyordu. Bütün günü sersem gibi geçirmiştik.

Son günümüzde en yakın havaalanından otuz dakikalık bir yolculukla Iguazú Şelalesi'ni ziyaret ettik. Yüzeyindeki, Şeytan Boğazı dedikleri dar çatlağa varana kadar iki saat yürüdük. Burayı Arjantin'i ziyaret etmemize sebep olan Hong Kong filminde görmüştük. Dünyadaki en büyük şelalenin tepesinde konumlanmıştı.

Su, tepelerden hayal dahi edilemeyecek bir hızda akıyordu. O yerin muhteşemliği, büyüklüğü bende doğanın saf şiddete olan kabiliyeti hakkında kuvvetli bir his yaratmıştı.

O sırada kız arkadaşımın yanımda ağladığını fark etmiştim. Bağırdı, çığlık attı ve ağladı ama ne kadar bağırsa da sesi, şelalenin sağır eden gürültüsü altında boğuluyordu.

İşte o anda kafama dank etti. Birinin ölümünün, yakınlık kurduğun birinin kaybının gerçek, somut hissini yaşadım. Tom ölmüştü. Onu bir daha asla göremeyecektik. Artık geç saat sohbetleri, birlikte içilen kırmızı şaraplar, keyifli yemekler yoktu. İlk defa ölümün gerçekliği ikimizi birden can evimizden vuruyordu. İşte kız arkadaşım insanlığın ne kadar kuvvetsiz ve çaresiz olduğunu apaçık gösteren bu yerde ağlamaya başlamıştı. Ağlamaya devam ediyordu ve benim elimden hiçbir şey gelmiyordu. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Tek yapabildiğim, tepelerden akıp yeryüzündeki geniş delik tarafından yutulan beyaz, köpüklü suya boş gözlerle bakmaktı.

Buenos Aires'ten aynı rotayla Japonya'ya döndük. Yine yol bitmek bilmedi. Eve dönüşte geçirdiğimiz yirmi altı saat boyunca birbirimize tek kelime etmedik.

Buenos Aires'te çok konuşmamız yüzünden miydi? Hayır, mevzu bu değildi. Artık kelimeleri bulamıyorduk. Tercih edip konuşmuyor değildik. Yapamıyorduk işte. Orada,

yan yana oturuyorduk ama düşüncelerimizi ya da hislerimizi açıklayamıyorduk. Konuşamıyorduk. İkimiz de arkadaşımızın kaybıyla acı çekiyorduk ama şimdi kelimeleri de yitirmiştik.

Sanırım yirmi altı saat boyunca sessizlik içinde otururken ikimiz de sonun geldiğini anladık. Bizim sonumuz. Her şey bitmişti.

Ne tuhaf... İkimiz de birbirimiz için yaratıldığımızı hissetmiştik ve ikimiz de sonun geldiğini görebiliyorduk.

Uzun saatler sessizliği daha fazla kaldıramayıp seyahat rehberini okumaya başladım. Heybetli sıradağların fotoğrafları vardı. Güney Amerika'daki en yüksek zirve olan Arjantin ile Şili sınırındaki Aconcagua Dağı da görünüyordu. Sayfayı çevirdim ve işte etrafına tepeden bakan Kurtarıcı İsa heykeli oradaydı. Acaba Tom oraya varabilmiş miydi, yoksa görme fırsatı yakalayamadan mı ölmüştü?

Tom'un otobüsten indiğini ve dağ eteklerinden yayılan bu güzel manzarayı izlediğini hayal ettim. Etrafa bakınırken birden haç şeklindeki gölgeyi fark ediyor, başını kaldırarak hoş geldin der gibi kollarını açmış İsa figürünü görüyordu. Güneş heykelin arkasında, omuz hizasında duruyor, İsa'yı açık gökyüzünde bir siluete dönüştürüyordu ve Tom bu ışıklar karşısında gözlerini kısıyordu.

Duygusallaşmaya başladım. Çok ağır gelmişti, kafamı çevirip uçak penceresinden dışarı baktım. Aşağıda okya-

nus boyunca uzayıp giden buzulları görebiliyordum. Güneş batıyor ve sonsuz buz denizini mora boyuyordu. Bu kadar güzellik, acımasızlık sayılırdı.

Yirmi altı saat sonra küçük Monopoly kasabamıza dönmüştük.

"Yarın görüşürüz."

Onun istasyonuna geldiğimizde arkasına dönmeden böyle veda etti ve her zamanki gibi dik yokuştan aşağı yürüdü. Gidişini, o mükemmel figürünün yavaşça uzaklarda kayboluşunu sessizce izledim.

Bir hafta sonra ayrıldık. Beş dakikalık kısa bir telefon görüşmesi ve bitmişti. Öylece. Sanki belediyede ikamet değişikliği için ya da herhangi başka bir iş için form doldurmak gibiydi. Kısa, resmi bir konuşma ve her şey bitmişti. Bunca zaman telefonda binlerce saat geçirmiştik ama ilişkimizi bitirmek için aynı telefonda beş dakika yetmişti.

Telefon hızlı iletişimi kolay hale getirmişti ama karşılığında sahiden yakın olmayı, güçlü bir bağ kurma şansını kaçırmıştık. Telefon gerçek duygular ve hatıralar için gerekli zamanı ortadan kaldırmıştı ve sonunda da hislerimiz buharlaşıp uçmuştu.

Her ay hiç sektirmeden gelen telefon faturam yirmi saatten fazla konuşmanın karşılığı olarak 12.000 yen tutar-

dı. Telefonda konuşmanın buna değip değmediğinden söz ettiğimizi hiç hatırlamıyordum. Acaba kelime başına kaç para ödüyordum?

Telefonda dilediğimizce konuşuyorduk ama bu derin bir bağımız olduğunu garanti etmiyordu. Sonunda küçük üniversite kasabasında oynadığımız Monopoly oyununun dışına, gerçek dünyaya adım atınca, eski kuralların –ilişkimizi tam da o an ve yerde mümkün kılan kuralların– artık geçerli olmadığını görmüştük.

Zaten aramızdaki romantizm bir süre önce bitmişti. Yine de kurallara bağlı kalarak oyuna devam etmiştik. Kuralların anlamsızlığını apaçık görmek için Buenos Aires'te birkaç gün geçirmek yetmişti.

Tabii küçük de olsa bir lokma acı kalmıştı. Küçücük bir pişmanlık... Eğer Japonya'ya dönüş uçağında telefonlarımız yanımızda olsaydı, belki, sadece belki duygularımız hakkında konuşabilir ve ayrılmak zorunda kalmazdık. Monopoly bitmişti ama yeni bir oyun deneyebilirdik.

Şöyle hayal ediyordum:

Uçaktayız ve Tanrı bize telefon getiriyor. Ben de onu arıyorum (yanımda oturduğu halde) ve konuşmaya başlıyoruz.

Ee aklında ne var?

Sen başla.

Üzgünüm.

Ben de.

Seni düşünüyordum.

Ben de seni düşünüyordum.

Peki ne yapacağız?

Bilmiyorum. Ne yapmalıyız?

Sadece eve gitmek istiyorum.

Evet, ben de.

Peki sonra ne yapalım?

Bilmiyorum.

Neden birlikte eve çıkmıyoruz?

Aslında iyi bir fikir olabilir.

Kahveyi evde içebiliriz.

Sıcak çikolatayı da.

Keşke o zaman telefonlarımız yanımızda olsaydı...

Japonya'ya dönüş yolu boyunca telefonda konuşabilirdik. Öyle özel bir konuya da gerek yoktu, sadece konuşmak yeterdi, böylece birbirimizi önemsediğimizi bilirdik. Birbirimizin nasıl hissettiğini dinlemek için zaman ayırmak hoş olurdu. Keşke...

Evinin yakınındaki istasyonda veda ederken suratındaki silik gülümsemeyi hâlâ hatırlıyordum. O gülümseme, beynimin derinlerinde açılan küçük bir yaraya dönüşmüştü. Eski bir futbol sakatlığı gibi yağmurlu günlerde sızlıyordu.

Aslında bu düşünce o kadar da tuhaf değildi. Mutlaka içimde küçük yaralar birikmiş, hafızamın derinlerinde sı-

kışıp kalmış olmalıydı. Herhalde bazıları buna pişmanlık adını veriyordu.

"Bugün olanlar için..."

Sesiyle aniden kendime geldim. O an yaşadığı sinema salonu binasına geldiğimizi fark ettim.

"Efendim?"

"Sana bir sürü kötü laf ettim."

"Yok, hiç sorun değil. İlginç oldu."

"Ama hatırlıyorsun değil mi? Bir söz vermiştik."

"Nasıl?"

Her zamanki gibi söylediklerini unutmuştum.

"Hatırlamıyor musun? Eğer ayrılırsak birbirimizde neyi sevmediğimizi söylemeye söz verdik."

Doğru ya... Anlaşma yapmıştık. Eğer ayrılırsak birbirimizde hoşlanmadığımız davranışları itiraf edecektik. Böylece aşk ve ilişkiler hakkında daha fazla bilgimiz olacağını düşünmüştük. Âşığı insanın ebedi öğretmeniydi. O konuşma sırasında bizzat bu kelimelerle kendimi ifade etmiştim (hem de ironisiz!). O zamanlar ayrılacağımızı aklının ucuna dahi getiremediğini söylemişti. Ben de öyle hissediyordum.

"İşte sende hoşlanmadığım her huyunu söyledim. Ölmeden önce bil diye."

Belli ki keyfi yerindeydi, üzerine kahkaha bile attı.

"Sözünü tuttuğun için sağ ol. Tabii ölümün eşiğindeyken duymak istediklerim tam da bunlar değildi."

Ben de kahkahayla güldüm.

İlişkimiz başladığında, bitme ihtimalini hayal dahi etmemiştim. Ben mutluyum diye onun da mutlu olacağını farz etmiştim. Ancak bir an geldi ve durum değişti. Duygular her zaman karşılıklı olmuyordu.

Aşk bitmek zorundaydı. O kadardı işte. Herkes bu gerçeği bildiği halde âşık olmayı sürdürüyordu.

Galiba hayat da benzerdi. Hepimiz bir gün bitmesi gerektiğini biliyor ama sonsuza dek yaşayacakmış gibi davranmaya devam ediyorduk. Aşk gibi hayat da güzeldi *çünkü* bitmesi gerekiyordu.

"Çok yakında öleceksin, değil mi?" dedi sinemanın büyük, ağır kapılarını açtığı sırada.

"Sanki büyük bir mesele değilmiş gibi söyledin."

"Aslında en sevdiğin filmi sana özel, son bir kez gösterebilirim diye düşünüyordum, ne dersin?"

"Vay, teşekkür ederim."

"Tamam o zaman yarın akşam dokuzda geri gel. Gece seansı olacak. Sevdiğin bir film getir."

"Tamamdır."

"Bir de gitmeden önce bir sorun daha var."

"Yine mi!"

"En sevdiğim yer neresi?"

Hayda, neresiydi? Hepsini unutmuştum.

"Evet, hatırlamıyorsun, değil mi? O zaman sana ödev olsun. Yarın akşam cevapla birlikte gel."

Sözlerini bitirdi ve sinemanın büyük kapılarını kapattı.

Pencerenin gerisinden, "Yarın görüşürüz" diye ağzını oynattı.

"Tamam, yarın!" diye bağırarak yanıtladım.

Sinema ışıkları söndüğü an sokak karanlık oldu.

Bir süre tabelasının kırmızı yeşil ışıkları altındaki eski, tuğladan sinema binasını izledim. Çok tuhaf bir gün geçirmiştim.

Telefonlar dünyadan yok olmuştu ama ben ne kaybetmiştim?

Hafızam ve ilişkilerim için bu cihaza güveniyordum, aniden yok olmasıyla gelen endişe çok yoğundu. Telefonsuzluk öncelikle çok kullanışsızdı. O saat kulesinin altında umduğumdan çok daha uzun beklerken kendimi çok yalnız ve çaresiz hissetmiştim.

Cep telefonlarının icadıyla buluşacağın kişiyi bulamama fikri ortadan kalkmıştı. İnsanlar bekletilmenin anlamını bile unutmuştu. Ancak bugün onu görememe ihtimaline karşı yaşadığım sabırsızlık, umudun o sıcak hissi ve buz gibi soğuk hava hâlâ zihnimde canlıydı.

İşte bu sırada aniden hatırladım, tabii ya! İşte buydu. En sevdiği yer. En sevdiği yer burasıydı. Sinema!

Eskiden de hep bunu söylerdi.

Bu sinema salonunda her zaman kendisi için bir yer, sadece ona özel bir koltuk var gibi hissederdi. Sanki onun varlığıyla mekân tamamlanıyordu.

Bana hep bunları söylerdi.

Artık doğru cevabı biliyordum ve ona hemen söylemeliydim. Elimi telefonumu almak üzere cebime attım. Tabii ya, kahretsin! Orada değildi. Artık telefonlar yoktu.

Canım çok sıkılmıştı. Hemen haber vermeyi çok istiyordum. Dik yokuşu yavaş yavaş tırmanırken dönüp sinemaya baktım. Öğrenci olduğum zamanları ve onun aramasını nasıl da beklediğimi hatırladım. Şimdi de aynı duyguları hissediyordum. Aklımdan şu an geçenleri hemen onun da bilmesini istiyordum ama yapamıyordum. Ne tuhaf, onunla konuşamadığım anlar aklımda en çok yer ettiği zamanlardı.

Cep telefonu ve e-postalardan önceki eski günlerde mektup vardı. İnsanlar mektuplarının sevdiklerine ulaştığını hayallerinde canlandırıyor, verdikleri tepkiyi merak ediyorlardı. Sonra da sabırsızlıkla cevap mektubunu bekleyerek her gün posta kutusuna bakıyorlardı. Hediyeler için de durum benzerdi. Önemli olan hediyenin kendisi değil, verdiğin kişiye ifade ettiği şeylerdi. Hediyeyi

alan kişinin yüz ifadesi ve ona bu eşyayı seçtiğiniz sırada aklınızdan geçenleri algıladıklarında ne kadar mutlu olduklarıydı.

"Kazanmak için kaybetmek zorundasın."

Annem hep böyle derdi. Hatırlıyorum da o gün hapşırıkları kesilmişti. Kucağında kıvrılmış yatan Marul'u okşuyordu ve bu sözleri büyük bir inançla söylemişti.

Sinemanın tabelasına bakarken kız arkadaşımı düşündüm ve sözlerinin üzerimdeki ağırlığını hissetmeye başladım.

"Çok yakında öleceksin, değil mi?"

Aniden kafamın sağ tarafında keskin bir ağrı hissettim. Göğsüm sıkıştı, nefes alamadım. O kadar üşüdüm ki titremeye başladım, dişlerim takırdıyordu.

Evet, neticede ölecektim.

Hayır, ölmek istemiyordum.

Daha fazla ayakta duramayarak sinemanın az ilerisinde dizlerimin üzerine çöktüm. Aniden arkamdan kendi sesimi duydum.

"Ölmek istemiyorum!!!"

Şaşkınlıkla arkama baktım.

Tabii ki Aloha'ydı.

"Boşluğunu yakaladım, değil mi? Dostum suratının halini bir görsen!"

Soğuk havaya rağmen Hawaii gömleği ve şortu, kafasına taktığı güneş gözlüğüyle arkamda duruyordu. Üzerinde palmiye ağaçları ve Amerikan arabaları olan gömleği yerine yunus ve sörf tahtası baskılı bir tane giymişti.

Seni pislik! Üzerine düzgün bir şeyler giysene! Aşırı sinirliydim ama öfkemi göstermeye cesaretim yoktu.

"Demek randevun vardı. Kıskandım ama. Bütün gün kenardan köşeden izledim. Keyifli vakit geçiriyor gibiydin."

"Dur, yani bütün gün bizi mi izledin? Neredeydin?" Soğuk terler dökerek sormuştum.

"Yukarıda." Aloha parmağıyla gökyüzünü işaret etti.

Artık bu herife katlanamıyordum.

"Neyse, ciddi olalım. Daha ölmek istemiyorsun, haksız mıyım? Hayata epey tutundun hatta."

"Sanırım..."

"Aa, bu konuda şüphemiz yok, ölmek istemiyorsun! Herkese öyle oluyor."

Utansam da kabul etmeliydim. Hatta dürüst olmak gerekirse, konu ölmek istememek değildi; ölümle yüzleşme, sona yaklaşma korkusunu kaldıramıyordum.

"Neyse işte, sonraki adımın vakti geldi. Vazgeçeceğin diğer konuya karar verdim."

"Ne?"

"Bu!"

Aloha sinemayı işaret ediyordu.

"Ne diyorsun? Hayatın karşılığında sinemadan kurtuluyoruz."

"Sinema..." Bıyık altından konuşuyordum, bir yandan sinema salonuna bakıyordum, gözlerim kararmaya başlamıştı.

Kız arkadaşımla sinemaya gittiğim onca zamanı ve birlikte izlediğimiz sayısız filmi düşünüyordum. Gözlerimin önünden çeşitli sahneler geçiyordu: bir taht, at, palyaçolar, uzay gemisi, ipek şapka, tabanca, çıplak bir kadının görüntüsü...

Sinemada her şey olabilirdi: Palyaçolar kahkaha atar, uzay gemileri süzülür, arılar konuşurdu.

Herhalde kâbustu bu.

"İmdat!"

Bağırdım ama kendi sesimi bile duyamadım. Oracıkta bayıldım.

ÇARŞAMBA: EĞER SİNEMALAR DÜNYADAN YOK OLSAYDI

Rüyamdaki adam, "Hayat yakından bakıldığında trajedi, uzaktan bakıldığında komedidir" diyordu. Bu ufak tefek avare, ipek bir şapka takıyor, üzerine büyük gelmiş bir takım elbise giyiyor ve yaklaştığı sırada bastonuyla daireler çiziyordu. Bu sözler beni her zaman etkilemişti. Önce ilk duyduğumda, sonra ise daha bile fazla. Adama bu lafın benim için ne kadar önemli olduğunu söylemek istiyordum ama kelimeler ağzımdan çıkmıyordu.

Ufak tefek adam şöyle devam ediyordu: "Ölüm kadar kaçınılmaz olan bir şey daha vardır. Ve bu, hayattır."

Evet, anladım! Hayatımda ilk kez bu sözlerin değerini anlıyordum, çünkü artık ölüme çok yakındım. Hayat ile ölümün ağırlığı aynıydı. Ancak benim sorunum terazi kantarının ölüm tarafının alçalmasıydı.

Bu günlere dek elimden geldiğince yaşıyordum ve kötü bir iş çıkardığımı da düşünmüyordum. Ama artık geriye yalnızca pişmanlıklarım kalmış gibi hissediyordum.

Takım elbiseli adam aklımdan geçenleri biliyormuş gibi fırça bıyıklarını burarak yanıma doğru geldi. "Anlama neden ihtiyacın var? Hayat arzudur, anlam değil. Hayat güzel, muhteşem bir şeydir, denizanası için bile."

İşte bu. Bu kadar olmalıydı. Hayatın her varlık için bir anlamı vardı, hatta bir denizanası ya da yol kenarındaki bir taş için bile. Apandisitin bile bir varoluş sebebi olmalıydı.

Peki, benim dünyada kayıplar yaratmam ne anlama geliyordu? Bu affedilemez bir suç değil miydi? Kendi hayatımın anlamı sallantıdayken bir denizanasından daha değersiz olup olmadığımı merak etmeye başladım.

Takım elbiseli komik ve ufak tefek adam daha da yaklaştı. Artık onu tanımıştım. Charlie Chaplin'di. Tam karşımda durmuş, şapkasını suratına siper ediyordu. Miyav gibi bir ses çıkardı ve dikkatli baktığımda fötr şapka takmış bir kedi gördüm. Tekrar bağırmaya çalıştım ama hiç ses çıkaramadım. Sonra bir baktım yataktan düşmüşüm.

Saatime baktım. Sabah dokuzu gösteriyordu.

Lahana bana endişeli gözlerle bakıyordu. Miyavlayıp yastığa kıvrıldı. Onu nazikçe okşadım. Ne kadar yumuşak ve sıcak, tüylü bir histi. İşte hayat *böyle* bir his olmalıydı.

Nihayet beynimin dişlileri tekrar çalışmaya başladı ve dün gecenin olayları zihnimde yavaşça belirdi. Üşüyüp

başımın döndüğünü hissettikten sonra sinema salonunun önünde yere yığılmıştım. Ancak sonrası koca bir boşluktu. Başım hâlâ ağrıyordu ve biraz ateşim vardı.

"Hadi, hadi, bu ne şimdi? Durduk yere dram yaratma!"

Mutfaktan sesleniyordum. Yani ben değil de Şeytan *doppelgänger*'im.

"Biraz huzur ver. Üşüttüm o kadar!"

"Ne demek üşüttüm?"

Aloha'nın kırmızı gömleği o kadar cırtlaktı ki gözlerim acıdı.

"Diyorum ki sadece biraz üşüttün diye seni ta buraya kadar taşımak zorunda kaldım. Kardeşim, bu Şeytan için bile ağır bir iş!"

Aloha fincana sıcak su koydu, bal ve limon ekleyip karıştırmaya başladı.

"O kadar fenaydın ki öleceğini sandım."

Aloha fincanı getirip küt diye yanıma bıraktı.

"Şey, affedersin..."

Tatlı ekşi sıvıyı yudumladım. Çok lezzetliydi.

"Bil diye söylüyorum, hayat uzatma muamelesi geçmişte hep işime yaramıştır. Her zaman. Buraya kadar gelmişim. Eğer batırırsam Tanrı çok bana çok kızar, tamam mı?"

"Gelecekte daha dikkatli olurum."

"Yani pek de gelecekten konuşacak pozisyonda değilsin, haksız mıyım? Bunu unutma!"

Aloha'da bir hal vardı. Ama bu konuyu kurcalayacak durumda değildim. Herif bana can yeleği uzatıyordu.

"Miyaaaa..." Lahana uzun ve bezmiş bir miyavlamadan sonra kalkıp gitti. Belli ki ona bile fenalık gelmişti.

"Peki ne yapacaksın?"

Aloha ballı limonu bitirmemi bekledi ve soru yağmuruna başladı.

"Hangi konuda?"

"Aaa hadi ama sen de... dünyadan başka neyi yok edeceğinden bahsediyoruz."

"Ha, doğru..."

"Sırada sinema var."

"Tabii."

"Devam edelim mi? Sil düğmesine bas ya da buracıkta bırak."

Eğer sinemalar dünyadan yok olsaydı...

Nasıl olacağını hayal etmeye çalıştım.

Kolay olmazdı. En büyük hobimi kaybederdim.

Evet, hobiler hakkında şairane sözler için vakit çok geçti (yani ölme meselesi filan) ama sayısız DVD satın almıştım... ne israf. Hem de daha yeni Stanley Kubrick ve *Yıldız Savaşları* setlerini almıştım.

Yani... Böyle mi olmak zorundaydı? Galiba hayatım buna bağlıydı. Gerçek anlamda.

"Çabuk, çabuk!" Aloha cevap için bastırıyordu. Ancak bu ciddi bir sorundu. Biraz düşünmeliydim.

"Sinema olmak zorunda mı?"

"Evet."

"Başka yolu yok mu?"

"Bir bakalım... başka bir şey mi deneyelim mi?"

Peki müzik?

MÜZİK YOKSA HAYAT YOK.

Müziksiz yaşanmaz! Tıpkı yerel Tower Records mağazasının dışındaki tabelada yazdığı gibi.

Müziksiz bir dünyada yaşamak mümkün müydü?

Herhalde öyle böyle başa çıkabilirdik.

Odamda Chopin dinleyerek geçirdiğim onca yağmurlu gün... Herhalde onsuz da yapardım. Değişiklik olmazdı. Başka teselliler bulabilirdim. Ama Bob Marley'siz bir güneşli günü ne yapacaktım? Hiç aynı olmazdı ama idare edebilirdim.

Bisikletimde hız yaparken dinlediğim Beatles'tan aldığım o dayanılmaz haz... İşe giderken, postayı dağıtırken arka planda hep onlar çalardı. Yine de yaşar giderdim.

Tabii bir de karanlıkta eve yürürken Bill Evans dinlemek vardı. İşte bundan vazgeçmek acı verirdi ama sanırım idare edebilirdim.

Sonuç 1:

MÜZİK YOKSA HAYAT VAR.

Üzücü de olsa müziksiz yaşamaya devam edecektim.

KAHVE YOKSA HAYAT YOK! ÇİZGİ ROMAN YOKSA HAYAT YOK!

Diyelim ki kıyas için ortaya bunları attım. Mesela, artık kahve ya da çizgi romanlar yok. Hayat devam ederdi. Eminim Starbucks caffè latte'leri olmadan yaşayabilirdim. Peki çizgi romanlar? Zorlansam da *AKIRA*, *Doraemon* ya da *Slam Dunk* olmadan idare edebilirdim, sonuçta hayatım pahasına.

Bak, ben de seninle aynı şeyleri düşünüyordum. Hiçbir şeyden vazgeçmek istemiyordum, özellikle de anime figürlerimden ya da sınırlı üretim spor ayakkabılarımdan, ama bunlar ile şapkalar ya da Pepsi, Häagen-Dazs dondurmaları arasında bir fark yoktu. Hoşuma gitmese de onlarsız yaşayamayacak değildim. Hayatım karşılığında hepsinden saniyesinde vazgeçerdim.

Ben de ne var ne yoksa yok etmeyi denedim (tabii hayalimde, pratik olsun diye).

Sonuç 2:

Temelde bütün insanların hayatta kalmak için *gerçekten* ihtiyaç duydukları yiyecek, su ve barınmaydı.

Şöyle de ifade edebilirdim; bu dünya üzerinden insanların yaptığı ne varsa hepsi gereksizdi. Tamam, varlıkları iyi hoştu ama olmasalar da olurdu.

Kendimi bildim bileli sinemayla çok ilgiliydim. Asıl soru şuydu: Eğer bütün filmler yok olursa, ben de bir parçamı yitirmiş gibi hissedecek miydim?

"Yolu bilmek ile yolda yürümek arasında fark vardır."

Bu cümle *Matrix*'e aitti.

Bence dünyadan bir kaybın düşüncesi ile gerçekten neler yaşanacağı tamamen farklı iki durumdu. Mesele sadece ani bir kayıp değildi, orada kavranması imkânsız başka bir olay vardı. Sayıyla ifade edilemeyecek, derinlemesine insani, gerçek bir kayıp söz konusuydu. Gözden kaçacak kadar küçüktü ama biz farkına bile varamadan hayatlarımızı bütünüyle değiştiriyordu.

Hepsi bir yana, kalbimi ağrıtıyordu. Filmleri çok seven kız arkadaşım, dünya üzerinde filmleri seven herkes... Eğer bu kadar değer verdikleri sinemayı onlardan çalarsam, suç işlemiş olurdum. Böyle bir suç omuzlarda taşımak için fazla ağırdı.

Tabii yine aynı soru: Peki, benim varoluşum önemsiz miydi? Söz konusu olan ya ben ya sinemaydı. En nihayetinde şu an ipin ucunda sallanan hayatım tartışmaya açık bir konu değildi. Eğer ölürsem sinemaların keyfini süremezdim, kız arkadaşımın sinema sevgisini ya da bir sürü insan için filmlerin anlamını takdir edemezdim.

Sonunda kararımı verdim. Sinemaları yok edecektim.

Bir filmde izlediğim başrol kendini şöyle ifade etmişti:

"Bu dünyada ruhlarını şeytana satmak isteyen çok insan var. Ancak sorun şu ki ruhlarını almaya gönüllü bir şeytan yok."

Aslında konuyu yanlış anlamışlardı. Benim durumumda ruhumu satın almak isteyen şeytan tam karşımda belirmişti. Tabii ki Şeytan'ın bizzat karşıma çıkacağı aklımın ucundan bile geçmemişti.

"Belli ki kararını vermişsin."

Pek neşeli bir hali vardı, Aloha –gerçek Şeytan olduğunu farz etmekten başka şansım yoktu– konuşurken sırıtıyordu.

"Evet..."

"Tamamdır. Kuralları biliyorsun. Son bir film izleme hakkın var, hemen şimdi. Seçimini yap."

Doğru. Son bir film seçmem gerekiyordu. Ama çok fazla vardı! Bu kadarı da fazlaydı. Seçemiyordum.

"En sevdiğin filmi sana özel, son bir kez gösterebilirim."

Kız arkadaşımın önceki gece ayrılırken söylediklerini hatırladım. Sanki yaşanacaklardan haberi varmış gibi konuşmuştu.

Neyse işte, sevdiğim sayısız film içinden izleyeceğin son filmi seçmek zorundaydım. Bu öyle kolay bir iş de-

ğildi. Daha önce izlediğim bir sürü film arasından mı, yoksa daha görmediğim filmlerden mi seçmeliydim?

Daha önce son yemeğinizde ne yiyeceğinizi ya da ısısız bir adaya giderken yanınıza ne alacağınızı soran dergi yazıları okumuş, televizyon programları izlemiştim ama bir gün benzer türden bir tercihle karşı karşıya kalacağım aklımın ucundan bile geçmemişti. İmkânsızmış gibi geliyordu. Ancak, içinde bulunduğum durumda Aloha'yı reddetmek diye bir seçenek yoktu. Yani ya yap ya öl, o kadardı.

"Karar veremedin mi yine? Anlıyorum tabii... Şaşırdım diyemem. Filmleri *çok* seviyorsun, değil mi?"

"Çok seviyorum."

"Madem durum böyle, sana karar verebilmen için yarım gün süre tanıyorum. Hayatının son filmi!"

İyice kaybolmuş hissedince Tsutaya'yı ziyaret etmeye karar verdim. Evet evet, bunun o meşhur video kiralama mağazalarının ismi olduğunu biliyordum ama aynı zamanda bir tanıdığımın da adıydı.

Evet, biliyorum, tuhaftı.

Hemen açıklayayım.

İyice kaybolmuş hissedince semtteki video kiralama dükkânına gitmeye karar verdim, bu arada orası Tsutaya zincirine ait bir mağaza değildi. Bizim dükkânda ortao-

kuldan beri tanıdığım bir arkadaşım çalışıyordu. Onu ziyaret edip karar vermek için yardım alacaktım.

Tsutaya, video dükkânında en az on yıldır çalışıyordu. Aşağı yukarı hayatının yarısını bu dükkânda geçirmiş, diğer yarısında da zaten film izlemişti. Kabaca, uyumadığı zamanlar dışında hayatını sinemaya adamıştı. Hatta hamurunda sinema vardı. Dünyadaki en büyük sinema tutkunuydu.

Tsutaya'yla ortaokula başladığımız ve aynı sınıfta olduğumuz baharda tanıştık.

Okulun ilk iki haftası Tsutaya bir köşede yalnız başına oturdu ve ne derste ne teneffüslerde kimseyle konuştu. O yüzden yanına gidip ben konuştum ve öylece yakın arkadaş oluverdik.

Bu sessizliği en başta neden kırdığımı hatırlamıyordum. Herhalde insan hayatında en fazla üç kere böyle olaylar yaşanırdı; kişiliği senden bambaşka biriyle tanışır ve ondan etkilenirdin. Böyle bir durumda ya sevgili (benim durumumda bu kişi kadınsa) ya da en yakın arkadaş olurdunuz.

Tsutaya'nın huyları beni ona çekmişti. Ben de gidip onunla konuşmaya başladım ve arkadaş olduk.

Ama iyice yakınlaştığımızda bile Tsutaya pek konuşmazdı ve insanın gözünün içine bakamayacak kadar da utangaçtı. Herhalde bakışlarımız iki üç kereden fazla

buluşmamıştır. Yine de onu severdim. Normalde pek konuşmazdı ama filmlerden söz ediyorsak aniden kelimeler ağzından dökülmeye başlar, susmak bilmezdi. Bir insanın sevdiği konulardan bahsetmesindeki heyecanı o zamanlar fark etmiştim.

Ortaokulda Tsutaya'dan sinema hakkında sayısız bilgi öğrendim ve her tavsiyesini izledim. Japon samuray filmlerinden Hollywood bilimkurgusuna, çağdaş Fransız sinemasından Asya bağımsız sinemasına kadar her türden film hakkında bilgisi vardı. Sinema tutkusu krallığı sınır tanımıyordu.

"İyiyse iyidir" derdi Tsutaya hep.

Sinemaların ıvır zıvır detayları hakkında bilgisi eşsizdi. İnsana filmin ait olduğu türü, nerede ve ne zaman çekildiğini, rol alanları ve yönetmeni söyleyebilirdi. Konuştuğu dönemin ya da ülkenin bir önemi yoktu. Tsutaya için hepsi aynıydı. Neticede "iyiyse iyidir".

Şansımıza lisede de aynı sınıfa düştük. Bir bakıma, sinema çalışmaları konusunda altı yıl ücretsiz eğitim aldım. Artık uzman sayılırdım. Tsutaya'ya kıyasla kendini sinema hakkında uzman ilan etmiş çoğu insanın sahte olduğunu fark ettim (herhalde kendimi de bu parantez içine dahil etmeliyim). Konunun kıyısından geçmiş kişilerin dahi uzmanlık statüsü iddia ettiği günümüzde, Tsutaya gerçekti. O hakiki, doğuştan *geek*'ti. Dibine kadar. Tabii onun gibi

olmak istediğim filan yoktu. Yani öyle sinema kurdu filan (darılmaca yok).

Video dükkânı sekiz dakikalık yürüyüş mesafesindeydi.

Tsutaya her zamanki gibi kasanın arkasındaydı. Yıllar içinde bu pozisyonda öyle sabitlenmişti ki bir tapınağın mihrabında oturan Buda heykeline benziyordu. Dışarıdan bakınca sanki Tsutaya hep ortada sabitmiş de dükkân ve sayısız DVD etrafında büyümüş gibi görünüyordu.

"Tsutaya!"

Dükkânın otomatik kapılarından geçerken ismini seslendim.

"Selam, ne-ne zamandır görüşemedik. Bir şey-şey mi oldu?"

Pek de Buda tavrı sayılmazdı. Tsutaya yetişkin bir adam olarak bile gözümün içine bakamıyordu.

"Bak, damdan düşer gibi olacak ama muhabbete vaktim yok."

"Bir-bir şey mi oldu?"

"İleri evre kanserim. Yakında öleceğim."

"Ne?"

"Yarın bile ölebilirim."

"Ne-neeeee?"

"Ölmeden önce izleyeceğim son filme karar vermem gerekiyor ve hızlı davranmalıyım."

"Na-nasıl?"

"Tsutaya, yardımın lazım. Ne izleyeceğime karar vermeme yardım eder misin?"

Tsutaya'nın suratındaki ifadeden, bu damdan düşer gibi verilen sorumlulukla ne yapacağını bilemediğini görebiliyordum.

Affedersin Tsutaya. Çok ani olduğunu biliyorum.

"Ger-gerçekten mi?"

"Evet, gerçekten. Çok yazık ama hayat da böyle."

Tsutaya gözlerini sımsıkı kapattı. Ya çok üzgündü ya da düşünmeye çalışıyordu. Derin bir nefes verip gözlerini açtı. Kasanın arkasından kalktı ve raflar arasında dolaşmaya başladı.

Tsutaya hep böyleydi. Eğer birinin yardıma ihtiyacı varsa hızlıca işe koyulur ve nedenini sormadan isteneni yapardı.

İkimiz de DVD ve Blu-ray dolu rafları gözlerimizle tarıyorduk. Gözlerimin önünden sonsuz filmler silsilesi geçiyordu. Son defa film izleyeceğimin farkındalığıyla en sevdiğim filmlerden sahneleri ve dizeleri hatırlamaya başladım.

"Hayatta *yaşanan her olay, bir şovda da* gerçekleşebilir."

İşte böyle diyordu Jack Buchanan *The Band Wagon*'da.

Peki, son zamanlarda başıma gelenler bir filmde de yaşanmış mıydı?

Bir baktım ileri evre kanser teşhisi kondu ve fazla vaktim kalmadığı söylendi, sonra Şeytan, Hawaii gömleğiyle bizzat kapımda belirdi ve dünyadan vereceğim kayıplar karşılığında hayatıma bir gün daha ekleyeceğini vaat etti. Yok canım. Fazla fantastikti. Hayat kurgudan daha tuhaftı!

Tsutaya, kovboy filmlerine adanmış bölümde dolaşıyordu.

"Büyük güç büyük sorumluluk gerektirir."

Örümcek Adam'da süper güçler geliştiren Peter Parker kendisine bunu hatırlatıyordu.

Belki benim için de aynıydı. Hayatım karşılığında dünyadan varlıklar yok ediyordum. Bu tabii ki büyük sorumluluk olduğu kadar da risk ve sahip olması zor bir ikilemdi. Şeytan'la anlaşma imzalayınca Örümcek Adam'ın neler yaşadığını daha iyi anlamaya başladım.

Ne yapmam gerekiyordu? Hâlâ dünyadan haberim yoktu ama belki filmler biraz moral desteği sağlayabilirdi.

"Güç seninle olsun!"

Teşekkürler, *Yıldız Savaşları* ve tabii size de Jedi savaşçıları.

"Geri döneceğim."

Terminatör, nasıl hissettiğini biliyorum. Ben de geri dönmek istiyorum!

"Ben dünyanın kralıyım!"

Ah ah, DiCaprio. Biraz sakin mi olsan dostum?

"Hayat Güzeldir."

Hadi oradan!

Aniden arkamdan bir ses duydum.

"Düşünme! Hisset!"

Tsutaya bana dönüp konuştuğu sırada tamamen kendi perişan düşüncelerime gömülmüştüm. Elinde *Ejder Kalesi*'nin bir kopyasını tutuyordu.

"Dü-dü-düşünme! Hisset!"

Tsutaya bağırarak tekrarladı.

"Teşekkürler Tsutaya. Bruce Lee harikadır ama ölmeden önce izlemek istediğim son film için pek de iyi bir aday gibi gelmiyor."

Hatta bu teklifine kahkahayla güldüm.

"Yeni bir kitap aldığımda önce son sayfasını okurum. Böylece bitiremeden ölürsem, kitabın sonunu bilmiş olurum."

İşte böyle söylüyordu Billy Cyristal *Harry Sally ile Tanışınca* filminde.

Orada durmuş raflara bakarken, hepsini izleme fırsatım olmadan öleceğin gerçeğini göz ardı etmek imkânsız hale geldi. Kendime hâkim olamadım ve izlemediğim onca filmi, yiyemediğim bütün o yemekleri, daha duymadığım her şarkıyı düşündüm.

Ölünce en büyük pişmanlığın asla göremeyeceğin gelecek oluyordu. Henüz gerçekleşmemiş olaylar için "pişmanlık" kelimesini kullanmanın tuhaflığını bir anda fark etmiştim ama "keşke hayatta olsam" dizelerini düşünmeden edemiyordum. Ne tuhaf bir fikirdi. Ama konu oraya gelince, tıpkı dünyadan sonsuza dek sileceğim bütün filmler gibi bu fikrin de bir önemi yoktu.

Nihayet Chaplin'in en eski kataloğunu taşıyan rafın önünde durduk.

Kendi kendime fısıldadığımı fark ettim.

"Hayat uzak çekimde komedi, yakın planda trajedidir."

Sabah gördüğüm rüyayı hatırladım.

"B-bu-bu *Sahne Işıkları* filminden, değil mi?" Tsutaya'dan da hiçbir şey kaçmıyordu.

Sahne Işıkları'nda Charlie Chaplin'in canlandırdığı komedyen, bütün hayalleri yıkılmış bir balerinin intihar etmesini engellemeye çalışıyordu. Dansçıya şöyle diyordu:

"Hayat güzel, muhteşem bir şeydir, denizanası için bile."

Chaplin haklıydı, denizanalarının bile bir varoluş nedeni, anlamları vardı. O zaman sinemanın, müziğin, kahvenin ve akla gelecek bütün unsurların da bir anlamı olmalıydı. O yola girince o "gereksiz" bulduklarımızın da öyle ya da böyle bir nedenle önemli olduğu anlaşılıyordu.

Eğer dünyadaki sayısız "gereksiz"i ayrıştırmaya çalışırsan, eninde sonunda insanlar hakkında, kendi varoluşun hakkında da bir yargıya varman gerekirdi. Benim durumumda, izlediğim bütün filmler ve onlarla olan anılarım hayatıma anlam katıyordu. Beni olduğum kişi yapmışlardı.

Yaşamak demek; ağlamak ve bağırmak, aptalca davranmak, üzülmek ve neşelenmek, hatta korkunç ve berbat deneyimlerden geçmek... ve gülmek demekti. Güzel şarkılar, güzel manzaralar, baş dönmesi, şarkı söyleyen insanlar, gökyüzündeki uçaklar, atların gürüldeyen koşuları, ağız sulandıran krepler, uzayın sonsuz karanlığı, doğan güneşe silahlarını ateşleyen kovboylar...

İçimde döngü halinde tekrarlanan filmlerin yanındaki koltuklara da arkadaşlarımın, sevgililerimin, ailemin, sinemaya birlikte gittiğim herkesin görüntüsü oturdu. Ayrıca kendi hayal gücüme kaydettiğim sayısız film vardı; aklımdan akıp geçen hatıralar o kadar güzeldi ki gözlerim yaşardı.

İzlediğim bütün filmleri tespih taneleri gibi art arda diziyordum, bütün insani umutlar ve hayal kırıklıkları bir iplikte yan yana duruyordu. Hayattaki bütün tesadüflerin nihayetinde tek bir kaçınılmaza varacağını görmek için fazla uğraşmaya gerek yoktu.

"E-ee-ee, bu kadar herhalde?"

Tsutaya *Sahne Işıkları*'nı bir poşete koyup uzattı.

"Teşekkürler."

"Aaa, be-ben şimdi ne olacak bilmiyorum ama..."

Tsutaya öksürmeye başladı ve ağzından başka söz çıkmadı.

"Ne oldu?"

Tsutaya elini kaldırdı ve ağlamaya başladı. Bebek gibi ağlıyordu, yanaklarından yaşlar süzülüyordu.

Tsutaya'nın okulda cam kenarında oturduğu ve çok yalnız göründüğü zamanları hatırladım. Ama onu cam kenarında oturmuş halde izlerken aslında ondan kuvvet aldığımı hissederdim. Kendisi için en önemli şeylerden başka bir işle ilgilenmezdi ve bunu kendi hızında, yalnız başına yapmaktan çekinmez, kimsenin onayını istemezdi. Onu orada kendi işleriyle meşgul görmek nedense her şeyin düzeleceğini hissetmemi sağlardı. Hayatımın o noktasında öyle önemsediğim uğraşlarım yoktu. Geçmişe bakınca, bana ihtiyaç duyan o değildi. Asıl benim ona ihtiyacım vardı.

İçimde biriken bütün duygular aniden taştı ve ben de ağlamaya başladım.

"Teşekkürler."

Zar zor bir kelime söylemeyi başarmıştım.

"Be-ben sadece hayatta kalmanı istiyorum" dedi Tsutaya hıçkırıklar arasında.

"Ağlama Tsutaya. O kadar da kötü değil. İyi bir hikâyem ve onu anlatacak insanlarım var. *1900 Efsanesi*'nde ne diyor-

lardı, hatırlıyor musun? Şimdi benim için senin anlamın bu, Tsutaya. Sen buradaysan daha sonum gelmedi."

"Te-teşekkürler."

Bu teşekkürden sonra Tsutaya olduğu yerde ağlamaya devam etti.

"Ee, nasıl gitti? Karar verdin mi?"

Dün gece sinema salonuna gittiğimde kız arkadaşım bekliyordu.

"İşte bu film."

Ona paketi uzattım.

"*Sahne Işıkları,* ha? Enteresan... İyi tercih."

DVD kutusunu açtı ve donup kaldı. İçinde disk yoktu. Paket boştu.

Dükkân DVD'leri kutularıyla kiralardı, arada bir de böyle dalavereler dönerdi. Bak şu zamanlamaya!

Tsutaya, buna kritik hata denirdi!

Tabii bir de Forrst Gump'ın söylediği gibi, "Hayat bir kutu çikolata gibidir. Payına ne düşeceğini asla bilemezsin."

Ne kadar doğru! Payına ne düşeceğini asla bilemezdin. İşte benim hayatımın öyküsü! Hayat uzak çekimde komedi, yakın planda trajedidir.

"Ne yapmak istersin? Burada başka filmler de var."

Bir an düşünüp karara vardım. Dürüst olacaksam, kararımı çok önceden vermiştim.

İzlemek istediğin son film hangisi? Cevap gayet basitti.

Salona girip oturdum.

Arkadan dördüncü, sağdan üçüncü sıra. Üniversite yıllarımız boyunca burası bizim yerimizdi.

"Tamam. Başlat gelsin!"

Kız arkadaşımın sesi projeksiyon odasından yankılanıyordu. Şov başlamak üzereydi. Işık perdeye yansıtıldı. Ancak ekranda boşluktan, perdeyi aydınlatan beyaz ışık üçgeninden başka bir görüntü yoktu.

Tercih yapamamıştım.

Boş perdeye bakarken eskiden gördüğüm bir fotoğrafı hatırladım. Bir sinema salonunun içini gösteriyordu. Projeksiyon odasından çekilmişti ve koltuklar ile perdeyi gösteriyordu. Fotoğraf bütün filmi yakalamıştı, filmin başında açılan perde sırasında ve film bittiği esnada perde kapanırken çekilmişti. Aslında fotoğraf iki saatlik filmin tamamını kaydetmişti. Sinemadaki her sahnenin ışığını alması sonucunda da fotoğrafta beyaz üçgenden başka görüntü yoktu.

Hayatımın bu fotoğrafa benzediğini söyleyebilirdiniz. Bütün hayatımı, trajedisi ve komedisiyle gösteren bir film. Ama hepsini tek fotoğrafa sığdırmaya çalışırsanız, geriye sadece boş perde kalırdı. Deneyimlediğim bütün sevinç-

ler, öfkeler ve hüzün bir araya toplanınca hayatım boş bir sinema perdesinden ibaret hale gelirdi. Orada hiçbir şey yoktu, geriye hiçlik kalırdı. Sadece apaçık, boş bir alan.

Bazen, bir filmi uzun zaman sonra tekrar izlediğinizde, ilk seferine kıyasla bambaşka bir izlenim bırakırdı. Elbette film değişmezdi. Değişen siz olurdunuz ve o filmi tekrar izleyince asla unutamazdınız.

Eğer hayatım film olsaydı, değişen bakış açımı göstermenin de bir yolunu bulması gerekirdi. Elbette hayatıma bakış açım da zamanla değişti. Eskiden nefret ettiğim sahnelere sevgi hissediyor ve ilk seferinde ağladığım sahnelere kahkahalarla gülüyordum. Âşık olduğum film karakterlerini çoktan unutmuştum.

Artık sadece annem ve babamla geçirdiğim güzel zamanları hatırlıyordum. Sadece en güzellerini...

Dört beş yaşımdayken ailem beni ilk kez sinemaya götürmüştü. *E.T.*'yi izlemiştik. Salon kapkaranlıktı ve ses çok yüksekti. Salon patlamış mısırın yağlı ve tuzlu kokusuyla doluydu.

Sağ tarafımda babam, sol tarafımda annem oturuyordu. Karanlık salonda, annemle babamın arasında tost olmuş haldeyken istesem bile bir yere kaçamazdım. Ben de kafamı kaldırıp devasa ekrana baktım ve izledim. Ama şimdi filmle ilgili neredeyse hiç hatıram yoktu.

Tek hatırladığım, Elliott isimli çocuğun E.T. ile birlikte bisikletini gökyüzüne sürdüğü sahneydi. Bu sahnenin hatırası çok kuvvetliydi. Bağırmak ya da ağlamak gibi şeyler yapmak istememe neden olmuştu. Bence filmlerin olayı buydu zaten. Üzerimde bıraktığı etkiyi hâlâ hatırlıyordum, çünkü çok yoğundu. Babamın elini sımsıkı tutmuştum, o da benim elimi sıkmıştı.

Birkaç yıl önce televizyonda geç bir saatte *E.T.*'nin dijital olarak onarılmış versiyonu gösteriliyordu. Televizyonda film izlemekten nefret ederdim, sürekli reklamlar araya girerdi, ben de filmi kapatmak üzereydim ama izlemeye başlayınca kendimi kaptırdım.

Filmi ilk izlememin üzerinden neredeyse yirmi beş yıl geçmişti ama aynı sahnelerden çocukluğumdaki kadar etkilendiğimi fark ettim. Ağlamamı durduramadım. Tabii yine de dört beş yaşımdakiyle aynı deneyim olduğu anlamına gelmiyordu.

Öncelikle, yirmi beş yıl sonra, filmde yaptıkları gibi gökyüzüne doğru uçamayacağımı biliyordum. Ayrıca o zaman yanımda oturup elimi sımsıkı tutan babamla konuşmayalı yıllar oluyordu. Tabii o gün sinemada sol tarafıma oturan annem de artık bu dünyada değildi. Herhalde artık o zamanlar bilmediğim iki bilgiye sahiptim. Uçamazdım ve o zaman sahip olduklarım sonsuza dek gitmişti.

Büyüyerek ne kazandım, ne kaybettim? Geçmişte his-

settiklerimi ve düşündüklerimi artık asla diriltemezdim. Aklıma bunlar gelince de o kadar kuvvetli bir üzüntü hissettim ki gözyaşlarıma engel olamadım.

Sinema salonunda tek başıma oturmuş, boş perdeye bakarken düşünmeye başladım.

Eğer hayatımın filmi çekilseydi, hangi tür olurdu? Komedi mi, gerilim mi ya da dram mı? Ne olursa olsun, romantik komedi türünde çekilmeyeceği kesindi!

Ömrünün sonlarına doğru Charlie Chaplin de benzer sözler etmişti:

"Belki bir şaheser yaratamadım ama insanları güldürdüm. Herhalde bu çok da kötü bir şey değildir."

Fellini ise şöyle diyordu:

"Rüyalar hakkında konuşmak, sinema hakkında konuşmaya benzer çünkü sinema rüyaların lisanını konuşur."

Bu insanlar şaheserler yarattılar, insanları güldürdüler, onlara rüyalar ve hatıralar verdiler.

Düşündükçe hayatımın beyazperdeye uyarlanacak biçimde ilerlemediğini daha çok fark ediyordum.

Boş perdeye bakarken nasıl bir film çıkacağını hayal etmeye çalıştım.

Yönetmen bendim.

Tabii film ekibi ve oyuncular da ailem, arkadaşlarım, eski aşklarımdan oluşuyordu.

Açılış sahnesi otuz yıl önce doğduğum andı. Bebekliğim sahnedeydi ve annemle babam gülümseyerek bana bakıyorlardı. Akrabalar etrafıma toplanmış sırayla yeni doğan bebeği kucaklıyor, ellerini sıkıyor ve yanaklarını çimdikliyorlardı. Çok geçmeden bebek kendi başına yana dönmeyi, emeklemeyi, sonra da ayağa kalkmayı öğreniyordu ve bir bakıyorlardı yürümeye bile başlamış. Her yeni ebeveyn gibi aynı umut ve korkulara sahip olan annem ve babam; besleme, giydirme ve yeni bebekle oyunlar oynama rollerini şevkle yerine getiriyorlardı.

Hayata daha sağlıklı ve normal bir başlangıç hayal edilebilir miydi? Açılış sahnemiz bundan mutlu olamazdı.

Ardından öfke, gözyaşları ve kahkahalar ekranda uçuşurken ben de büyüyordum. Babamla her geçen gün daha az konuşuyordum. Birlikte geçirdiğimiz onca zamana rağmen kim bilir niye böyle oluyordu? Asla anlayamamıştım.

Derken bir gün evimize bir kedi geliyordu. İsmi Marul'du. Annem, Marul ve benim aramızda sayısız mutlu zaman yaşanıyordu. Tabii Marul zamanla yaşlanıyor ve ölüyordu. Sonra annem ölüyordu. İşte filmin en trajik sahnesine böyle geçiliyordu.

Derken Lahana'yla yalnız kalıyorduk. Birlikte yaşamaya karar veriyorduk. Artık babam sahnenin dışındaydı. Ben postacı olarak çalışmaya başlıyordum ve sıradan günlük hayat devam ediyordu.

Daha sıkıcı olabilir miydi! Sahne sahne sıradan detaylar, satır satır boş diyaloglar. Bu kadar da düşük bütçeli film olur muydu! Hepsinin ötesinde, şovun yıldızının (ben!) hayatta bir amacı ya da herhangi bir değeri yok gibiydi. Duyarsız bir herifti, neşesini tamamen yitirmişti, seyircinin hiç ilgisini çekmiyordu.

Elbette hayatımı olduğu gibi gösterirse film hiç başarı elde edemezdi. Senaryo hiperrealist, agresif tarzda ve daha sinemaya uygun yazılmalıydı. Dramatizasyon şarttı. Sahneler basit ve kısıtlı olabilirdi ama belli bir lezzet şarttı. Dekorlar doğru atmosferi yaratmak için seçilmeliydi ve kostümler siyah-beyaz olmalıydı.

Peki ya kurgu? Sahneler çok sıkıcı olduğuna göre çok ciddi kurgu aşamasından geçmesi gerekiyordu. Ama fazla ileri gidilirse filmin beş dakikasıyla baş başa kalırdık. İşe yarayacak gibi değildi. Senaryoyu dikkatle inceleyerek işe başlamak daha iyi bir fikirdi. Tamamıyla gereksiz sahneler fazla uzun sürüyordu. Asıl görmek istediğimiz sahneler ise tam iyileştikleri anda kesiliyordu. Zaten hayatım da aşağı yukarı böyle geçmişti.

Peki, filmin müziği ne olacaktı? Belki piyanoda çalınan hoş bir melodi ya da koca bir orkestra tarafından icra edilen haşmetli ve görkemli bir müzik olabilirdi. Hayır, daha sakin, akustik gitar gibi bir müzik deneyebilirdik. Neye karar verirsek verelim, bir isteğim olurdu; hüzünlü sahne-

lerde arka planda tempolu bir müziğin çalması.

Artık filmle ilgili çalışmalar tamamlanmıştı. Kendi halinde, şatafatsız bir yapımdı ve büyük ihtimalle kapalı gişe gösterilmeyecekti. Çıkışı epey sönük olacak ve herhalde pek fark edilmeden geçip gidecekti. Hızla videosu yapılan, bir kiralama dükkânının köşesine terk edilen, kapağındaki renkleri solan filmlerden olacaktı.

Bitecek ve ekran kararacaktı. Sonra da jenerik akacaktı.

Eğer hayatımın filmi çekilseydi, hafızalara kazınmasını isterdim, yapımı ne kadar alçakgönüllü olsa bile. Birine, bir şekilde anlam ifade etmesini, izleyenlere destek ve amaç vermesini isterdim.

Jenerikten sonra hayat devam edecekti. Umudum, yaşamımın birinin hafızasında devam etmesiydi.

İki saatlik gösterim bitti.

Sinema salonundan dışarı adım attığımda sessizlik ve karanlık etrafımı sardı.

"Üzgün müsün?" dedi eski kız arkadaşım, salondan çıkarken.

"Bilmiyorum."

"Senin için zordur."

"Bilmiyorum. Affedersin ama şu an ne hissettiğimi sahiden bilmiyorum."

Sahiden bilmiyordum. Öleceğim için mi, yoksa gerçek-

ten önemli ve anlamlı bir varlık dünya üzerinden yok olacağı için mi üzüldüğümü bilmiyordum.

"İstediğin zaman gelip izleyebilirsin, biliyorsun. Eğer kötü hissedersen, eğer katlanamayacak kadar acı çekersen..."

Sözlerini duyduğumda uzaklaşmak üzereydim.

"Teşekkürler" dedim ve yokuşa doğru yürümeye başladım.

"Bekle!"

Arkamdan bağırmıştı.

"Bir sınav daha!"

"Yine mi..."

"Bu son soru. Son bir tane."

Arkamdan bağırdığı sırada ağlamaya başladığını görebiliyordum.

Onu öyle görünce ben de ağlayacak gibi oldum.

"Tamam. Son bir taneye daha varım."

"Ne zaman sonu hüzünlü biten bir film izlesem, hep bir kere daha izlerim. Nedenini biliyor musun?"

Bu kez cevabı biliyordum. İyi hatırladığım bir anıydı.

Hatta Buenos Aires'ten dönüş uçuşumuz boyunca, ayrıldıktan sonra bile umut etmeyi kesmediğim bir şeydi.

"Evet, biliyorum."

"Peki cevap ne?"

"Belki bir sonrakinde mutlu sonla biteceğini umut ediyorsun."

"Doğru! İşte bu!"

Gözlerini sertçe koluna sildi ve bana büyük jestlerle el sallayarak, "Güç seninle olsun!" diye bağırdı.

Ben de gözyaşlarıma zor hâkim olarak, "Geri döneceğim!" diye yanıtladım.

Eve döndüğümde Aloha kocaman sırıtışını takınmış, beni bekliyordu. Göz kırptı (tabii göz kırpmayı beceremiyordu da daha çok gözlerini kısıyor gibiydi) ve böylece sinemalar yok oldu.

Aloha sinemayı silmekle meşgulken ben de annemi düşündüm. Çok sevdiği bir İtalyan filmi vardı. Fellini'nin *Sonsuz Sokaklar*'ı.

Hikâyesi şöyleydi: Kaba saba ve güç gösterileri yapan bir panayırcı olan Zampanò, saf bir genç kadın olan Gelsomina'yı yoksul annesinden satın alıyordu. Gelsomina'yı kendisi için eş ve partner olarak istiyordu. Birlikte sahne alarak İtalya kırsalında gezdikleri süre boyunca Zampanò'nun kötü muamelesine rağmen Gelsomina ona sadakatini sürdürüyordu. Nihayetinde Gelsomina zayıf düşüyor, kötü muameleler dayanılmaz hale geliyor ve Gelsomina bedenen tükeniyordu. Zampanò da genç kadını terk ediyordu.

Birkaç yıl sonra gezici panayır bir sahil kasabasına gidiyordu ve Zampanò genç bir kadının eskiden Gelsomina'nın söylediği bir şarkıyı okuduğunu duyuyordu. Zampanò,

Gelsomina'nın öldüğünü ve şarkısının yaşadığını öğreniyordu. Genç kadının Gelsomina'nın şarkısını söylerken duyan Zampanò onu ne kadar sevdiğini fark ediyordu. Kıyı boyunca yürüyor ve kumsalda dizleri üzerinde çöküyordu. Ağlamak onu geri getirmeyecekti. Sonunda ne kadar sevse de Gelsomina'ya eskiden davrandığı gibi davranamayacağını anlıyordu.

"Gerçekten önemli olanları ancak kaybedince anlıyorsun."

Annem filmi izlerken böyle derdi.

Sanki bana da şimdi aynısı oluyordu. Filmleri kaybettiğim için derinden üzülüyordum. Onları özleyeceğimi biliyordum. Biliyorum, bu artık aptallıktı ama bana duygusal açıdan ne kadar yardım ettiklerini ve bugün olduğum kişiye dönüşmemde ne kadar büyük payları olduğunu filmler sahiden tümüyle silinince anladım. Ama hayatım daha önemliydi.

Şeytan da yok edeceği sıradaki varlığı her zamanki neşeli tarzıyla duyurmak için tam bu anı seçti.

Artık başka bir düşünceye sahip olmadığım için öylece "evet" dedim.

O anda aynısının Lahana'ya da olabileceği aklımın ucundan geçmemişti.

PERŞEMBE: EĞER SAATLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI

Garip olayların çoğu zaman art arda gelmesi ne komikti. Mesela anahtarını kaybedersen, kesinlikle cüzdanından da olurdun. Ya da beysbol maçında takımın peş peşe sayı yerdi. Veya önde gelen manga sanatçılarının nasıl olduysa 60'larda aynı ucuz apartmanda (Tokiwa-So) yaşamaya mahkûm olması gibiydi.

Ben ise ileri evre kansere mahkûm oldum, Şeytan belirdi, telefonlar ile sinema dünyadan yok oldu ve bir baktım kedi konuşuyordu.

"Neden hâlâ uyuyorsunuz beyefendi?"

Rüya görüyor olmalıydım.

"Hadi, şu saniye kalkın!"

Rüya görüyor olmalıydım.

"Kime diyorum, kalkın bakalım!"

Hayır, rüya görmüyordum. Kendisi bildiğin konuşuyordu. Kendisi dediğim kesinlikle Lahana'ydı. Niyeyse çok da seviyeliydi... Neler olduğunu anlamakta zorlanıyordum.

"Biraz kafamız karışmış gibi..."

Aloha suratında o kocaman gülümsemeyle belirdi. Bugün gök mavisi bir Hawaii gömleği giyiyordu. Yine düzgün giyinmesini söyleme isteği duydum. Kendisinden beklediğim gösterişli tarzına uygun biçimde parlak renkli gömleğinde muhabbetkuşu ve kocaman yuvarlak lolipop desenleri vardı. O kadar parlaktı ki gözlerimi alıyordu. Sabah uyanıp da görmesi en kolay görüntü sayılmazdı. Aloha insanın beyninde gitgide büyüyen bir ur gibiydi. Ben de patladım.

"Yeter artık dostum, hep aynısını yapıyorsun! Şimdi de uyanıyorum, bakıyorum kedi miyavlamıyor da konuşuyor. Hem de soylu bir aile mensubu gibi! Ciddi soruyorum, ne oluyor burada?"

"Bak bak, bu sabah nasıl da hazırcevabız. Yani benden sana küçük bir hediye, o kadar."

"Küçük bir hediye mi?"

"Doğrudur. Sonuçta telefonlar yok oldu, büyük bağlılığın olan sinema gitti, ben de seni neşelendirecek bir hediyeye ihtiyaç duyduğunu düşündüm. Mesela, konuşacak birisi ya da yeni bir hobi filan. Ben de kediyi konuşturayım dedim. Şu işe bak ki sihirle amatör olarak ilgileniyorum, haberin yok muydu? Ne de olsa *ben* Şeytan'ım..."

"Tamam ama kedinin aniden konuşmaya başlaması, yani biraz rahatsız edici gibi. Durdurur musun?"

"Aa?"

Aloha aniden sustu.

"Yanlış bir laf mı ettim?"

Aloha'nın ağzını bıçak açmadı.

"Umarım çözemeyeceğin bir konu değildir... yani olayları normal haline getiremiyor olabilirsin."

"Hayır canım, öyle değil, eski haline getirebilirim tabii... Şöyle mi desem; eninde sonunda eski haline dönecek ama mesele zamanlama. Yani... Tanrı bilir! Ama *ben* aslında bilmem. Yani ben Tanrı değilim, biliyorsun. Ben sadece Şeytan'ım."

Peki, onun yerine kafanı duvara gömsem nasıl olur! Aklımdan bunlar geçiyordu ama kelimeleri yutup örtüler altında daha derinlere gömüldüm. Sinemadan yoksun ve kedilerin konuştuğu bir dünyaya gözlerimi açmak istemiyordum.

Sonra Lahana suratımda yürümeye başladı. Beni uyandırmak için hep böyle yapardı (hiç erkenci insanlardan olmamıştım). Bir keresinde Japoncada kedi kelimesi olan "neko"nun aslında "uyuyan çocuk" anlamına geldiğini duymuştum (sesteş kelimelerdi ama kanji harfleri farklıydı) ama bu bilgiyi saçma bulmuştum. Lahana asla çok uyumaz, hep erkenden kalkıp beni tacize başlardı.

"Bir an önce uyanmazsanız keyfim kaçacak!"

Lahana cır cır konuşuyordu, sonra da bayağı kediye benzer yüksek bir inilti koparttı.

"Yetti artık! Daha fazla kaldıramıyorum."

Belli ki gerçeklik peşimi bırakmıyordu. İçimdeki bütün enerjiyi toparlayıp yataktan fırladım.

"Bu arada, netleştirmek için soruyorum, hatırlıyorsun, değil mi?"

Aloha konuştuğu sırada dibime girdi.

"Ne? Ne demek istiyorsun?"

"Elbette bugün yeryüzünden sileceğim varlığı diyorum!"

Ne olduğu hakkında hafızam bomboştu. Yine neyi yok etmişti? Sırada ne vardı? Odaya bakındım ama bir değişiklik göremedim.

"Affedersin ama hatırlamıyorum. Neydi?"

"Yani cidden seninle ne yapacağım ben... Saatler dostum, saatler."

"Saatler mi?"

"Doğrudur. Bugün saatleri sildin."

Şimdi hatırlamıştım. Ben saatleri yok etmiştim.

Eğer saatler dünyadan yok olsaydı...

Dünya değişir miydi? Bir süre bunu düşündüm.

Aklıma ilk babam geldi. Zihin gözümle onu dükkânında iki büklüm çalışırken görebiliyordum. Biliyorsun, babamın küçük bir saatçi dükkânı vardı.

Büyüdüğüm evin zemin katı babamın dükkânıydı. Ne

zaman alt kata insem babamı yarı karanlıkta, çalışma sandalyesinde öne eğilmiş, masa lambasının ışığı altında saat tamir ederken görürdüm.

Babamı dört yıldır görmüyordum. Herhalde hâlâ o küçük kasabanın köşesine gizlenmiş küçük dükkânında saat tamir ediyordu.

Eğer saatler dünyadan yok olursa, saat tamir dükkânlarına da gerek kalmazdı. O küçük dükkâna ve babamın yeteneklerine gerek kalmazdı. Böyle düşününce epey suçlu hissetmeye başladım.

Peki, saatler sahiden dünyadan yok olmuş muydu? Hepsinin birden bu kadar ani silindiğine inanmakta zorlanıyordum. Odaya bakındım. Kol saatim kesinlikle gitmişti. Odamdaki küçük çalar saat de ortalarda yoktu. Belki telefonlarda olduğu gibi saatleri de artık göremiyordum ama yine de saatler dünyadan yok olmuştu.

O an fark ettim, saatler yokken zaman algısına nasıl sahip olacaktım? Sabah gibi görünüyordu, öyle de hissediyordum. Biraz da fazla uyuduğuma göre sabah 11 civarı olmalıydı. Ama televizyonu açtığımda normaldeki gibi saat çıkmadı, tabii saatler çoktan yok olduğundan ona da güvenemezdim. Dürüstçe söylersem, saatin kaç olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu.

Ama herhangi bir farklılık hissetmiyordum. Neden böyleydi? Yok ettiğim diğer varlıklardan farklı bir his vardı. Ba-

bamı düşününce hissettiğim hafif vicdan azabı dışında acı ya da kayıp hissi yoktu. Ancak bu dünya üzerinde çok büyük bir etki yapmış olmalıydı. Dünyayı saatler döndürüyordu.

Okullar, işletmeler, toplu ulaşım, borsa ve bütün diğer kamu hizmetleri kaos içinde olmalıydı.

Ama benim gibi yalnız biri için (artı bir kediyle tabii), pek de bir fark yoktu. Biz saatler ya da tam bir saat hissi olmadan da normal yaşantımıza devam ediyor gibiydik. Pek de bir değişim yaratmamıştı.

"Saatler niye var ki zaten?"

Aloha bilir diye düşündüm.

"Güzel soru. Ama saatler icat edilmeden önce bile zaman kavramı sadece insanlarda vardı."

"Ne? Hiç anlamadım."

Kafamın karıştığını gören Aloha açıklamaya başladı:

"Tamam, sözlerimi iyi takip et. Bak şimdi, zaman ya da zaman dediğimiz kavram basitçe, keyfe keder belirlenmiş kurallar tarafından üretilmiştir. Güneşin doğuşu ve batışı doğal bir olgu değildir demek istemiyorum –elbette öyle– ama bu süreç üzerine düzenli bir sistem dayatan ve adına da zaman diyen, ona isimler ve günün farklı bölümleri için numaralar veren insandı. Mesela saat altıymış, on ikiymiş, gece yarısıymış filan..."

"Haaa, doğru..."

"Yani insanoğulları dünyayı olduğu haliyle gördüğünü zannedebilir ama baştan aşağı yanlış anlamışlar. Aslında yaptıkları, işlerine gelecek şekilde dünyaya bir tanım uydurmak, olmadık anlamlar yüklemekti. *Ben de* dedim ki şu zamanı adlandırma sistemi olmadan dünyanın halini görmek insanlar için çok ilginç olabilir, ne de olsa bu sistemi kendi keyiflerine göre uydurdular. Biraz oradan alıp şuraya koydum diyelim."

"Bu kadar basit yani. Kafana esti diye yaptın."

"Tabii ki, bütün mesele bu değil mi zaten? Neyse, hadi sana iyi günler. Aa ama artık günler yok ki!"

Aloha ortadan kaybolduğu sırada rahatça söylediği son sözleri kulağımda çınlıyordu.

Son yüzyılın hikâyesi herhalde bir tarih kitabının tek sayfasına sığabilirdi. Hatta bir satır bile iş görebilirdi.

Fazla vaktim kalmadığını öğrenince bir saati, altmış dakika değil de üç bin altı yüz saniye diye düşünmeye başladım, hani daha iyi hissederim diye. Ama şimdi saatler yok olunca saniye saymanın da anlamı kalmamıştı.

Hatta "bugün" veya "pazar" gibi kelimelerin de anlamı şüpheliydi. Yine de çarşambadan sonra perşembe geliyordu ve sabah olduğunu bildiğime göre de bugün perşembe olmalıydı. Tabii bu günlerin keyfi insan icatları olduğunu unutmadan...

Zaten bir meşguliyetim olmadığına göre biraz zaman öldürebilirim dedim. Tabii öldürecek zaman yoktu. Zaman harcamaya karar versem, harcayacak zaman da yoktu. O zaman geriye de yapacak pek bir iş kalmıyordu.

Uyandığımdan beri kaç dakika geçmişti? Genelde uyanınca yatağımın yanındaki çalar saate bakardım ama artık saatler yoktu. Saatler olmayan bir dünya... Sonsuz zaman akıntısı içinde savruluyordum. Gözümle göremesem de kim bilir nereye doğru itildiğimi hissedebiliyordum. Bir süre sonra ise geçmişe doğru çekilir gibi hissettim.

Düşününce, insanlar zaman dediğimiz kurulu kurallar düzenine göre uyuyor, uyanıyor, çalışıyor ve yemek yiyordu. Bir başka deyişle, hayatımızı saate göre kuruyorduk. İnsanoğlu hayatına kısıtlamalar dayatan kurallar yaratma zahmetine girmiş; ömrünü saatlere, günlere ve yıllara bölmüştü. Sonra da zamanın üzerimizdeki hâkimiyetini keskinleştirmek için saati icat etmişti.

Kuralların anlamı özgürlüğümüzden bir parçayı feda etmekti. Yine de insanlar bu özgürlük kaybının anımsatıcılarını her yere koymuşlardı, duvarlara saatler asmış, evin çeşitli yerlerine saatler yerleştirmişlerdi. Bir de *bu* yetmezmiş gibi, onları bileklerine sararak gittikleri her yerde, yaptıkları her şeyde saatin varlığını garantilemişlerdi. İnsanlar bedenlerine bile zamanı sarmalama ihtiyacı hissetmişlerdi.

Ancak artık nedenini anlıyordum.

Özgürlüğün beraberinde belirsizlik, güvensizlik ve endişe geliyordu.

İnsanoğlu özgürlüğünü, kurallar ve rutinlere göre yaşamakla birlikte gelen güvenlik hissiyle takas etmişti, hem de özgürlüklerine mal olduğunu bile bile.

Bunları düşünürken Lahana yanıma sokuldu. Genelde Lahana gelip bana ilgi gösteriyorsa bir isteği var demekti.

"Ne oldu, Lahana? Aç mısın?"

Sabahları genelde isteği yemekti.

"Hayır, tek isteğim bu değil."

"Aa?"

Kedinin benimle konuşması gerçeğine inanmakta hâlâ zorlanıyordum. Lahana derin derin iç çekti.

"Beyefendi, her zamanki gibi yine doğru anlamakta tamamıyla başarısız oldunuz."

"Beyefendi mi? Nasıl laflar bunlar?"

Belli ki beni kastediyordu. Bu soylu konuşmaları daha ne kadar uzatacaktı?

"İzin verirseniz açıklayayım. Ne zaman yürüsem zannediyorsunuz ki yemek istiyorum. Halbuki sahiden yemek istediğimde ise sanıyorsunuz biraz dinlenmek 'kestirmek diyelim' istediğimi sanıyorsunuz. Tabii ihtiyacım olan 'kestirmek' ise de aklınıza sizinle oynamak istediğim geliyor. Muhakemeleriniz, söylemek zorundayım ki, hatalı çıkarımlar."

"Sahiden mi? Öyle mi oluyor?"

Kedi başıyla onaylayıp devam etti.

"Evet. Öyle. Sanki türüme daha anlayış sahibiymiş gibi davranıyorsunuz, aslına bakılırsa kedileri zerre anlamıyorsunuz. Üzgün olmadığımda bana üzgün müyüm diye soruyorsunuz ve bana o mırmır tatlı sesinizle yaklaşmayı uygun görüyorsunuz. Keşke buna hemen son verseniz! Tabii yalnız siz böyle değilsiniz. Bütün insanlar aynı."

Şok oldum. Lahana'yla dört yıldır birlikte yaşıyorduk ve birbirimizi anladığımızı sanıyordum. Kediler senin dilini konuşmaya başlayınca çok acımasız oluyordu.

"Özür dilerim Lahana. Peki senin yapmak *istediğin* nedir?"

"Yürüyüşe çıkmak istiyorum."

Lahana küçüklüğünden beri yürüyüşleri severdi.

"Bu kedi aynı köpek gibi!" derdi annem ve Lahana'dan bahsederken kahkahayla gülerdi. Lahana'yı sık sık yürüyüşe çıkardığını hatırladım.

Lahana'dan hazırlanmak için birkaç dakika rica ettim ve banyoya gittim. Rahatlamamın tam orta yerindeyken kapı kolunun oynadığını duydum. Kapı açıldı ve Lahana içeri daldı.

"Hadi ama çabuk! Hadi gidelim!"

Bu kadarı da fazlaydı. Lahana'yı banyodan dışarı gönderdim, işimi bitirdim, sonra da elimi yüzümü yıkadım. Lavaboyu su fışkırtarak temizlerken Lahana'nın bakışla-

rını hissedebiliyordum, hızlanayım diye bana baskı yapıyordu. Etrafa bakınınca beni duvar gölgesinden izlediğini fark ettim.

"Yeter ama. Yürüyüşe çok hazırım artık."

"Tamam Lahana, bir dakikacık bekle!"

Hızlıca kıyafetlerimi çıkarıp duşa girdim. Saçlarımı yıkadığım sırada arkamda hayalet gibi bir varlık hissettim. Aynı korku filmlerindeki gibiydi, omurgam boyunca tüylerim diken diken oldu. Saçımı durulamayı bitirene kadar köpüklerden kaçınmak için gözlerimi sımsıkı kapalı tuttum. Gözlerimi açtığımda ise kapının açık olduğunu ve Lahana'nın içeride dolaştığını gördüm.

"Hadi gidelim!"

Sapık mısın sen yahu! Öyle bağırmak istediysem de kendimi tutmayı başardım. Kapıyı sertçe çarptım ve saçımı durulamayı bitirdim. Basit bir kahvaltı yaptım, bir muz ve biraz da süt, o kadar. Sonra da hızlıca giyindim.

"Ciddiyetle ısrarcı olmalıyım. Kapıyı şu saniye açın. Dışarı çıkmak istiyorum."

Lahana evin dar girişinde duruyor, kapıyı tırmalıyordu. Ben de aşağı yukarı hazırdım, ona yetiştim ve yürüyüşe çıktık.

Hava güzeldi. Yürüyüş için harika bir gündü. Lahana biraz önden, yaylanarak yürüyordu. Annem hep Lahana'yla

yürüyüşe çıkardı. Şöyle bir düşündüm de Lahana annemin benim hiç bilmediğim bir yönünü biliyordu. Buna alınmamaya ve günü Lahana'yla geçirmeye karar verdim.

Merak ettiğim diğer konu ise Lahana'nın neden üst sınıf bir soylu gibi konuşmaya başladığıydı. Ancak o anda anladım.

Sebebi annemdi.

Lahana küçükken bizimle yaşamaya başladığı sırada annem aniden televizyondaki dönem dizilerine merak sarmıştı. (Olay herkesin kısa ömürlü ve saplantılı ilgi alanları edindiği 1990'larda geçiyordu .)

Uzun soluklu popüler dizileri izler ve "Bütün Japon erkekleri böyle olmalı" diye ilan ederdi.

Şahsi "ilgi alanı" beraberinde Japon maskülinitesi hakkında vadesi dolmuş teoriler de getiriyordu.

"Kusura bakma anne ama ben sinemayı televizyon dizilerine tercih ederim."

Tarihi dram dizileri takıntısına eşlik etme tekliflerini kibarca reddediyordum.

Annem de Lahana kucağında kıvrılmış yatarken saatlerce televizyon izlerdi. Lahana kesin insan lisanını izlediği bu dizilerden öğrenmişti.

Demek ki Lahana'nın Japoncası annemin konuşması ile dönem dizilerinin tuhaf bir karışımıydı. Biraz berbattı.... Ama tatlı da sayılırdı. O yüzden düzeltmemeye karar

verdim. Lahana'nın peşinden giderken aklımda bu düşünceler vardı.

Lahana'nın yürüyüş için tercih ettiği rota boyunca otlar büyümüştü ama etrafta açmış kır çiçekleri de vardı. Bir telefon direğinin altında, kendi halinde çiçek açmış papatyalar görünce baharın yakında geleceğini fark ettim. Lahana gidip çiçekleri kokladı.

"Papatyalar."

Bu kelimeyi duyunca Lahana yüzünü buruşturdu.

"Bunlara papatya mı denir?"

"Bilmiyor muydun?"

"Hayır."

"Baharda açan bir çiçektir."

"Öyle mi..."

Lahana yol boyunca yanından geçtiğimiz bütün çiçeklere yaklaşıp dur durak bilmeden, "Peki buna ne isim verilmiştir?", "Ya bunun adı?" diye sordu.

Yol kenarında sayısız çeşit kır çiçeği büyümüştü ve Lahana hepsinin adını öğrenmek istiyordu: burçak, çobançantası, çakalotu, mastı çiçeği, çeşme papatyası, ballıbaba filan uzayıp gidiyordu.

Yol kenarındaki kır çiçekleri kuzey rüzgârına maruz kalıyorlardı ve güneşten alabildikleri azıcık sıcaklığa tamamen bağımlı haldelerdi. Yılın bu zamanında hepsi çiçeklenmişti.

Çiçeklerin isimlerini Lahana'ya öğretmek için zihnimde ava çıkmam gerekmişti. İsimlerin aklıma gelmesi ise çok garipti, ta çocukluğumdan, o kadar geçmişten hatırlıyordum.

Lahana gibi ben de küçükken annemle yürüyüşe çıkardım. Ben de benzer sorular sorardım: "Buna ne isim verilmiş? Peki şu?" Galiba ben de aynı Lahana gibiydim. Annemin günlerini önce benimle, sonra da Lahana'yla uğraşarak geçirdiğini düşündüm.

"Bir çiçek bulur, yanına otururdun, sonra başka bir çiçek görür, yine yanına otururdun. Yürüyüşler sonsuza kadar sürerdi sanki. Küçük bir çocuğa bakmak kolay değildir."

Büyüdüğümde annem o günleri böyle anlatmıştı.

"Yine de bunların hepsi mutlu günlerdi."

Uzaklara dalardı, geçmişten nostaljiyle bahseder, sonra da küçük bir kahkaha atardı.

Acele etmeden yürüyerek sonunda Lahana'yla tepedeki parka geldik.

Parkın manzarası çok güzeldi. Hemen altımızda az önce geldiğimiz kenarı boyunca evlerin sıralandığı yolu görebiliyorduk. İlerisinde de lacivert renkli deniz uzanıyordu. Büyükçe bir parktı; çocuklar için salıncağı, kaydırağı ve tahterevallisi vardı. Anneler küçük çocuklarıyla kum havuzunda oynuyorlardı.

Lahana parkta tur attı, çocuklarla biraz oynadı, sonra

da yaşlıların Japon satrancı oynadığı banka yöneldi. "Yolumdan çekilin, burada ben oturacağım" diye bildirdi. Konuşan bir kedinin aniden belirmesi yaşlıları korkutacak diye endişelendim ama adamlar sadece gülümsediler. Belli ki sadece ben Lahana'nın konuştuğunu duyabiliyordum.

"Hayır, Lahana. Bankı şu an bu beyler kullanıyor" dedim.

Tabii Lahana'nın umurunda bile değildi. Aniden satranç tahtasının ortasına atladı ve taşlar etrafa saçıldı. Neyse ki yaşlı adamlar sadece kahkahayla güldüler ve her zaman olan şeylermiş gibi davrandılar. Lahana için yerlerini bırakıp gittiler.

Adamlar kalkıp giderken başımı özür diler gibi yana eğdim. Lahana bana yan yan baktı ve mavi boyaları kalkmış, ahşap banka bir güzel yerleşti. Sonra da patilerini yalamaya başladı.

Daha oradan kalkmaya niyeti olmadığı belliydi, ben de yanına oturdum ve göz alabildiğince uzanan okyanusa boş gözlerle baktım. Bu huzurlu an sonsuza dek sürebilirmiş gibi görünüyordu. Genelde yaptığım üzere parkın saat kulesine baktım. Beklediğim üzere saat yoktu. Bu sakinliğin sebebi zamanın yok olması mıydı? Yoksa hep mi böyleydi? Bilemiyordum. Ama artık saatlerin yokluğuyla uzlaştığım için daha hafif ve özgür hissediyordum.

"İnsanlar tuhaf yaratıklar."

Lahana herhalde yalanmayı bitirmişti. Konuşarak bana doğru bakıyordu.

"Nedenmiş?"

"İnsanlar neden çiçeklere isim veriyor?"

"Çünkü çok fazla farklı tür var. İsimler olmazsa birbirlerinden ayırt edilemezler."

"Sırf çok fazla tür var diye her birine tek tek isim vermen gerekmez. Neden hepsine çiçek demiyorsunuz? Yeterli olmaz mı?"

Galiba haklıydı. İnsanlar çiçeklere niye isim veriyordu ki? Sadece çiçeklerle kalsak iyiydi. Her tür objeye isim veriyorduk. Renklerin ismi vardı, insanların da. İsimlere neden ihtiyacımız vardı ki?

Aynısı zaman için de geçerliydi. Güneş doğuyor ve batıyordu. İnsanlar kalkmış bu doğal olguya aylar, yıllar, saatler ve dakikalar sistemini dayatmıştı. Sonra da hepsine isim vermiştik. İşte zaman dediğimiz de bundan ibaretti.

Lahana zamansız bir dünyada yaşıyordu. Saatler, programlar, geç kalmak yoktu. Ayrıca insanları yaşına ya da hangi yılda okula başladığına göre kategorize etmek de yoktu. Tabii tatil de yoktu, çünkü başta tatil gerektirecek işler yoktu. Sadece bu doğal olgunun getirdiği değişimler ve fiziksel tepkiler vardı, mesela aç ya da uykulu olmak gibi.

* * *

Saatsiz bir dünyada zamanımı geniş geniş kullanıp böyle konularda düşünebilirdim. İnsanoğlu tarafından yaratılan sayısız kural vardı sanki ve bu kurallar yakından baktığında parça parça oluyordu. Fark ediyordum ki ölçü yöntemlerimizin –mesela sıcaklık ya da ışığın yansımasıyla renk oluşumu gibi– hepsi yapay ve insan yaratımıydı, tıpkı zaman gibi. Aslında insanlar sezdikleri varlıklara etiket yapıştırmıştı. İnsan dışı dünyanın perspektifinden bakınca, saatler, dakikalar ve saniyeler yoktu. Aynı şekilde kırmızı, sarı ve mavi diye renkler de yoktu. Sıcaklık da mevcut değildi. Peki, sarı ve kırmızı yoksa, Lahana papatyaların ya da güllerin güzel olduğunu düşünmüyor muydu?

"Lahana, annemin seninle bu yürüyüşlere çıkmasının çok tatlı bir hareket olduğunu biliyorsun, değil mi?"

"Nasıl yani?"

"Seninle bu kadar zaman geçirmesi önemli bir meseleydi. Annem seni çok severdi."

"Anne mi dediniz?"

"Benim annem. Galiba senin de annen sayılırdı."

"'Anne' diye ifade ettiğiniz bu kişi tam olarak kim?"

Dilim tutuldu.

Lahana annemi unutmuş olmalıydı.

Ama bu imkânsızdı. Belki de onu unutmak için kendini zorlamıştı.

Lahana'yı kurtardığı gün annemin suratını iyi hatırlıyordum. Biraz üzgün bir hali olsa da aslında mutluydu. Kucağında kıvrılmış yatan Lahana'yla televizyon izler, uyuyana kadar da onu okşardı. Sonra annem de Lahana'yla birlikte koltukta uyuyakalırdı. Nasıl da huzurlu görünürdü. Düşününce boğazım düğümlendi.

"Annemi hatırlamıyor musun?"

"Neden söz ediyorsunuz siz?"

Lahana'nın suratında nasıl bir saçmalıktan bahsettiğimi hiç anlamayan birinin bakışı vardı. Annemi sahiden unutmuştu demek ki. Aniden bunun ne kadar üzücü olduğunu anladım. Lahana'nın masumiyeti ise daha kötü hissetmeme neden oldu. Galiba içimde her zaman sahiplerini unutmayan hayvanların hikâyelerine inanmıştım. Mesela, yıllarca istasyonda sahibinin gelmesini bekleyen ve onun öldüğünü anlamayan Hachiko'nun öyküsü...

Yoksa bu da insanların kuruntusu muydu? Lahana çok geçmeden beni de mi unutacaktı? Lahana'nın dünyasından silindiğim bir gün gelecek miydi?

Pek düşünmeden yaşadığım bütün anlar aniden çok önemli gelmeye başladı. Lahana'yla daha kaç yürüyüşe çıkabilecektim? Elimde kalan zamanla en sevdiğim şarkıyı daha kaç defa dinleyebilecektim? Güzel bir kahvenin, iyi bir yemeğin tadına kaç defa bakacaktım? Kaç defa "günaydın" diyecek, hapşıracak ya da gülecektim?

Daha önce hayata hiç bu açıdan bakmamıştım. Annemi ziyaretlerimde de bu düşünceler hiç aklımdan geçmemişti. Eğer bir gün hepsinin biteceğini anlasam, onunla geçirdiğim zamanın kıymetini bilirdim. Daha anlayamadan annem gitmişti. Bütün bunlar aklıma gelmeden annem ölmüştü.

Bu otuz yıllık varoluşumda kayda değer bir iş yapmış mıydım? Sahiden birlikte olmak istediğim insanlarla vakit geçirmiş miydim? Önemli insanlara duymaları gerekenleri söylemiş miydim?

Annemi arayabileceğim halde aklımın hep cep telefonumun son arananlar listesine takılı kaldığı zamanlar olmuştu. O anda yaşananlarla uğraşmakla o kadar meşguldüm ki aslında önemli olanları hep ertelemiştim.

Kendimi sıradan, günlük küçük işlere o kadar kaptırmıştım ki daha önemli konulara harcayacağım zamanı tüketmiştim. Ama en korkuncu da değerli zamanımı harcadığımı hiç *fark etmemiştim.* Keşke öngörü sahibi olmak için bütün o koşuşturmacada bir saniyecik dursaydım. O zaman neyin en önemli ve (varsa) hangi aramaların öncelikli olduğunu apaçık görürdüm.

Dönüp Lahana'ya baktım.

Ben düşüncelere dalmışken Lahana bankta kıvrılmış uyuyordu. Dört beyaz bacağı gri tüylerinin altındaydı; mükemmel yuvarlak bir yastık gibi görünüyordu. Onu ok-

şadım, küçük kalbinin atışlarını hissettim. Bu küçük yaratıkta böylesine yaşam kuvveti akması inanılmazdı, hem de burada kaskatı yatmış huzurla uyurken.

Bir memelinin kalbinin ömrü boyunca iki milyar kez attığını duymuştum. Mesela, bir filin ömrü yaklaşık elli yıldı. Atların on iki, kedilerin on, ama farelerin yaklaşık iki yıldı.

Ortalama ömürleri ne olursa olsun, kalpleri yaklaşık iki milyar kez atıyordu. Bir insanın ortalama ömrü yetmiş yıldı. Acaba kalbim iki milyar defa atmış mıydı, merak ettim.

Hayatım boyunca sonsuz yarınlarla karşı karşıya olduğumu sanmıştım. Ama hayatımın resmen biteceğini keşfedince, gelecek benimle buluşmaya gelmiş gibi hissettim. Sonra bir baktım sabit geleceğe doğru ilerliyordum. En azından bana öyle geliyordu.

Ne ironik. Hayatımda ilk defa geleceğime ciddiyetle bakıyordum ama bunu ancak fazla ömrüm kalmadığı söylendikten sonra yapıyordum.

Başımın sağ tarafı ağrımaya başladı ve nefes almakta güçlük çektiğimi fark ettim.

Henüz ölmeye niyetim yoktu. Yaşamak istiyordum.

Demek ki yarın dünyadan bir varlık daha silecektim.

Yani, daha fazla yaşayayım diye geleceğimden bir kayıp verecektim.

* * *

Lahana uyumaya devam ediyordu.

Çocuklar parkı boşaltmıştı ve güneş gitgide batıya ilerliyordu. Lahana nihayet uyandı. Banktan düşmeden gerinebildiği kadar gerindi, kocaman esnedi, yavaş hareketlerle kendini toparladı. Sonra da bana uyuşuk uyuşuk baktı.

"Artık gidelim diyorum."

Hâlâ uyku mahmuruydu; son derece küçümseyen bir tonda, özel olarak birine hitap etmeyerek konuşmuştu. Banktan aşağı atladı ve her zamanki neşeli yürüyüşüne başladı.

Lahana istasyona çıkan sokağa doğru çarşıda ilerliyordu. Bir noodle restoranının önünde durup uzun uzun miyavladı. Restoran sahibi noodle ile birlikte servis edilen günlük çorba stokundan artan bir avuç kurutulmuş palamut gevreğiyle dışarı çıktı. Kazanımını mideye indiren Lahana çenesine kadar yalandı ve bıyık altından "mükemmel" diyerek yürümeye devam etti. Bu davranışlarına bakınca kim sahip kim evcil hayvan, söylemek zordu.

Belli ki Lahana çarşının yerel şöhreti olmuştu. Nereye gitse insanlar selam veriyordu. Sanki ben bu ulvi kedinin uşağıydım. Tabii Lahana'nın popülerliği sayesinde ben de indirimdeki sebze, balık filan ne varsa alabilirdim. Kim derdi ki kedi indirimi diye bir şey var!

"Bundan böyle hep seninle alışverişe çıkacağım!" dedim Lahana'ya, iki kolumla da alışveriş çantası taşırken.

"Evet, hepsi çok iyi oldu. Artık bana gerçekten beğeneceğim bir yemek pişirebilirsiniz."

"Hep öyle yapıyorum. Peki, seni beslediğim kedi maması Neko-Manma'ya ne diyorsun?"

Lahana birkaç adım ileride yürüyordu ama aniden donup kaldı.

"Sorun ne?"

Çok öfkeli görünüyordu.

"Şu sözde Neko-Manma konusunu madem açtınız... uzun zamandır bu konuda söylemek istediklerim var."

"Ne? Tamam hadi, söyle."

"Şu Neko-Manma dediğinizin içindeki o karışım ne?"

"Nasıl?"

"İçinde sofra kırıntıları ve siz insanların bir araya getirip üzerine de güzel bir etiket yapıştırdığınız tartışmalı bazı materyaller var."

Öfkeden patlayacak gibi görünüyordu ve boğuk bir inleme kopardı. Yakındaki telefon kulübesine gidip tırnaklarını çıkardı ve ahşapta törpülemeye başladı.

Onu beslediğim yiyeceklerden böyle nefret ettiğinden hiç haberim yoktu. Yine biz insanların uydurduğu bütün o âdetleri düşündüm. O sırada birlikte yaşadığımız küçük evimiz uzakta, yürüdüğümüz tepenin altında belirdi.

Eve gelince birlikte ızgara balık yedik (yemek dediğin

böyle olur), sakin ve huzurlu günümüze devam ettik.

"Ee, Lahana..."

"Nedir konu?"

"Annemi tamamen unuttun mu?"

"Tek hatıram yok."

"Çok üzücü."

"Nedenmiş?"

Lahana'ya neden üzücü olduğunu nasıl açıklayacağımı bilmiyordum. Ayrıca unuttuğu için onu suçlayamazdım da. Yine de ona annemle geçirdiği zaman hakkında söylemek istediklerim vardı. Yani, onlar gerçekti. Yaşandıklarını inkâr edemezdik.

Ayağa kalktım, dolaba gidip eski bir kutu çıkardım. Tozlu kutunun içinde koyu kırmızı bir fotoğraf albümü vardı. Albümü Lahana'ya göstermek istiyordum.

Sayfaları çevirip her fotoğrafı Lahana'ya açıkladım.

Ona annemle birlikte öne geriye sallanarak oturdukları eski sallanan sandalyenin fotoğrafını gösterdim. Bu sensin, Lahana. Hep burada otururdun. Bu da çok sevdiğin yün yumağı. Bununla saatler boyu oynardın. Bu da eskiden içine kıvrılıp uyuduğun eski teneke kova. Annemi orada yatarken izlediğini hatırlıyorum. İşte bu da çok sevdiğin eski yeşil havlu. Annemin favorisiydi ama sen sahip çıktın. Bir de annemin sana yılbaşında aldığı küçük oyuncak piyano var. Ne güzel fotoğraf. Bak burada piyanoyla

oynuyorsun. Biraz sert davrandın ama harika performanstı. Bak bir de şu yılbaşı ağacı var. Her yıl annem ağacı süslerken senin nasıl heyecanlandığını hatırlıyorum. Annemin taktığı her objeyi tek tek indirirdin, o yüzden annem hep çok zorlanırdı. Bak bir de bu var. Yılbaşı ağacına atlıyorsun. Yaramazlıklarına bak. Hiç az değildin, Lahana. Ama annem bütün fotoğraflarda mutlu görünüyor.

Bir albümü bitirip diğerine geçtik. Lahana'yla konuşmaya devam ettim. Ona Marul'u ve bizimle yaşamaya geldiği yağmurlu günü anlattım. Marul öldüğünde annemin içine kapandığını anlattım. Bırak evden çıkmayı, yerinden kıpırdamıyordu. Sonra Lahana'ya annemin *kendisini* bulduğu günü ve ondan sonra nasıl mutlu olduğunu söyledim. Sonra da annemin hastalandığını söyledim. Lahana sessizce oturup ağzımdan çıkan her kelimeyi dinledi.

Arada sırada Lahana'ya herhangi birini hatırlıyor mu diye sordum ama hepsini unutmuş gibiydi. Sonra aniden bir fotoğrafa bakarken gözleri ışıldadı.

Kıyıdaki güzel bir noktada, sabahın erken saatleriydi. Benim üzerimde sadece, yazlık kimono olan yukata vardı. Annem ve babam da fotoğraftaydı. Annemin tekerlekli sandalyesini ittiriyorduk, kucağında ise huysuz suratıyla Lahana yatıyordu. Babamla ikimiz biraz utanmış da olsak kahkaha atıyorduk. Gülen yüzlerimiz seyrek bir hadiseydi, o yüzden de gözüme takıldı.

"Bu kim?" Lahana ilgiyle sordu. Babamın fotoğraflarda ilk görünüşüydü.

"O babam" diye yanıtladım kısaca. Babam hakkında konuşmak istemiyordum.

"Bu fotoğraf nerede çekildi?"

"Galiba kaplıcaları ziyaret ettiğimizde çekilmişti."

Fotoğrafın üzerinde tarih yazılıydı. Annem ölmeden bir hafta öncesiydi.

"Annem hastaneye kaldırılmıştı ve artık kendi başına hareket edemiyordu. Bir gün aniden kaplıcaya gitmek istediğini söyledi."

"Neden peki?"

"Herhalde bize güzel bir hatıra bırakmak istedi. Nadiren seyahate çıkardı."

Lahana fotoğrafa ilgiyle bakıyordu.

"Bir şey mi hatırladın?"

"Evet... evet galiba. Sanırım bir şey hissetmeye başladım."

Lahana hafızasının bir parçasını geri kazanmış gibi görünüyordu. Biraz daha hatırlayabilir mi diye görmek için ona fotoğrafları göstermeye ve anlatmaya devam ettim.

Bu dört yıl öncesinden...

Annemin durumu artık umutsuzdu. Kusuyordu ve her gün acılar içindeydi. Uyuyamıyordu. Derken bir sabah

uyandı ve aniden beni odasına çağırdı. Kaplıcaya gitmek istediğini söyledi, okyanusu görebileceği bir yer olmalıydı.

Bu ani isteğe şaşırıp kaldım ve anneme tekrar tekrar bu yolculuğa çıkmaya emin olup olmadığını sordum. Ciddi olup olmadığını bilemiyordum. Ama annem sahiden gitmek istiyordu. O ana kadar özel bir isteği olmamıştı, o yüzden çok şaşkındım.

Annemi bir iki günlüğüne dışarıya çıkarmaya doktoru ikna ettim, ama annem planını asıl o zaman açıkladı.

"Bütün ailenin gelmesini istiyorum. Sen, baban ve Lahana."

Annem için asıl önemli olan buydu. Bütün ailenin bir arada olması.

Annemin durumuna rağmen bütün bu hastalık süreci boyunca babamla tek kelime konuşmamıştım. Hatta onunla göz teması bile kurmamış olabilirdim. İlişkimiz ya da ilişkimizin yokluğu yıllar içinde daha da keskinleşmişti. Bir kere asla konuşmayacağımızı kabul ettikten sonra öyle gitmiş ve çok uzun sürmüştü. O yüzden babamla birlikte kaplıcaya gitme, hatta bu konuyu ona açma fikrine bile ne kadar karşı çıktığımı hayal edebilirsin. Ama bu annemin son seyahati olacaktı, bunu biliyordum, o yüzden derin bir nefes aldım ve babamı gelmeye ikna etmeyi denemeye karar verdim.

"Ne aptalca bir fikir" diye yanıtladı babam, zaten her

konuya bu yanıtı verirdi. Ama iğrenme hissime ve onunla iletişim kurmayı denediğim için zihnimin bıkkınlığına rağmen ısrar ettim ve onu ikna etmeyi becerdim.

Sahiden annemin son seyahati oldu bu. Aynı zamanda benim de onunla kayda değer bir mesafeyi kat ettiğim ilk seyahatim olacaktı, o yüzden özellikle güzel bir program yaptım. Kıyıdaki kaplıcaya trenle üç saatte gidiliyordu. Sahil göz alabildiğince uzanıyordu ve yumuşak güneş ışıkları altındaydı. Kıyı şeridi manzarasını bütün güzelliğiyle gören, zarif bir otel bulmuştum. Annem buranın fotoğrafını bir dergide görmüştü ve hep gitmek istediği bir yerdi.

Otel mükemmeldi, yüz yıl önce inşa edilmiş, geleneksel bir çiftlik eviydi ve otel olarak restore edilmişti. Sadece iki odası vardı ve ikinci katından okyanusun baş döndürücü manzarası görünüyordu. Epey rustik bir dış mekân banyosu vardı, hemen önünde de sahil uzanıyordu. Orada oturup günbatımını izleyebilirdin. Annemin bu tercihten memnun olacağına emindim, ben de rezervasyon yaptırabilmek için elimden geleni yapmıştım.

Böylece belirlenen günde ailecek yola çıktık, doktorlar ve hemşireler hastanenin önünde bize el salladılar. Çok uzun bir zaman sonra bütün aile, üçümüz ve kedi birlikte bir yere gidiyorduk.

Trendeki kalabalık koltuklar arasında karşılıklı oturduk, babamla pek konuşmuyorduk. Annem karşımızday-

dı, sadece gülümseyip bizi izliyordu. Aynı umumi alanda birlikte üç saatten sağ çıktık, sınırlarımız aşılmak üzereyken de tren istasyona vardı ve kondüktör kaplıca durağını anons etti.

Annemin tekerlekli sandalyesini ben ittiriyordum ve otele ilerlediğimiz sırada umutlu hissediyordum.

Ama oraya vardığımızda olanlar oldu: Rezervasyonum onaylanmamıştı ve odayı başkası tutmuştu.

İnanamıyordum, onlara tekrar tekrar rezervasyonu telefonda yaptığımı söyledim. Bunun annem için önemini anlattım, onun son seyahati olacaktı. Ama bahanelerimi dinlemeyi reddettiler. Otel sahibi nazikçe özür diledi, ama geri adım atmadı. Kendimi kaybettim, yıkılmıştım, çünkü annemi mutlu edecek şeyi beceremediğimiştim.

"Kafana takma" dedi annem gülümseyerek. Ama kendimi affedemiyordum. O kadar canım sıkılmıştı ve hayal kırıklığına uğramıştım ki ağlayabilirdim. Ne yapacağımı bilemeyerek kaskatı bir sessizlik içinde öylece durdum.

O anda babam o kocaman ve sert eliyle omzuma dokundu.

"Anneni bu durumda dışarıda kamp yaptıramayız. Ben gidip bir yer bakayım."

Babam otelin kapısından koşar adım çıktı. Hayatımda bu kadar hızlı hareket ettiğini görmemiştim. Ben de peşinden koştum.

Babam yakınlardaki oteller arasında mekik dokuyor, müsait odaları var mı diye soruyordu. Büyürken babamı sadece dükkânında sessizce oturup saat tamir ederken görmüştüm. Böyle hızlı hareket edebilmesine inanamıyordum. Beni okul maçlarında izlemeye geldiğinde bile kaskatı, kaya gibi otururdu. Hayatımda ilk kez herhangi bir sebeple koştuğunu görüyordum.

"Baban aslında o eski günlerde epey hızlıydı."

Babama yetişmek için koştururken annemin sözlerini hatırladım. Babam sıkı ve kaslı bünyesine rağmen kaplıca otelleri bölgesinde şaşırtıcı bir zarafetle koşturuyordu.

Tam sezonuydu ve bütün oteller doluydu. Etrafta koşturup her yeri denedik ama hepsinden de geri çevrildik. Bazı otelleri birimiz denedi, diğerlerine beraber gittik, resepsiyondakilere yalvardık. Anneme kalacak düzgün bir yer bulmadan olmazdı. Bu seyahatin özel olmasını istiyorduk. Büyüdüğümden beri ilk kez –belki de son– babamla duygularımız aynıydı.

Sahil boyunca sıralanmış oteller arasında ileri geri koştururken nihayet bir boşluk bulduk. Karanlıktı, dışı da biraz dağınıktı. Diğer otellerden biraz daha eski ve bakımsız görünüyordu. İçeri girdiğimizde de ilk izlenimimiz kanıtlandı, resepsiyona yürürken yer döşemeleri gıcırdıyordu.

İçeri getirdiğimiz sırada, "Gayet güzel bir otel" dedi annem neşeyle. Ama böyle bir yerde kalmasına neden olduğum

için berbat hissediyordum. Ama babamın dediği gibi, artık çaresi yoktu ve annem bu durumunda dışarıda kamp yapamazdı. Başka alternatif olmadığına göre burada kalacaktık.

Otel harika olmayabilirdi ama işletmecisi sıcak ve dost canlısıydı. Yemekler gösterişli olmasa da aşçının işini severek yaptığı belliydi ve çok lezzetliydi. Annem defalarca burada bulunmaktan ve yemeklerden ne kadar memnun olduğunu söyledi. Onu gülümserken görmek biraz olsun iyi hissetmemi sağladı.

O gece hepimiz büyük bir tatami odasında uyuduk, şiltelerimiz sıra halinde dizilmişti. On yıldır ilk kez bu şekilde bir aradaydık.

Eski ahşap tavana bakarken ilkokuldayken yaşadığımız evi hatırladım. Fazla odası yoktu, bütün aile birlikte üst kattaki tek yatak odasında, şilteler yan yana uyurduk.

Şimdi, yirmi sene sonra yine aynısını yapıyorduk. Tuhaf bir histi. Ayrıca bunu birlikte son yapışımız olacaktı. Aklımda bütün bu düşünceler dolaşırken uyuyamadım. Annem ve babam da aynı şeyleri mi düşünüyor diye merak ettim. İçerisi sessizdi ve küçük, karanlık odada tek duyabildiğim, okyanusun ritmik sesleri arasına karışsa da kendini belli eden Lahana'nın nefesiydi.

Sonunda hava aydınlanmaya başladı. Sabah saat belki dört, belki beşti. Şiltemden kalkıp pencere kenarına otur-

dum. Perdeyi açıp dışarıya baktım. Bu eski otel sahile o kadar yakındı ki manzaranın büyük kısmının daha önce gördüğüm deniz olmasına çok şaşırmıştım. Oteli bulduğumuzda hava çoktan kararmıştı, o yüzden ne kadar yakın olduğumuzu fark etmemiştim.

Orada bir süre oturup okyanusu izledim, soluk sabah ışıklarına sarılı hali bir rüyadan fırlamış gibi görünüyordu. Derken annemle babamın kalktığını fark ettim. İkisinin de göz altlarında halkalar oluşmuştu. Onların da uyuyamadığını tahmin ettim.

Hâlâ gece yukatası üzerinde olan annem pencereden denizin panoramik manzarasına bakıp sahilde yürüyüşe çıkmayı teklif etti.

"Hadi fotoğraf çekelim. Sabah saatinde sahilde yürümeye bayılırım."

Lahana hâlâ uyuyordu, o yüzden annem onu alıp kucağına yatırdı. Sonra da yukatasını düzeltince dışarı çıkmaya hazırdı. Annem tekerlekli sandalyesine yerleşince sahile gittik. Erken sabah güneşi yeni doğmaya başlamıştı ve hava biraz serindi. Annem suya daha fazla yaklaşmak istedi ama ıslak kumda tekerlekleri ilerletmek pek kolay değildi. Bir süre sonra hiç hareket ettiremedim. Sonra güneş yükselmeye başladı, ışınları okyanus yüzeyine çarparak parıltı etkisi yaratıyordu. Üçümüz de bu sahnenin güzelliğinden büyülenip olduğumuz yerde donup kaldık.

"Acele et! Fotoğraf çek!"

Annemin bağırışıyla kendime geldim ve kamerayı çıkarıp hazırladım. Babamla sırayla fotoğraf çekiyorduk. Bu sırada otelci gelip toplu fotoğrafımızı çekmeyi önerdi. Arkasına okyanusu alan annemin iki yanında babamla ben vardık. Kafalarımız aynı seviyede olsun diye babamla çömeldik, nihayet uykusundan uyanan Lahana ise suratını buruşturdu ve annemin kucağında kocaman esnedi.

"Tamam, peynir!"

Otel sahibi deklanşöre bastı.

"Teşekkürler!" diye bağırdık bir ağızdan.

Sonra otelci, "Bir tane daha!" dedi ve yine sıralandık, bu kez babamla ayaktaydık.

"Tamam, gülümseyin... Peynirli börek!"

Otelcinin bizi güldürmek için samimi çabası ve aşırıya kaçmayan dost canlılığı hepimizi kahkahalara boğdu ve tam da o anda deklanşöre basıldı.

"Bir şeyler hatırladın mı?"

Hikâyemi bitirince Lahana'yı tekrar dürttüm.

"Özürlerimi kabul edin, sevgili dostum. Denedim ama hatırlayamıyorum."

"Bu çok üzücü, Lahana."

"Çok ama çok özür dilerim. Elimde değil. Ne kadar denesem de hiçbirini hatırlamıyorum. Belki bir şey dışında..."

"Bir şey mi?"

"Mutluydum. Bir tek bunu hatırlıyorum."

"Mutlu muydun?"

"Evet. Bu fotoğraflara bakınca bunu hatırlıyorum. Basitçe mutluydum."

Lahana'nın seyahate dair bütün detayları, oteli, hatta annemi bile unutup da mutlu olduğunu hatırlamasını tuhaf buldum. Fakat Lahana'nın sözleri beni düşündürdü ve o anda anladım... Annem seyahati sadece kendisi için istememişti. Babamla aramızı yapmak istemişti.

Bunun daha önce neden aklıma gelmediğini merak ettim. Beni doğurduğu andan itibaren annem bütün vaktini bana ve babama vermişti. Kısacık zamanı kaldığında bile bizi düşünmeyi sürdüreceğini hayal bile etmemiştim. Buna mecbur değildi ama hayatının en son dakikasına kadar bile kendini bize adamıştı.

Beni nasıl da kandırmıştı, anlamam ta bugüne kadar sürmüştü. Fotoğraflara bakınca babamın kendini gülümsemeye zorlarken suratında beliren utancı fark ettim. Ben de babamınkine birebir benzer suratımla tuhaf bir gülücük için zorlamıştım kendimi. Annem ise aramızda oturuyordu ve daha mutlu olamazmış gibi sırıtıyordu.

Annemin suratına bakarken onu ve benim için yaptıklarını düşününce kalbim ağırlaştı. Aniden oracıkta, hem

de Lahana'nın önünde gözyaşlarım akmaya başladı. Sesim boğazımda düğümlendi ve sessizce fotoğrafa baktım.

Lahana'nın suratında endişeli bir bakış vardı, yanıma daha da yanaştı. Kucağıma zıpladı, kıvrılıp yattı. Lahana'nın sıcaklığı vücuduma yayılınca kalbim biraz olsun yatışmaya başladı.

Kediler sahiden de önemliydi. Seni zamanın yarısında göz ardı ederlerdi ama ilgiye ne zaman ihtiyacın olduğunu da bilirlerdi sanki.

Kedilerde nasıl ki zaman algısı yoksa, yalnızlık diye bir kavram da olmamalıydı. Sadece yalnız geçirdiğin zaman ve başkalarıyla geçirdiğin zaman vardı. Herhalde yalnızlık da yine sadece insanların hissettiği duygulardan biriydi. Ama annemin eski fotoğraflardaki gülümseyen suratına bakınca belki yalnız hissedebildiğimiz için başka duygulara da sahip olabildiğimizi düşündüm.

Sıcak ve tüylü vücudunu okşarken Lahana'ya bazı sorular sormaya karar verdim.

"Lahana, sen mesela sevginin ne olduğunu biliyor musun?"

"Neymiş o, beyefendi?"

"Herhalde bir kedi bunu anlamaz. İnsanlara ait bir kavram. Mesela, birinden çok hoşlandığında ve senin için önemli olduğunda, sürekli o kişinin yanında olmak istersin."

"Bu iyi bir şey mi?"

"Tabii. Ama galiba bazen can yakıcı da olabilir, o zaman diğer kişiyi yük gibi görürsün. Ama esasında güzeldir."

Evet, öyleydi. Sevgiyi hissediyorduk. Annemin o fotoğrafta suratındaki ifade buydu. Ona sevgiden başka ne diyebilirdik ki? Bu sevgi, insanlara has bu duygu bazen yük olsa, bazen yolunu şaşırtsa bile, biz insanları ayağa kaldırıyordu. Bu anlamda zaman gibiydi. Sadece insanlar için var olan şeylerden biriydi; mesela zaman, renkler, sıcaklık, yalnızlık gibi şimdi de sevgi vardı. Bütün bunları sadece insan deneyimliyordu. Bir anlamda bu kavramlar bize hüküm sürüyor ya da kontrolümüzü ellerinde tutuyorlardı ama aynı zamanda hayatı tadını çıkararak yaşamamıza olanak sağlıyorlardı. Bizi insan yapan da asıl onlardı.

Bu düşünceler aklımdan geçerken aniden saate benzer bir ses duydum. Ama o tarafa baktığımda, az önceki gibi yatağımın başında saat yoktu.

Gözümle görmesem bile kafamın içindeki sonsuz tik tak seslerinin aslında dünya üzerine kalbi birbiriyle atan bütün insanların sesi olabileceği hissine kapıldım.

Gözümün önünden hızla görüntüler akmaya başladı. Zihin gözümle bir kronometre ibresinin kadran üzerinde döndüğünü görüyordum.

Sonra atletler yüz metre koşusu için çıkış yapıyordu.

İbre, kadran üzerinde dönüp duruyordu. Biri düğmeye basıyordu.

Ama düğme çalar saatin üzerindeydi.

Düğmeye basan çocuklar yatak örtüleri altına gömülüyordu.

Rüyalarında duvarda asılı kocaman bir saatin kollarının kadran üzerinde dönüp durduğunu görüyorlardı.

Genç âşıklar saat kulesinin altında flörtlerini bekliyordu.

Ben hızlıca âşıkların yanından geçip saate bakarak tramvay durağına ilerliyordum.

Her zamanki gibi tramvay biraz gecikmişti.

Küçük bir saat tamir dükkânının önüne varıyordum.

Sıkış tepiş bu dükkânda sayısız saat yatıyordu.

Tik taklarını duyabiliyordum. Sesleri bu küçük alanı dolduruyordu. Dilimlenmekteki zamanın sesi.

Bir süre sessizce duruyordum, kafamı eğip kulağımı bu seslere veriyordum.

Küçüklüğümden beri sürekli duyduğum bir sesti.

Hayatıma hükmeden ama bana özgürlüğümü de veren sesti.

Yavaş yavaş kalp atışlarım sakinleşiyordu.

Çok geçmeden sesler uzaklarda azalıyor ve sonunda tamamen yok oluyordu.

"Ee Lahana, yastığa baş koyma vakti geldi."

Fotoğraf albümlerini kaldırıp Lahana'ya seslendim.

Lahana miyavladı.

"Lahana, ne oldu? Yine kedi gibi davranmaya başladın."

Artık alıştığım modası geçmiş konuşma tarzıyla alaycı bir cevap gelmedi.

Lahana basitçe miyavladı. İçimde kötü bir his oluştu.

"Neden, beyefendi, böyle canınız sıkkın?"

Aniden arkamdan bir ses gelmişti. Şaşkınlıkla döndüğümde Aloha'yı gördüm. Bu kez üzerinde tekinsiz bir manzara resmi olan siyah Hawaii gömleği giymişti, resimde gece okyanusu vardı. Karşımda kocaman sırıtarak duruyordu.

"Bu son olabilir mi, beyefendi?"

"Hiç komik değil!"

"Tamam, tamam, affedersin. Herhalde yaptığım büyü beklediğim kadar uzun sürmedi. Demek normal bir kedi olmuş. Hayal kırıklığına mı uğradınız... beyefendi?"

"Ehh, biraz sus da motorun soğusun!"

"Tamam, anlıyorum. Gerçi zamanlama daha mükemmel olamazdı."

Aloha bunu söylediği sırada gülümsüyordu. Suratında yine o şeytani gülümseme vardı. Bu yüz ifadesini daha önce gördüğümü biliyordum. Kötü niyetli birinin ifadesiydi, işte sadece insanlara has bir özellik daha...

"Evet, sana dünyadan yok ettireceğim yeni varlığa karar verdin."

Aloha hâlâ aynı aptal gülümsemesiyle karşımda duruyordu.

Korkunç bir olay gerçekleşeceği hissine kapıldım ve nefes almakta güçlük çekmeye başladım.

Hayal gücü. İşte insanların sahip olduğu yeni bir kavram daha.

Kafamın içinde merhametsiz görüntüler dolaşıyordu.

"Lütfen dur!"

Düşünmeye vakit bulamadan bağırdım. Hayır, ben değil de tıpkı bana benzeyen Şeytan bağırmıştı.

"Tıpkı böyle bağırmak istiyorsun, değil mi?"

Aloha kahkaha attı.

"Lütfen... sadece dur" diye yalvardım dizlerimin üzerine çökerek.

Sonra Şeytan planını gözler önüne serdi.

Bu defa, hadi kedileri dünyadan yok edelim.

CUMA: EĞER KEDİLER DÜNYADAN YOK OLSAYDI

Küçük bedeni titredi ve acıyla miyavladı. Onu kurtarmamı istiyordu ama izlemekten başka elimden bir şey gelmiyordu. Marul birkaç defa ayağa kalkmaya çalıştı ama hemen yere çöktü.

"Galiba buraya kadar" diye fısıldadım.

"Sanırım..."

Annemin sessiz cevabında hüzünlü bir kabulleniş vardı.

Marul'un uykuya dalacakmış gibi yatmasının üzerinden beş gün geçmişti. Artık yemek yemiyordu. En sevdiği yemeği –taze tonbalığı– ikram edince bile tepki vermiyordu. Su da içmiyordu. Alışılmadık uzunlukta uyuyordu ve günbegün ayağa kalkamadığına şahit oluyorduk.

Yine de Marul defalarca ayağa kalkmayı denedi. Ona göz damlalığıyla su vermek zorunda kaldım, çünkü kendisi içemiyordu. Kuvveti bir nebze yerine geldiği an ayağa kalkmaya çalışıyor, biraz sallanıyor ve yine yatıyordu. Kuvveti olma-

masına rağmen kendi başına ayağa kalkmak için var gücüyle uğraşıyordu. Bir defasında ayağa kalktı, istikrarsız adımlarla anneme doğru yürüdü ve onun önünde yere yıkıldı.

"Marul!" diye bağırıp onu kucaklamak için koşturdum. Vücudu sıcaktı ama o kadar zayıflamıştı ki yok gibiydi. Kalan azıcık kuvvetiyle küçük bedeni hafif hafif titriyordu. Marul yaşam ile ölüm arasında gidip geliyordu. Korktuğu belliydi, başına gelenleri anlayamıyordu. Öldüğünden haberi yoktu. Bir süre sonra kolum ağrıyınca Marul'u annemin kucağına bıraktım.

Rahata erişen Marul mırlamaya başladı. Elinden geldiği kadarıyla bir miyav diyebildi, sanki yatmak istediği yerin burası olduğunu ilan ediyordu. Annem Marul'un kucağında yatmasından mutluydu ve kediyi nazikçe okşadı. Bir süre sonra Marul gözlerini kapattı ve titreme durdu. Bir an canlanmış gibi görünüp kafasını kaldırdı, ikimize kocaman gözlerle baktı. Sonunda da derin bir nefes aldı, başını tekrar annemin kucağına koydu ve kaskatı kesildi, bir daha hareket etmedi.

"Marul!"

Adını bağırdım, kendimi uyuduğuna ikna etmek istiyordum. Sanki ismini yeterince kez, doğru vurgu ve ritimle tekrarlarsam onu ölümden uyandırabilirdim.

"Sessiz ol" dedi annem. "Tek kelime etme. Artık acının olmadığı bir yere gitti."

Annem bu sözleri söylerken Marul'u nazikçe okşamaya devam ediyordu.

"Artık geçti, hepsi geçti... Artık acı yok."

Annem kedinin kaskatı bedenini tutarken sandalyesinde ileri geri sallandı ve gözyaşları dökülmeye başladı.

O an kafama dank etti. Marul ölmüştü. Gerçekten ölmüştü. Bunu kabul etmek zorundaydım. Tıpkı küçükken topladığım gergedanböcekleri ve kerevitler gibi ölüydü. Bir süre sonra onlar da hareket etmezdi ve orada biterdi. Sersemlemiş halde Marul'u okşadım. Hâlâ yumuşak, sıcak ve kaskatıydı.

Marul'un ne zamandan beri taktığı kırmızı tasmaya baktım. Hep çıkarmaya çalışır, eskiyip yırtılana kadar kenarlarını çiğnerdi. Birkaç dakika öncesine kadar tasma da Marul gibi canlı görünüyordu. Şimdi ise soğuk, cansız bir nesneden ibaretti. Tasmasına dokununca öylesine elle tutulur bir ölüm hissi yaşadım ki sanki bu istenmeyen gerçekliği uzaklaştırmak için gözyaşlarına boğuldum.

Uyandığımda gözlerimin yaşlarla dolu olduğunu fark ettim. Hava daha karanlıktı. Belki gece üç civarıydı. Arkama dönüp normalde Lahana'nın uyuduğu yere baktım ama yoktu. Panikleyip yataktan fırladım ve odanın her köşesine baktım. Lahana yatağın ayakucunda kıvrılmış yatıyordu. Tabii sayesinde rahat uyuyamamıştım ama

Lahana'yı orada bulunca çok rahatladım. Önceki gece Aloha'nın kedileri yeryüzünden silme önerisi hâlâ zihnimde canlıydı.

Peki nasıl olacaktı? Kedisiz hayatım? O anda hayatımın Lahana'sız nasıl olacağını hayal bile edemiyordum. Annem öleli dört yıl geçmişti. Lahana hep yanımdaydı. Onu nasıl silecektim? Ne yapmam gerekiyordu?

Eğer kediler dünyadan yok olsaydı, dünya nasıl değişirdi? Kedisiz bir dünyada ne kazanılır ve ne kaybedilirdi?

Uzun zaman önce annemin söylediklerini hatırlıyordum:

"Kediler ve insanlar on bin yıldan fazladır dostlar. Bir kediyle uzun süre yaşayınca ona sahip olduğunu düşünebilirsin ama olayın öyle olmadığını fark edersin. Kediler basitçe arkadaşlıklarının zevkini yaşamamıza müsaade ediyorlar."

Lahana kıvrılmış uyuyordu. Yanına uzanıp suratına baktım. Ne kadar huzurluydu. En vahşi rüyalarında bile ortadan yok olduğu bir dünya hayal edemezdi. Hemen şu an uyanıp bir beyefendi gibi konuşarak beslenme talebini iletmesine şaşırmazdım. Ancak uyuyan suratına bakarken, sadık bir arkadaş gibi, "Sizin için seve seve yok olurum, beyefendi" dediğini de hayal edebiliyordum.

Öte yandan, sadece insanlarda ölüm kavramının oldu-

ğu söylenirdi. Kediler ölümden habersizdi. Ölüm onlarda insanlar gibi korku ya da endişe yaratmıyordu. Ahlaki endişelerimize rağmen, kedinin bizden çok önce öleceğini ve sahibine tarifsiz bir keder yaşatacağını bile bile insanlar kedileri evcil hayvanları olarak alıyorlardı.

Tabii insanlar kendi ölümlerinin yasını tutamıyorlardı. Ölüm her zaman diğerlerinin başına geliyordu. Aslında bir kedinin ölümünün insan ölümünden çok da farklı olmadığı yargısına varabilirdik.

Bu biçimde düşününce biz insanların kedileri neden evcil hayvanımız olarak aldığımızı sonunda anladım. Kendimizi tanımamızın sınırları vardı. Başkalarının bizi nasıl gördüğünü bilemezdik, tabii kendi geleceğimizi ve ölümümüzün nasıl olacağını da bilemezdik. Bu yüzden kedilere ihtiyacımız vardı. Tıpkı annemin dediği gibi. Kedilerin bize ihtiyacı yoktu. Kedilere ihtiyaç duyan insanlardı.

Bu düşünceler zihnimde dönüp dolaşırken aniden kafamın sağ tarafında keskin bir acı duydum.

Güçsüz hissederek yatakta iki büklüm yattım, titriyordum, tıpkı ölürken Marul'un hali gibiydim. Şu bana ait bedende, ölüme aday gösterilen bu vücut içinde çok küçük ve çaresiz hissettim. Göğsüme bastıran büyük bir ağırlık vardı sanki.

Başımdaki ağrı kötüleşiyordu. Mutfağa gidip iki tane

ağrı kesici aldım, suyla mideye indirdim ve tekrar yatağa döndüm. Derin bir uykuya daldım.

"Peki ne yapacaksın?"

Aloha'nın dün geceki sözlerini hatırladım.

"Ya hayatın ya kediler."

Bunları söylerken kahkaha atıyordu.

"O kadar da zor bir seçim olmamalı, değil mi? Sonuçta sen yoksan kedilere kim bakacak? Pek de kaybedecek bir şeyin kalmadı."

"Bana biraz zaman versen olmaz mı?"

"Bu kadar düşünecek ne var? Cevap apaçık ortada."

"Bir dakika durur musun?"

"Tamam, anlıyorum. O zaman yarın kararını bildirirsin... hayatın sönmeden."

Sözlerini bitiren Aloha yok oldu.

Uyandığımda güneş dışarıda parlıyordu.

Sabah olmuştu. Kalkmadan yatakta oyalandım ve gözlerim odanın her yerinde Lahana'yı aradı. Yoktu. Gitmişti.

Nerede olabilirdi? Yarı uyur haldeyken kedileri yok etmeye mi karar vermiştim?

Odayı aradım, önce hep üzerinde uyuduğu eski, turuncu battaniyeye, sonra kitaplığın üstüne, yatağın altına, banyoya, duşa baktım ama hiçbir yerde yoktu. Lahana

saklı yerlere girmeyi severdi. Sık sık çamaşır makinesine saklanırdı ama orada da yoktu.

Sonunda pencere pervazına baktım. Lahana oradan bakınmayı severdi, bir yandan kuyruğunu sallar, arada kıpırdanırdı. Kıvrılmış uyurken sırtının kavisini ve mırlama uğultusunun nefesine karışmasını düşündüm. Kucağımdayken bedeni nasıl da sıcak olurdu.

Nihayet dışarıdan silik bir miyavlama sesi duyduğumu sandım.

"Lahana..."

Panikle ayağıma sandaletlerimi geçirip dışarıya koştum. Sokağın karşısındaki otoparkta sürekli park halinde duran beyaz minivanın altında olabileceğini düşündüm ama yoktu.

Geçen gün yürüyüşümüzde izlediğimiz rota boyunca koştum. Belki parka gitmişti... Dün oturduğumuz yere varana dek yokuş boyunca koştum. Mavi boyaları soyulan bankta uyuyabileceğini düşündün. Ama orada da Lahana'dan iz yoktu. Noodle restoranının önünde kurutulmuş palamut gevreği de dilenmiyordu. Diğer dükkânlar boyunca yürüdüm ama yoktu.

"Lahana!"

Etrafta kör kör dolaştım, susuzluktan bitkin düşene kadar koşturup durdum. Boğazım ve ciğerlerim öyle yanıyordu ki alev alacak gibilerdi. Bacak kaslarım sanki yırtılmış gibi acıyordu. Kendimi sersemlemiş hissediyordum

ve başım dönüyor, uzun yıllar önce hissettiğim benzer bir fiziksel bitkinlik ve duygusal acıyı hatırlatıyordu. Bu anıyı bir daha asla düşünmek istemiyordum ama aynı duygu karışımını deneyimlemek o hatırayı tetiklemiş olmalıydı.

Dört yıl önceydi. O günü dün gibi hatırladım, hastaneye var gücümle koşmuştum. Annem bir nöbet daha geçirmişti. Zaten çok uzun zamandır hastanedeydi, nadir aralıklarla uyuyor ama arada sırada nöbetler yüzünden uyanıyordu. Hastane her nöbeti bana haber veriyordu, ben de koşarak yanına gidiyordum.

O gün de yanına gittiğimde annem yatağında oturuyordu ve acılar içindeydi. Titriyordu, sürekli üşüdüğünü tekrarlıyordu. Onu böyle görünce korkup seslendim. Annemi ilk kez böyle görüyordum. Ben büyürken annem hep şen şakrak ve sıcacıktı. Her zaman yanımda olmuştu. Annem yanımdayken ben de hep güvende ve emin hissetmiştim. Şimdi ise beni terk edecekti. Korkumdan ve üzüntümden bayılacak gibi hissettim. Annem anlaması neredeyse imkânsız sözler mırıldanıyordu. "Özür... özür dilerim, seni yalnız bıraktığım için özür dilerim." Boğazım düğümlendi, gözyaşlarım yanaklarımdan aşağı süzülmeye başladı. Annemin sırtını okşarken ben de titremeye başladım.

* * *

Annem bir saat daha böyle acılar çekti, sonra ağrı kesici iğne yaptılar ve bu sayede derin bir uykuya daldı. Artık huzurla uyuyordu. Hatta az önce o acıları çeken o değilmiş gibi huzurlu görünüyordu. Ben de rahatladım, yatağın yanındaki sandalyeye oturdum, kolumu kıpırdatacak halim kalmamıştı.

Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordum ama uyandığımda annem yatağında oturmuş, küçük portatif ışığını kullanarak kitap okuyordu. Aniden normal haline dönmüştü.

"İyi misin, anne?"

"Aa, uyanmışsın. Evet, şimdi iyiyim."

"Güzel."

"...Bana ne olacağını merak ediyorum."

Annem bileklerini inceledi, çok zayıflamıştı.

"Aynı Marul gibi oldum."

"Anne, öyle laflar etme!"

"Haklısın, özür dilerim."

Hastane odasının penceresi batıya bakıyordu, günbatımı pembe pembe parlıyordu. Normalden çok daha ışıltılı ve güzeldi. Annemin yatağının yanında bir fotoğraf duruyordu. Kaplıcalara seyahatimizde çekilen fotoğraflardan biriydi. Annem, babam ve ben arkamıza okyanusu almış, kameraya gülümsüyorduk.

"Kaplıca seyahatimiz muhteşemdi."

"Evet, sahiden öyleydi."

"İstediğimiz otele giremeyince neler olacağını merak etmiştim."

"Evet, ben acayip panikledim."

"Şimdi bakınca komik geliyor."

"Evet, öyle."

"Sashimi çok lezzetliydi."

"Tekrar gitmeliyiz."

"Evet, gitmeliyiz. Ama böyle bir ihtimal olduğunu sanmıyorum."

Annem gayet gerçekçi konuşuyor, bir daha bunun bir daha olamayacağını tekrar ediyordu. Söylediklerine yanıt verecek cesareti bulamadım.

"Galiba babam gelmedi, değil mi?"

Artık odadaki bariz sessizliği kaldıramamıştım.

"Hayır, sanırım gelmedi..."

"Gelmesi gerektiğini söyledim ama üzerinde çalıştığı saatin tamirini bitirdikten sonra geleceğim dedi, o kadar."

"Öyle mi..."

Annemin hiç çıkarmadığı bir kol saati vardı. Babam işte o saati tamir ediyordu. Annemin hayatında kullandığı tek saatti. Aslında hayatını saat tamirinden kazanan bir adamla evli olduğu düşünülünce, biraz tuhaf bir durumdu.

"O saat neden bu kadar önemli?"

"O babanın bana verdiği ilk hediye."

"O yüzden demek."

"Saati koleksiyonundaki antika parçalardan kendisi yapmıştı."

"Demek senin için bir kere olsun iyi bir şey yapmış."

"Yaptı. Aslında çok iyi bir adamdır. Sadece kendini ifade etmekte zorlanıyor."

Annem, babamdan bahsederken çocuklaştı, gençliğindeki gibi kahkaha attı.

"Baban geçen hafta ziyaretime geldi, ben de saatimin çalışmadığını söyledim. Giderken tek laf etmeden saati yanına aldı. Herhalde tamir etmeyi planladı."

"Ama niye saati şimdi tamir ediyor, başka zaman olmaz mıydı?"

"Merak etme sen. *Sen* burada olduğun için mutluyum, ayrıca insanlar farklıdır. Birine sevdiğini göstermenin farklı yolları vardır."

"Bilemiyorum..."

"Bu işler böyledir."

Annemle son konuşmamızdı. Kısa süre sonra annem kötüleşti ve bir saat sonra öldü.

Dükkânı defalarca aradım ama babam gelmedi. Geldiğinde ise annem öleli yarım saat oluyordu. Elinde annemin kol saati vardı. Saati çalıştırmayı başaramamıştı. Annemin cansız bedeni önümüzde hareketsiz yatarken babama lanet ettim. Neden şimdi? Neden böyle bir za-

manda? Annem açıklamaya çalışmıştı ama yine de babamı anlayamıyordum.

Annemi morga götürdüler, hastane odası boş ve sessizdi. Daha önce annemin yattığı yerde şimdi temiz, beyaz çarşaf vardı. Bunlar kaldırabileceğimden çok fazlaydı. Kol saati, yatağının yanındaki komodinde duruyordu. O saati hiç çıkarmazdı. Sanki bedeninden bir parçaydı. Şimdi ise bedeninde hiç hayat kalmamıştı. Kol saati de işe yaramaz bir çöpten öte değildi artık. Aniden Marul'un kırmızı tasmasını hatırladım ve bu düşünce beni daha beter etti. Saati alıp kalbime bastırdım ve bir baktım oracıkta hıçkırıklarla ağlıyordum.

Babamla o günden sonra asla konuşmadım.

Şimdi bile babamla aramızın nasıl böyle kötüye gittiğini bilemiyordum. Eskiden mutlu bir aileydik. Birbirimize yakındık. Birlikte dışarı çıkar, tatillere giderdik. Ama zamanla, düşününce bulamadığım sebeplerle, babamla ilişkimizin üzerine kurulu olduğu temeller öylece çürüdü.

Ama biz bir aileydik. İnsan ailesinin hep var olacağını, iyi kötü geçineceğini zannediyordu. Buna hep inanmıştım. Bu bariz varsayımı hiç sorgulamamıştım. İşte ironi de buradaydı, babam da ben de bu dile getirilmeyen gerçekliğe inandığımız için birbirimizle konuşma, hal hatır

sorma, ne düşündüğünü merak etme zahmetine girmedik. İkimiz de bireysel olarak hissettiklerimizin gerçek olduğuna inanmayı sürdürdük.

Ama hayat öyle değildi işte. Ailenin hep var olacağını düşünmek yerine kendi yaptığın bir eylem olarak düşünmeliydin. Aile bir fiildi, "aile kurardın". Babam ve ben hasbelkader kanla bağlı iki farklı bireydik. Tabii aramızda gitgide büyüyen mesafeyi kabul edip onunla yaşadıkça, sahip olduğumuz son bağ da kopmuştu.

Annem hastalandığında bile babamla hiç konuşmadık. İkimiz de kendi ihtiyaçlarımız ve deneyimlerimize öncelik verdik. Annemi ve onun ihtiyaçlarını düşünmedik. Annem daha kötü hissettikçe bile ev işlerini yapmaya devam etti ve benim bir parçam durumu anladığı halde onu doktora götürmedim. Tek yaptığım, bu haldeyken bile annemden ev işlerini yapmasını beklediği için babamı suçlamaktı. Herhalde babam da annemi doktora götürmediğim için *beni* suçluyordu. Son geldiğinde tek umursadığım annemin yanında olmaktı, babam ise saatini tamir etmeyi önemsemişti. Annemin ölümü bile bizi bir araya getirememişti.

Nereye gittiğimi bilmeden koşup durdum ama Lahana'yı hiçbir yerde bulamadım. Kediler sahiden de dünyadan yok mu olmuştu? Lahana'yı dünyadan silmiş

miydim? Onu bir daha görecek miydim? Bir daha hiç o yumuşak tüylere dokunabilecek miydim, sıcaklığını bedenimde hissedebilecek miydim? Salladığı kuyruğuna ya da etli patilerine dokunma şansım olacak mıydı? Peki minik kalbinin atışını hissedebilecek miydim?

Artık hem annem hem Marul yok olmuştu ve belki Lahana da gitmişti. Yalnız kalmak istemiyordum. Yaslı, öfkeli, endişeli ve acılar içindeydim. Gözlerim yaşlarla dolmaya başladı. Koşmaya devam ettim, bacaklarımı hareket etmeye zorladım. Artık nefesim kesiliyordu, ağzım açık ve kuruydu. Soğuk, taş kaldırıma çöktüm. Yerde garip garip sürünerek ilerlemeye devam ettim.

O anda kaldırım taşlarını tanıdım. Kafamı kaldırınca, eski kız arkadaşımla geçen gün buluştuğum meydana kadar geldiğimi fark ettim. Tramvayın otuz dakikada geldiği mesafeyi koşmuştum. Çok geç kalmıştım. Soğuk kaldırım taşlarının avcumdaki hissi, gerçekliği tüm ağırlığıyla üzerime boca etti. Kedileri yok etmiştim. Lahana'yı dünyadan silmiştim.

Ama o anda bir miyavlama sesi duydum. Belli bir mesafeden geldiğini fark eder gibi oldum. Mekanik hareketlerle ayağa kalktım. Derken tekrar duydum. Sese doğru koştum. Hayal mi görüyordum? Yoksa gerçek miydi? Başım dönüyordu, düzgün düşünemiyordum. Ayaklarım kurşun gibi ağırdı ama yine de kendimi koşmaya zorladım. Miyavlama sesini

takip edince bir baktım ki eski, kırmızı tuğla binanın önündeydim. Burası sinema salonuydu.

Yine aynı miyavlama sesi geldi. Lahana, sinema salonunun gişesindeydi. Her zamanki pozisyonunda uzanmıştı, kuyruğu bankodan aşağı sallanıyordu. Zarif hareketlerle yere atlayıp bir kez daha miyavlayarak bana doğru yürüdü. Lahana'yı kucağıma alıp sımsıkı sarıldım. Yumuşak tüylerini hissedip mırıltısını duyunca, hayatın anlamının bu olduğu hissine kapıldım.

"Tekrar buluşmanıza sevindim."

Karşımızda duruyordu. Elbette. Eski kız arkadaşım. Sonuçta burada yaşıyordu.

"Lahana'yı burada yalnız başına görünce çok şaşırdım."

"Teşekkür ederim. Çok rahatladım."

"Bak yine ağlıyorsun. Hiç değişmedin, değil mi?"

Suratımdan gözyaşlarının süzüldüğünü işte o zaman fark ettim. Çok utandım ama konuşamayacak kadar mutluydum. Lahana kaybolmamıştı. Yine kollarımdaydı. Gözyaşlarımı sildim ve ayağa kalktım.

"Herhalde bu annenin işi olmalı."

"Anlamadım, ne?"

Bir mektup uzattı. Bana hitaben yazılmıştı. Üzerinde posta pulu vardı ama mühür vurulmamıştı, demek ki hiç gönderilmemişti. Mektubu biri yazmış ama postalamamıştı.

"Annenden geliyor. Senin için saklamamı istemişti."

"Annemden mi?"

"Doğrudur. Annen hastanedeyken bir kere ziyaretine gitmiştim, o da bu mektubu saklamamı istemişti."

O ana kadar eski kız arkadaşımın annemi hastanede ziyaret ettiğini hiç bilmiyordum. Buna inanmakta da zorlandım ama mektubu yine de elinden aldım.

"Annen hastanedeyken sana bir mektup yazmış ama gönderememiş. Okuduktan sonra seni bir daha göremezse diye korkmuş. O yüzden de çok zor bir dönemden geçtiğin bir zamanda sana vermemi istedi."

"Anladım..."

"Başta reddettim çünkü seninle yıllar önce ayrılmıştık ve bir daha görüşeceğimizi sanmıyordum. Ama mektup sana ulaşmasa da sorun olmayacağını söyledi. Sadece mektubu birinin almasını istiyordu. Ben de bugün Lahana'nın buraya geldiğini ve senin de gözyaşları içindeki halini görünce mektubu verme vaktinin geldiğini düşündüm."

"Şimdi mi?"

"Zor bir dönemden geçtiğinde vermemi söylemişti."

"Doğru..."

"Annen harika bir insandı. Bazı mevzuları bilirdi işte. Sanki sihirli güçleri filan vardı."

Eski kız arkadaşım kendi sözlerine güldü.

Sinema salonunun lobisindeki koltuğa oturup Laha-

na'yı kucağıma aldım. Sonra da mektubu dikkatle açtım. İlk sayfada büyük harflerle (annemin el yazısı çok güzeldi) şöyle yazıyordu: "Ölmeden önce yapmak istediğim on şey." Mektubun başlığı beklentimi tepetaklak etmişti. Demek hem anne hem evlat, birbirinden habersiz aynı kelimeleri yazmıştı. İstemsiz bir kahkaha atıp ikinci sayfaya geçtim.

Pek ömrüm kalmadı, dedim ben de ölmeden önce yapmak istediğim on şeyi not alayım. Seyahat etmek ve leziz, gurme yemeklerin keyfini çıkarmak isterdim, kendimi şöyle sahiden tarz kıyafetler içinde görmek isterdim. Ama bunları yazdıkça aklımda bir soru işareti belirdi. Benim için gerçekten önemli olanlar, sahiden bu tür şeyler miydi? Gerçekten de ölmeden önce bunları mı yapmak isterdim? Yeni bir listeye başladığımda ise aniden ölmeden önce yapmak istediklerimin seninle ilgili olduğunu fark ettim. Senin hayatın benden sonra uzunca bir süre devam edecek ama hayatın akışında iyi günler kadar kötüler de olacak. Keyif de alacaksın, üzüntü duyup acı da çekeceksin. Ben de dedim ki senin hakkında on güzel huyu, özelliği yazayım, böylece zor zamanlardan geçtiğinde devam etmek için cesaret ve kendine olan inancı burada bulabilirsin.

Ölmeden önce yapmak istediklerim yerine işte şunları yazdım:

Güzel ve iyi olan huyların ile özelliklerin:

İnsanlar üzgünken sen de onlarla ağlayabiliyorsun.

Ve insanlar mutluyken sen de neşelerini onlarla paylaşabiliyorsun.

Uyurken çok tatlı görünüyorsun.

Gülümsediğinde çıkan gamzelerin.

Endişeli ya da kaygılı hissettiğinde burnunu ovma alışkanlığın.

Başkalarının ihtiyaçlarını önemsemen.

Ne zaman nezle olsam ev işlerine yardım ettin ve bunu yapmaktan keyif alıyor gibi davrandın.

Ne pişirsem her zaman dünyadaki en leziz yemekmiş gibi yedin.

Derinlemesine düşünmen ve düşündüğün konunun detaylarına bakman.

Bu uzun uzadıya düşüncelerden sonra da hep sorunun en doğru çözümünü bulurdun.

Hayatını yaşarken, her zaman içinde iyi olanları hatırla. Onlar senin doğuştan gelen yeteneklerin. Bunlara sahip oldukça mutluluğu bulacaksın ve etrafındaki insanları mutlu edeceksin. Benim için bütün yaptıklarına teşekkür ederim. Ve elveda. Umarım her zaman sana ait bu güzelliklere sıkı sıkı tutunursun.

Gözyaşlarım yağmurun tuzlu, ılık damlaları gibi mektuba düştü. Elimle hızlıca sildim, bu kadar önemsediğim mektubu mahvetmelerine izin veremezdim. Ama durmaya çalıştıkça daha çok ağladım, mektup da gitgide ıslandı, mürekkebi bile akmaya başladı. Gözyaşları beraberinde annemle ilgili sağanak şeklinde hatıralar da getirdi.

Ne zaman nezle olsam annem sırtımı okşardı. Bir keresinde lunaparkta kaybolup ağlamaya başlamıştım. Annemin yanıma nasıl koşarak geldiğini ve beni kucakladığı gibi sımsıkı sarıldığını hatırladım. Diğer çocuklarınki gibi bir beslenme çantası istediğimde annem doğru çantayı bulmak için girmedik dükkân bırakmamıştı. Uykumu alamadığım zamanlarda hep huysuzlanırdım, annem de odama gelir, üstümü örterdi. Her ihtiyacım olduğunda bana yeni kıyafetler alır, kendisine bir iğne bile almazdı. Dünyanın en güzel Japon usulü rulo omletini pişirirdi. O omleti yemeye doyamazdım, annem kendi hakkını da bana verirdi. Doğum gününde omuz masajı için kupon vermiştim ama hiç kullanmadı. Kendisi için bu kadarının fazla olduğunu ve ziyan etmek istemediğini söyledi. Bir piyano satın aldı, en sevdiğim şarkıları benim için çaldı ama pek başarılı değildi, notaları kaçırıyor, aynı yerlerde hata yapıyordu.

Annem... Hiç kendine ait hobisi var mıydı? Kendine hiç zaman ayırıyor muydu? Yapmak istedikleri, umutları ve

hayalleri var mıydı? Ona en azından teşekkür etmek isterdim ama hiçbir zaman doğru kelimeleri bulamadım. Ucuz görünür diye ona çiçek bile almadım. Neden küçük de olsa herhangi bir şey yapmadım? Küçücük bir jest bile... Sonunda bu dünyadan ayrıldığında ise hayretler içinde kalmıştım. Öleceği aklımın ucundan bile geçmemişti.

"Kazanmak için kaybetmek zorundasın."

Annemin sözlerini tekrar hatırladım.

Anne ölmek istemiyorum. Ölmekten korkuyorum. Ama eskiden söylediklerinde haklıydın.

Hayatta kalmak için başkalarından çalmak daha büyük ıstıraptır.

"Hadi ama beyefendi, gözyaşlarınızı tutun."

Bunları duyunca etrafıma baktım. Lahana kucağımda ayağa kalkmış bana bakıyordu. Konuşması birden geri gelmiş ve beni çok şaşırtmıştı. Yine o mağrur tonda konuşuyordu.

"Gayet basit bir konu. Tek yapmanız gereken kedileri yok etmek."

"Hayır, Lahana. Bunu yapamam!"

"Evet, bana kalsa sizi yaşatırdım, beyefendi. Aramızdan ayrılmanız benim için kolay olmayacaktır."

Bir gün gelecek de bir kedinin sözleri yüzünden gözyaşlarına boğulacağımı söyleseler hayatta inanmazdım.

Gerçi sadece miyavlayıp mırlasa da aynı duyguları hissedeceğimden şüpheleniyordum. Tam sakinleştiğimi düşünürken yeniden ağlamaya başladım.

"Aa, ama ağlamayı lütfen bırakın. Şimdiye kadar yok ettikleriniz yanında benim varlığım devede kulak kalır."

"Hayır Lahana, hiç de değil. Böyle olmak zorunda değil."

Eğer kediler dünyadan yok olsaydı...

Eğer Marul *ve* Lahana ve annem yok olsaydı... Bunu hayal bile edemiyordum. Dünyadaki en akıllı insan olmayabilirdim ama anlamaya başlamıştım. Dünyada var olan her şeyin bir sebebi vardı. Onları yok etmek için ise yeterince iyi bir sebep olamazdı.

Kararımı vermiştim. Kararımı en iyi Lahana'nın anlayacağını düşünüyordum. Bir süre sessiz kaldıktan sonra konuşmaya başladı.

"Anlıyorum, beyefendi."

"Teşekkürler."

"Ama son bir konu var."

"Son bir konu mu?"

"Gözlerinizi kapatın."

"Neden?"

"Boş verin, kapatın işte."

Gözlerimi kapatınca karanlıkta bir figür belirdi... Annemdi. Ah o tatlı hatıralar... çocukluğun eski anıları.

Küçükken hep keyifsiz hissederdim ve sakinleşmez, durmadan ağlardım. Sonra annem yumuşak ve sakin bir sesle, "Gözlerini kapat" derdi.

"Neden?"

"Boş ver, kapat işte."

Ben de hâlâ ağlarken gözlerimi kapatırdım. Karanlıklar içinde bütün hislerim durmadan dönen, siyah bir girdaba dönüşürdü.

"Ne hissediyorsun?"

"Üzgün ve mutsuz, anne."

Yavaşça gözlerimi açtığımda annem bana bakarak konuşmaya devam ederdi.

"Peki, şimdi mutlu surat yap bakalım."

"Yapamam."

"Hadi ama. Zorlansan bile bir dene."

Zihnim ve bedenim birbiriyle çelişiyordu. İstediğim gibi gülümseyemiyordum. İsteksiz suratımı bir gülümsemeye çevirebildim ama hâlâ kötü hissediyordum. Gözyaşlarım durmuyordu.

Annemin sesi "Acele etme" diyordu, ben de o gülümsemeyi zar zor becerirdim.

"Tamam, şimdi gözlerini tekrar kapat."

Annemin sözünü dinleyerek gözlerimi yavaşça kapatırdım. Gülümserken gözlerimi kapatmayı deneyince, ne kadar zorlansam da duygularım yatıştığını hissedebilir-

dim. Siyah girdap yok olur ve karanlığın içinden doğan güneşe benzer bir görüntü yükselirdi. Bu nazik, krem renkli ışık yavaş yavaş her tarafa yayılırdı. Işık kuvvetlendikçe kalbinin nihayet ısındığını hisseder ve şefkat hissiyle dolardım.

"Şimdi nasıl hissediyorsun?"

"Şimdi iyiyim."

"Güzel, sevindim."

"Anne, bunu nasıl yaptın?"

"Bu bir sır."

"Nasıl yani?"

"Kendi başına da yapabileceğin bir sihir numarası. Ne zaman üzgün ya da yalnız hissedersen, gülümse ve gözlerini kapat. Ne kadar uzun süre ihtiyacın varsa o kadar tekrarla."

Bana annemin sihrini hatırlatan Lahana oldu. Ne zaman kötü hissetsem anneme bunu yapması için yalvarırdım. Burada, sinema salonunun lobisindeki koltukta otururken yavaşça gözlerimi kapattım ve gülümsemek için kendimi zorladım. Sıcaklık kalbime tekrar sızdı ve sakin, yatışmış hissettim. Demek hâlâ annemin sihrinden bir parça içimde yaşıyordu.

"Teşekkürler, anne."

Bu sözleri ona hiç söyleyememiştim. Bu basit kelimele-

ri... Ama söylemeyi çok istemiştim. Sonunda da ağzımdan çıkmıştı işte.

Gözlerimi açtığımda Lahana hâlâ kucağımda oturuyordu.

"Teşekkürler, Lahana."

Tüylerini okşadım, Lahana da dediklerimi anlamış gibi miyavladı. Sonra miyavlamaya devam etti. Sanki bana söylemek istedikleri varmış gibi çabalıyordu. O tuhaf insan lafları, eski televizyon dizilerinden fırlamış konuşmalar ortada yoktu. Bana kendince veda ediyormuş gibi görünüyordu.

Annemin eskiden kediler hakkında hep söylediği sözleri hatırladım:

"Kendimizi kedilerin sahibi sanabiliriz ama öyle değildir. Kediler basitçe arkadaşlıklarının zevkini yaşamamıza müsaade ediyorlar."

Son gelmeden Lahana'yla konuştuğum için mutluydum. Belki bu da annemin sihriydi. Elveda Lahana. Bana verdiğin zaman için teşekkür ederim.

Zayıflayan ışıklarıyla sinema salonu lobisindeki koltukta bir süre daha oturdum. Lahana'yı okşarken mektubu tekrar okudum. Sonra tekrar tekrar okudum. Her defasında mektubun sonunda diken gibi batan, takıldığım

bir kısım vardı. Kalbime saplanmış bir acı hissediyordum. Yapmam gereken son bir iş kalmıştı.

Mektubun sonundaki cümle şöyleydi:

"Lütfen babanla barış. İkinizin iyi geçinmesini istiyorum."

CUMARTESİ: EĞER BEN DÜNYADAN YOK OLSAYDIM

Mutlu mu, yoksa mutsuz muyum bilmiyordum. Ama bildiğim bir şey vardı. İnsan kendisini mutlu ya da mutsuz olmaya ikna edebilirdi. Nasıl hissedeceğin, hayata yaklaşımına bağlıydı.

Ertesi gün uyandığımda Lahana yanımda uyuyordu. Yumuşak tüylerini hissediyor, küçük kalbinin atışlarını duyabiliyordum. Demek kediler dünyadan yok olmamıştı. Yani *ben* dünyadan yok olacaktım.

Eğer ben dünyadan yok olsaydım... Nasıl olacağını hayal etmeye çalıştım. Herhalde yaşanmış en kötü olay olmazdı. Herkes eninde sonunda ölüyordu. Ölüm oranı yüzde yüzdü. Böyle bakınca mutlu ya da mutsuz bir ölüm olacağı hayatını nasıl yaşadığına bağlıydı.

Annemin sözlerini tekrar hatırladım.

"Kazanmak için kaybetmek zorundasın."

Hayatımın karşılığında telefonları, sinemayı ve saatleri dünyadan yok etmiştim ama kedilerden vazgeçmeyi başa-

ramamıştım. Kediler için hayatımdan vazgeçmem aptalca görünebilirdi. Ama böyleydi işte. Ben buydum. Aptalın teki olmam ciddi bir ihtimaldi ama insanların önemsediği bir varlığının karşısında hayatımı uzatmaktan hiç tatmin olmuyordum. Benim için kediler, güneşten ya da soluduğumuz havadan farksızdı. Ben de dünyadan varlıkları yok etmeyi bırakmaya karar vermiştim. Bana verilen yaşamı olduğu gibi kabullenmeye karar vermiştim, ne kadar kısa olsa da. Demek ki yakında ölecektim.

Dün gece Lahana'yla eve geldiğimizde Aloha beni bekliyordu. Her zamanki Hawaii gömleği ve şortlarından giymiş, alnına gösterişli bir güneş gözlüğü takmıştı. Onu görünce sinirlendim ama bir tarafım da aynı kılığı görünce güvende hissetti. İnsanın her şeye böyle çabuk alışması biraz korkutucuydu aslında.

"Nerelerdeydin yahu sen? Öbür dünyayı boyladın filan sandım. Biraz daha geçse yukarıdakine kayıp ilanı verecektim."

"Kusura bakma."

"Neyse, neyse, sıkıntı yok. Hadi devam edelim. Şimdi malum varlığı silme zamanı..."

Aloha parmağını Lahana'ya doğrulttu ve neşeyle mırıldanmaya başladı.

"Yapmayacağım."

"Nasıl?"

"Yapmayacağım dedim. Kedileri yok etmeyeceğim."

"Sen ciddi misin?"

"Ciddiyim."

Aloha'nın şaşkın suratına bakınca gülmeden edemedim.

"Neymiş bu kadar komik olan? Öleceksin dostum. Bundan emin misin?"

"Evet. Sorun değil. Dünyadan daha fazla varlık silmeyeceğim."

"Ama çok daha uzun yaşayabilirsin."

Aloha hayalleri yıkılmış gibi görünüyordu.

"Evet ama kendi başına hayatta kalmanın o kadar da anlamı yok. Önemli olan nasıl yaşadığın."

Aloha sessizliğe gömüldü. Uzun bir süre suratıma baktıktan sonra konuşmak için ağzını açtı.

"Peki... Yine Tanrı'ya kaybettim demek. Ah be insanlar! Sizinle iş yapılmaz."

"Sorun ne?"

"Hiç... boş ver. Benim kaybım. Canın istiyorsa git öl o zaman."

"Aa, çok kabasın! Ama tabii, *öleceğim.*"

Ben kahkaha atınca, Aloha da güldü.

"Sanırım artık kendi yollarımıza gideceğiz, değil mi?"

"Evet, doğru."

"Tuhaftır ama biraz üzüldüm."

"Evet, ben de. Sen cidden ilginç bir adamdın."

"Sen de... cidden komik bir şeytandın!"

"Başlatma şimdi!"

"Bu arada, Şeytan normalde nasıl görünüyor?"

"Sahiden bilmek istiyor musun?"

"Evet, istiyorum."

"Aslında özel bir formum yok."

"Nasıl yani?"

"Şeytan yalnızca insanların kalplerinde ve zihinlerinde var olur. Sonra da siz insanlar onu çok farklı formlarda ifade edersiniz. Aslında gelişigüzeldir. Mesela, boynuzlar ve dirgen ya da ejderha formu gibi."

"Haa, şimdi anladım."

"Gerçi boynuz ve dirgene karşıyım, yani o kadar da olmaz! Sence de zevksiz değil mi?"

"Evet, o konuda haklısın."

"O görüntüden hiç hoşlanmıyorum."

"Şaşırmadım."

"Gördüğün gibi aldığım form sizin hayal gücünüze kalmış. *Senin* kalbindeki şeytan kendine benziyor."

"Ama karakterin benden tamamen farklı."

"Hımm, evet. Bence önemli kısım da o. Şöyle de denilebilir, ben senin olabileceğin potansiyelim."

"Ne açıdan?"

"Ben senin hiç göstermediğin tarafın gibiyim. Biliyorsun işte, neşeli ama duyarsız, renkli kıyafetler giyen, başkaları ne der diye düşünmeden istediğini yapan, ne kadar uygunsuz olsa da istediğini söyleyen tarafım."

"Evet... Benim tam zıddım."

"Doğru. Ben hayattaki bütün küçük pişmanlıklardan oluşuyorum. Diyelim hayatta bir yol ayrımına geldin ve diğer yöne gittin. O zaman ne olurdu? Kime dönüşürdün? İşte Şeytan dediğin budur. Olmak istediğin ama yapamadığındır. Şu an olduğun kişiye en yakın ve en uzak kişidir."

"Yani... sence ben iyi miyim?"

"Bu sorunun sorulacağı en doğru kişi sayılmam!"

"Ölme vakti geldiğinde hiç pişmanlığım olacak mı diye merak ediyorum."

"Ah, tabii ki olacak. Yaşamak istiyorsun, değil mi? Şeytan'a geri dön diye yalvarman bile mümkün! İnsanlar hiç yaşamadıkları hayattan, yapmadıkları seçimlerden pişmanlık duyma eğilimindedir."

Yarın öleceğini bilenler ellerinde kalan sınırlı zamanı en dolu yaşayanlardır.

Bazı insanlar böyle söylerdi ama ben karşı çıkma eğilimindeydim. Bir insan kapıdaki ölümünün farkına varınca, keşke yaşasaydım dediği hayatı ile ölüm gerçekliği arasında bir uzlaşmaya mecbur kalıyordu. Elbette küçük

pişmanlıklar, kırık hayaller vardı ama kendine yüklenmemek ve geniş olmak lazımdı. Hayatında bir gün daha kazanmak için dünyadan varlıkları silme şansına erişince, bu pişmanlıklarda da belli bir güzellik olduğunu anladım. Onlar yaşadığınızın kanıtıydı. Artık dünyadan daha fazla kayıp vermeyecektim. Tabii sahiden öleceğim an bundan pişman olacaktım ama sorun değildi. Nereden bakarsan bak, hayat pişmanlıklarla doluydu.

Hiçbir zaman kendimi gerçekleştirememiş ya da hayatımı istediğim gibi yaşayamamıştım. "Kendim olmak" ne demek, onu da tam anladığımdan emin değildim. Ben de işte bütün bu hatalarla ve pişmanlıklarla, bütün gerçekleşmemiş hayallerle, tanışmadığım insanlarla, tatmadığım yemeklerle, gitmediğim yerlerle ölecektim. Ama beni asıl rahatsız eden bunlar değildi. Olduğum kişiden ve yaşadığım hayattan tatmin olmuştum. Yaşamış olmaktan bile mutluydum. Burası dışında nereye varabilirdim ki zaten?

Geçen haftam çok garipti; önce fazla ömrüm kalmadığını öğrenmiştim, sonra Şeytan kapıma gelmişti ve bana yaşamdan bir gün daha vermek için dünyadan varlıklar silmişti. Aslında Âdem ve Havva'ya teklif edilen elmaya benziyordu, Tanrı ve Şeytan arasında bir iddiaydı. Belki de Tanrı, dünya üzerinden sildiklerimin değil, kendi hayatımın değerini düşünmemi istiyordu.

Tanrı dünyayı altı günde yaratmıştı, ben de aynı sayıda gün boyunca tek tek dünyadan kayıplar vermiştim. Ancak kedileri yok etmeye elim gitmemişti, onun yerine *kendi* sonumu getirmeye karar vermiştim. Yakında ebedi istirahat günüm de gelecekti.

Beni böyle derin düşünceler içinde gören Şeytan kahkahayla güldü.

"Sonunda hayatın ne kadar muhteşem olduğunu anladın. Senin için en önemli insanların kim olduğunu ve diğer sayısız önemli ve yeri doldurulamaz varlığın değerini öğrendin. Yaşadığın dünyayı tekrar dolaştın ve yeni gözlerle gördün. Bu dünyanın sıkıcılığı ve rutinine rağmen içinde gerçek güzellik olduğunu öğrendin. Sadece bunlar bile benim buraya gelişime değdi."

"Ama yakında öleceğim."

"Büyük ihtimal. Ama kesin olan bir konu var. Artık bunu fark ettiğin için mutlusun."

"Keşke daha önce fark etseydim."

"Evet ama kimse ömrünün ne kadar olduğunu bilemez. Belki birkaç gün, belki de birkaç aydır. Bu herkes için geçerlidir. Kimse tam olarak kaç yıl yaşayacağını bilemez."

"Evet, sanırım öyle."

"O yüzden de çok geç ya da çok erken yoktur."

"İyi bir düşünme şekli bu."

"Sen de öyle düşünmüyor musun? Neyse, bu bilgi de

benden olsun, sonuçta bir daha karşılaşmayacağız. Yapacağın son şeyi tutkuyla yapmaya bak. Dibine kadar git! Evet, zamanı geldi. Hoşça kal!"

Aloha her zamanki ciddiyetten yoksun tavrıyla veda etmiş, göz kırpmış (yani kötü bir göz kırpma taklidiydi) ve gitmişti. Lahana kulağa hüzünlü gelen bir tonda miyavladı.

Ben de artık işlerimi düzene sokmaya başladım. Ölmeye hazırlanıyordum. Önce odamı temizledim ve gereksiz ne varsa attım. Utanç verici günlüklerden, eski moda kıyafetlerden ve şimdiye dek ayrılamadığım fotoğraflardan kurtuldum. Eğer eşyalarımı böyle atarsam Aloha bana fazladan zaman verir mi diye düşünmeden edemedim. Neyse, pişmanlığım yoktu. Dünyadan başka kayıplar vermeyeceğim için rahatlamıştım. Lahana araya girmek için elinden geleni ardına koymasa da sayısız eşyamı attım. İşim bittiğinde akşam olmuştu.

Turuncu ışık huzmeleri pencereden içeri sızıyor, yemek masasının üzerindeki metal kutuya vuruyordu. Kutuyu gardırobun derinliklerinde bulmuştum. Bir zamanlar eski püskü bir kutuydu. Küçüklüğümde ise benim hazine kutumdu. Uzunca bir süre ona baktım. Benim için bir zamanlar önemli olan eşyalar barındırıyordu ama varlığını bile unutmuştum. İçinde ne olsa, hayatımın şu noktasında hazine kabul ederdim.

İnsanlar bu anlamda vefasızdı. Bir zamanlar değer verdikleri şeyler bir gecede anlamsız hale gelebilirdi. En değerli hediyeler, mektuplar ve hatıralar bile unutulur, işe yaramaz ıvır zıvır olup çıkardı. Uzun süre önce hazinelerimi, hatıralarımla birlikte bu kutuya mühürlemiştim. Açmakta tereddüt ediyordum. Yapamayacaktım. Onun yerine dışarıya çıktım.

Evden ayrılıp cenaze evine gittim. Kendi merasimimi planlamaya karar verdim. Cenaze evi kasabanın bir ucundaydı, zarif bir seremoni salonu vardı ve işin ne kadar kazançlı olduğu daha buradan belliydi. Satış görevlisiyle görüşüp çeşitli paketleri öğrendim. Durumumu açıklayınca görevli ılımlı ve anlayışlı davrandı ve birlikte çeşitli objelerin fiyatlarının üzerinden geçtik. Taşınabilir bir Budist mihrabı, bir tabut, çiçekler, tabutun üzerinde sergilenmesi için kendi portrem, küllerim için bir kap, bir Budist heykeli, cenaze arabası ayarlamam ve tabii yakılmamı da ödemem gerekiyordu. Hepsi 1.500.000 yen tutuyordu. Küçücük bir cenaze işte bu paraya mal oluyordu, tabii ki kendim ödeyecektim. Akla gelmedik maliyetler vardı; mesela cesedin burnunu sokulan pamuk, tabuta yerleştirilen kuru buzlar diye liste uzayıp gidiyordu. Bu harfi harfine açıklama bitmeyecek gibiydi.

Tek başına kuru buz (tabutun içine koyuluyordu ki ce-

set çürümesin) günlük 8.400 yen tutuyordu. Ne aptalca! Her bir kalemdeki eşya verilen fiyata göre sınıflandırılmıştı. Öldükten sonra bile belli bir seviyeye karşı mücadele veriyordun. Biz insanlar ne iğrenç yaratıklardık!

Ama burada da bitmiyordu. Doğal ahşap ya da oymalı, süet kaplı, hatta vernikli gibi opsiyonları tercih edebilirdin, her bir eklemenin 50.000 ile 1.000.000 yen arasında değişen maliyetleri vardı!

Satış görevlisi beni tabutları sergiledikleri loş ışıklı odaya götürdü. Kendimi tabutların içinde hayal ettim. Kendi cenazem. Ama kim gelirdi? Bir bakalım... arkadaşlar, eski sevgililer, akrabalar, eski öğretmenler, meslektaşlar... Peki, bu insanlardan kaçı *sahiden* benim için yas tutardı? Konuşma sırası gelince, hakkımda ne derlerdi?

İyi ve eğlenceli bir adamdı ya da tembel, sabırsız, asabi, sevilmeyen, bir randevuya bile çıkamayan eziğin biriydi.

Aralarında ne konuşurlardı? Tabutun etrafında toplandıklarında akıllarına hangi anılar gelirdi?

Bunu düşününce merak etmeye başladım. Hayattayken etrafımdaki insanlara ne vermiştim? Arkamda ne bırakacaktım? Bütün yaşantım o anlarla özetlenecekti ve ben dinlemek için orada olmayacaktım, ölmüş olacaktım. Yaşadığım otuz yılda bunu ilk defa düşünüyordum. Bütün varoluşum iki koca zaman kütlesi arasındaki bu incecik zaman diliminde geçmiş olacaktı, bunlar anlatılırken ise

ben olmayacaktım. İzimi işte bu incecik dilimde bırakmıştım... bir değeri var mıydı, meçhul.

Eve döndüm, temizlenip düzenlendikten sonra sanki içi dışına çıkmıştı. Lahana yanıma gelip yalnız bırakıldığı için şikâyet eder gibi tekrar tekrar miyavladı. Ev artık o kadar boştu ki uğursuz bir havası vardı. Eski çarşıdaki balıkçıdan aldığım çiğ tonbalığını tabağa koydum. Lahana kulağa tuhaf gelen miyavlamasıyla memnuniyetini dile getirdi, "Nihayet ne demek istediğimi anladın!" diyordu sanki. Sonra tonbalığına gömüldü.

Lahana yemekle meşgulken ben de eski kurabiye kutusunu masadan alıp bir süre boş boş baktım. Sonunda kutuyu açmayı başardım. Çocukken bütün umutlarımı ve hayallerimi işte burada saklıyordum. İçinde pul koleksiyonum vardı.

Bütün dünyadan her renk ve boyda pullar vardı. Anılar bir anda hücum ediyordu. Hepsi babama dair anılardı. Çocukken babam bana Olimpiyat hatıra pulları koleksiyonunu vermişti. Küçük, renkli, mektup gönderilemeyecek kadar özel pullardı. Ondan sonra da babam bana sık sık pul hediyesi getirdi. Küçük ve büyük pullar, Japon pulları, başka ülkelere ait pullar... Babam çok utangaç ve içine kapanıktı, nadiren konuşurdu. O yüzden pullar da aramız-

daki iletişim için bir yol haline gelmişti. Tuhaftı ama sanki getirdiği pulun türüne göre ne düşündüğünü anlıyordum.

Ben ilkokuldayken babam bir grup arkadaşıyla Avrupa seyahatine gitmişti. Ziyaret ettiği her yerden kartpostal gönderiyordu. Kartpostalların üzerinde büyük, renkli pullar olurdu. En iyi hatırladıklarımdan birinin üzerinde esneyen bir kedi resmi vardı. Beni çok güldürmüştü. Tıpkı Marul'a benziyordu. Babamın nadir esprilerinden biriydi. Beni çok mutlu etmişti, o yüzden de kartpostalı bir gece suda bekleterek pulu çıkarmış ve koleksiyonuma eklemiştim. O gece babamın Avrupa'da ziyaret ettiği yerleri hayal etmekten uyuyamamıştım. Onu Paris'te bir sokağın köşesindeki dükkândan kedili pul alırken, resmi şekilde Fransızca konuşurken, sonra da bir kafede oturup kartpostal yazarken hayal etmiştim. Hatta kartpostalı sarı posta kutusuna attığını, postacının kartı oradan alıp havaalanına götürdüğünü, oradan da kartın diğer postalarla birlikte Japonya'ya doğru yola çıktığını bile hayal etmiştim. Sonunda kartpostal bizim kasabaya ve evimize getirilmişti. Kartpostalın postalandıktan sonraki yolculuğu beni büyülemişti.

Sonunda neden postacı olduğumu anladım. Pullara bakarak saatler, günler geçirmiştim. Hepsi farklı renkteydi ve farklı ülkelerden gelmişti. Pulların üzerinde her çeşit resim ve desen bulunurdu. Benim ancak hayal ede-

bileceğim insanlar ve yerlerin fotoğraflarıydı. Hepsi benim için çok değerliydi.

Sonra da Şeytan'la anlaşmamıza devam etsem, dünya üzerinde vereceğim kayıpları düşündüm. Belki de bu kayıplara rağmen dünya pek değişmezdi ama aynı zamanda bu tekil objeler ve var olan bütün varlıklar birlikte dünyayı dünya yapıyordu. Kâğıttan kesilmiş küçük kareleri elimde tutarken işte bunu fark ettim. Niyeyse, bütün o pulu zarfa yapıştırma, mektubu postalama, mektubun adrese varması sürecinin daha derin bir anlamı olduğunu hissetmeye başladım. Sadece hayal etmesi bile bana sıcak, mutlu bir his veriyordu.

İşte o an kalan zamanımda ne yapmam gerektiğini anladım. Sana bir mektup yazmalıydım. Geçtiğimiz yıllar boyunca söyleyemediklerimi yazmalıydım. İçimde suskun kalan binlerce kelimeyi, sana vermediğim bütün selamları, paylaşmadığım bütün duyguları yazmalıydım. Bütün duygularımın kâğıda akmasına izin verdim ve üzerine bir pul yapıştırdım. Bütün bu pulların etrafa saçıldığını ve çiçek yaprakları gibi son anlarımı süslediğini hayal ettim.

Bir sürü resmi olan bir sürü pul: festival, at, jimnastikçi, kuğu, Japon yapımı ahşap baskı, okyanus... Bir piyano, araba, dans eden insanlar, çiçekler, çeşitli uluslar tarafından hatırlanan büyük adamlar... Bir uçak, uğurböceği, çöl ve esneyen kedi... Uzanıp gözlerimi kapattığım bu ölüm

anında, bütün pullar üzerimde dönüp duruyordu. Bir telefon çalıyordu, ekranda eski bir sessiz film oynuyordu: *Sahne Işıkları.* Sonra saatin kolları hareketleniyor, bütün mektuplar havaya savruluyordu. Kırmızı, mavi, sarı, yeşil, mor, beyaz ve pembe. Renkli zarflar soluk mavi gökyüzünde uçuşuyordu. Ve sessizce son nefesimi verdim. Sayısız pulların önünde, sonsuz acı ama sınırsız mutluluk da anlatan mektupların karşısında, bütün küçüklüğüm, yalnızlığımla ama suratımda silik bir gülümsemeyle öldüm.

İşte şimdi oturup bir mektup yazıyordum. Bu mektup aynı zamanda vasiyetim ve mirasım olacaktı. Son mektubumu kime göndermeliyim? Lahana gelip miyavladığında bir süredir bunu düşünüyordum. Evet, işte buydu. Artık cevabı biliyordum. Mektubu ölmeden önce Lahana'yı emanet edeceğim kişiye yazacaktım. Sadece bir kişi olabilirdi. Bunu uzun zamandır bilsem de kendime itiraf edememiştim.

Annem Lahana'yı bulup da yağmurdan kurtararak eve getirdiğinde, buna en baştan karşı çıkmıştım. Kedi bir gün ölecekti ve annem yine yıkılacaktı. Tekrar böyle üzgün hissetmesini istemediğim için başta yeni bir kedi almamamız gerektiğini düşündüm. Ama sen, baba, farklı düşünüyordun.

"Neden bizde kalmasın?" dedin. "Hepimiz eninde so-

nunda ölüyoruz, insanlar da, hayvanlar da. Bunu bir kere anlayıp kabullenirsen, sorun olmaz."

İçimde bir yerlerde hep annemin ihtiyaçlarını kendince önemsediğini biliyordum. Hatta ilk kedimiz Marul'a karşı bile bir şeyler hissettin, her ne kadar diğer insanlar gibi bu hislerini göstermesen de. Artık senin hakkında yanıldığımı anlıyordum. Sen hep doğru olanı söyledin ve dürüsttün. Seni reddetmemin bununla bir ilgisi olup olmadığını merak ediyordum.

Ne cevap vereceğimi bilemediğimden susmuştum. Sonra kedi miyavladı, henüz yalpalayan bacaklarıyla yürüdü ve sen, baba, onu alıp okşadın. Marul'a da böyle yaptığını hatırladım. Bunu görünce annem gülümsedi ve annemin mutlu olduğunu görünce senin de yüzün aydınlandı.

"Marul'a çok benziyor, değil mi?"

"Evet, öyle."

"O zaman ona Lahana diyelim."

Bunu söyledikten sonra çok utandın ve kediyi bana uzattın. Sonra da dükkânına gittin, masana oturdun ve saatleri tamir etmeyi sürdürdün.

Lahana'nın adını sen koydun. Ben de Lahana'yı sana emanet ediyorum baba.

İşte böylece mektubu yazmaya başladım. Sana ilk ve son mektubum baba... Epey uzun oldu. Uzunca bir vasiyet ve

miras. Çünkü sana anlatmam gereken çok konu vardı, geçen haftanın tuhaf olaylarıyla başlayıp annem ve Lahana'yla uzayıp gidiyordu. Sana uzun zamandır anlatmak istediğim bir sürü şey vardı, kendim hakkında mesela.

Masaya temiz bir kâğıt koydum ve yazmaya başladım. Şöyle başladım:

Sevgili Baba...

PAZAR: ELVEDA DÜNYA

Sabah oldu. Mektup önümdeki masada duruyordu, sonunda bitmişti. Yemeden, içmeden, arada Lahana'nın masaya atlaması ve ben yazmaya çalışırken mektubun üzerinde yürümesi gibi aralar dışında durmadan yazmıştım. Artık işim bitmişti, mektubu büyükçe bir zarfa koydum ve dikkatle eski koleksiyonumdan pulları çıkardım. Üzerinde uyuyan kedi resmi olan bir pul seçip zarfa yapıştırdım.

Lahana'yı kucağıma alıp evden çıktım. Sabahın erken saatleriydi ve en yakın posta kutusuna gitmek için yokuştan aşağı ilerlerken hava hafif serindi. Kocaman ağızlı kırmızı posta kutusu beni bekliyordu. İşte mükemmel son buydu. Ya da bu olmalıydı. Ben mektubu postalayacaktım, babam alacaktı, zarfı açıp okuyacaktı. Böylece babam ne düşündüğümü ve hissettiğimi bilecekti.

Ama yanlış bir şeyler vardı. Posta kutusunun boş ağzına bakarak orada durdum ve aklıma başka düşünceler

gelmeye başladı. O saniye döndüm ve adımları geri izleyerek kucağımda Lahana'yla yokuşu çıkıp eve geri döndüm. Koşturmaktan nefesim kesilmiş halde dolabımı açtım ve eski kıyafetlerimden bazılarını çıkardım. Beyaz bir gömlek ve çizgili kravat, kömür grisi takım elbise. Bu postacı üniformamdı. Üzerime giydim ve kısa bir an aynaya baktım. Aynadaki figür babama çok benziyordu. Zaman içinde babama benzemiştim. Yüzüm, duruşum ve hareketlerim, tıpkı uzunca bir süre nefret ettiğim babam gibi olmuştu.

Sırtı kambur oturup saatlerce saatleri tamir eden babam, sinema salonunda elimi sımsıkı tutan aynı babam, bana pullar getiren, Lahana'yı yavruyken kucaklayan, kaplıcalarda benimle birlikte koşuşturup boş yer arayan babam. Annemin cenazesine geç gelen ve bir köşede oturup ağlayan ve gözyaşlarını saklamaya çalışan aynı babam.

Evden ayrıldığım gün babam hazine kutumu boş odamın ortasına bırakmıştı. Şimdi ise gitmek üzereyken babamın bana doğru elini uzattığını hatırlıyordum. Tek yapmam gereken o eli tutmaktı. Elini tutmalıydım, tıpkı küçükken sinemada onun benim elimi tuttuğu gibi.

Baba...

Bu yıllar boyunca seni görmeyi çok istedim. Özür dilemek ve veda etmek istedim. Gözyaşlarının yanaklarımdan

süzüldüğünü hissediyordum. Suratımı postacı üniformamın koluyla sildim ve mektubu çantama koyup evden koşarak çıktım. Merdivenlerden indim, aşağıda bıraktığım bisikletime atladım. Lahana'yı da sepete koyup yokuş aşağı hızla ilerledim. Fazla hızlı sürdüğüm için eski bisikletim gıcırdıyordu. Pedalları çevirdikçe gözyaşları yüzümden aşağı boşalıyordu. Çok geçmeden tırmanmam gereken bir sonraki tepeye vardım.

Rüzgâr esmeye başladı. Gökyüzü açıldı, içime baharın yaklaştığı hissi doldu, güneşin ılık ışıkları etrafımı sarıyordu. Lahana suratını yalayan rüzgârın keyfini sürüyordu ve zevkle miyavladı. Tam altımda lacivert okyanusu görebiliyordum. Babam körfezin diğer ucunda yaşıyordu. Çoğu zaman tepeden o kasabaya bakardım. Çok yakındı ama onu ziyarete hiç gitmemiştim. Şimdi oraya gidiyordum. Babamı görmek için komşu kasabaya gidiyordum. Pedallara asıldım, sonra yokuş aşağı inmeye başladım, yavaş yavaş hızımı artırdım. Babamın evine yaklaştıkça daha da hızlı gitmeye başladım.